Linköpings mötesplatser

– innerstadens torg och parker

SAMRÅDSHANDLING

Innehåll

Sammanfattning 3
Inledning 5
- Mer och bättre innerstad 5
- Mer och bättre torg och parker 5
- Mötesplatser 6
- Olika typer av mötesplatser 6
- Passiva och aktiva möten 7
- Ett gemensamt ansvar 7
- Syfte 8
- Plansammanhang 8
- Avgränsning 9
- Metod 9
- Läsanvisning 10
- Process 10
- Ordförklaringar 11

Inriktningar och strategier 13
- Inriktningar för Linköpings offentliga mötesplatser 13
- Strategier 13
- Kvalitet 14
- Tillgång 18
- Nåbarhet 20
- Tillhörighet 22
- Karaktärer 24

Plankarta 28
Plankarta och platsbeskrivningar 29
- Innehåll platsbeskrivningar 30
- Platsbeskrivningar 31

Fortsatt planering 87
- Checklista vid förändrad markanvändning 88

Miljöbedömning 95
Riksintressen 103
Vilka har arbetat med översiktsplanen 107

Sammanfattning

Linköpings mötesplatser- innerstadens torg och parker är ett tematiskt tillägg till *Översiktsplan för staden Linköping* och omfattar geografiskt innerstadsmiljön (enligt *Utvecklingsplan för Linköpings innerstad*). Planen behandlar vistelsemiljöer i det offentliga rummet som upplevs allmänt tillgängliga.

Planens syfte är att identifiera befintliga samt föreslå nya offentliga mötesplatser i arbetet med att utveckla Linköpings innerstad till en tät och sammanhållen stad med god livsmiljö. Syftet är även att på en strategisk nivå skapa ett gemensamt synsätt för utvecklingen och arbetet med innerstadens torg och parker i det offentliga rummet.

I planen ges fyra inriktningar med stödjande strategier för innerstadens torg och parker. Inriktningarna behandlar miljöerna utifrån fyra aspekter; kvalitet, tillgång, nåbarhet och tillhörighet. Ambitionen är att mötesplatserna ska vara kvalitativa, variationsrika miljöer där olika värden (sociala-, kulturhistoriska- och ekologiska värden) samverkar och stärker platsen. Det ska finnas tillgång till kvalitativa mötesplatser, både för dagens invånare men även när befolkningsmängden i innerstaden på sikt ökar. Mötesplatserna ska vara nåbara och tillgängliga samt upplevas inbjudande och inkluderande. Utöver inriktningar för innerstadens torg och parker belyses närheten till Linköpings stadsnära friluftsområden samt de gröna stråk som sammanbinder dem med innerstaden.

Som underlag och komplement till planen finns kommunens sektorsprogram, exempelvis Naturvårdsprogram och Stadsmiljöprogram.

Till planen hör en plankarta som illustrerar de mötesplatser i innerstaden som har en tillhörande platsbeskrivning innehållande en analys och utvecklingsförslag på en strategisk nivå.

Inledning

Linköping är en stad som vuxit fram under flera hundra år och som fortfarande växer och utvecklas. För att styra staden mot en hållbar utveckling är inriktningen att Linköping ska växa inåt, att den befintliga stadsmiljön ska utvecklas och att rum ska skapas för fler.

I detta kapitel beskrivs vikten av möten och olika typer av mötesplatser, planens syfte och avgränsningar, planens uppbyggnad samt hur den ingår i ett plansammanhang.

Mer och bättre innerstad

På sikt ska Linköpings kommun ge plats för 200 000 invånare. Ambitionen att växa till 200 000 invånare gör det rimligt att sträva efter att 150 000 bor i staden, varav ca 50 000 i områden i Linköpings innerstad, enligt avgränsningen i *Utvecklingsplan för Linköpings innerstad*. För att lyckas med detta krävs en satsning bland annat på innerstadsmiljön, det behövs mer och bättre innerstad.

Att utveckla Linköping till en tätare och mer sammanhållen stad med goda livsmiljöer är spännande men också utmanande. I valet av plats för bosättning, utbildning och investeringar i näringslivet är stadsmiljön avgörande. Det ställer krav på kvalitet, mångfald och utbud av inte minst bostäder, arbetsplatser, verksamheter och offentlig service men också på den offentliga miljön - stadens torg och parker – platserna för stadens liv och rörelse, platsen för möten.

Mer och bättre torg och parker

För att bygga mer och bättre innerstad behöver vi också bygga mer och bättre mötesplatser – torg och parker. I Linköping finns idag gott om gröna miljöer - men inte gott om kvalitativa parker. Den potential som de gröna miljöerna har behöver utvecklas. Exempelvis skulle flera av de stadsnära friluftsområden kunna nås genom gröna stråk som förbinder innerstaden med dessa miljöer. Detta är en outnyttjad kvalitet liksom Stångåns och Tinnerbäckens fantastiska vattenrum som kan utvecklas.

De offentliga miljöernas kvalitet och värde återfinns på flera nivåer, dels på en strukturell nivå men också för varje enskild plats. På en strukturell nivå ska Linköping vara en attraktiv stad att röra sig i, där grunden till attraktiviteten i våra gaturum skapas av byggnader och de pauser och rymd som torg och parker utgör. De ger gaturummen och staden en rytm, en form, variation och stadskvaliteter.

Men det gäller också att skapa kvalitativa och attraktiva mötesplatser avseende gestaltning och innehåll. Värdet kan bestå i upplevelserika miljöer fyllda av

innehåll lika väl som stillsamma och rofyllda platser för avkoppling. Värdet kan också utgöras av en rik historia som speglas i platsens utformning och i exempelvis konstinstalltioner. Det kan vara gamla träd som inte bara ger platsen kontinuitet utan även en rik biologisk mångfald med husrum för insekter, lavar och svampar. De kulturhistoriska och ekologiska värdena bidrar också till platsens sociala värden, förutsättningarna att nyttja miljön och skapa ett rikt stadsliv; sitta i solen, leka, njuta av grönskan eller bara titta på folk.

Mötesplatser

Valet att benämna stadens offentliga rum som mötesplatser grundas på behovet av olika typer av möten för vårt välbefinnande men som ytterst också genererar samhällseffekter. Förutom att människors hälsa och levnadsval påverkas av det sociala sammanhang de befinner sig i, har forskning visat att individens val av exempelvis livsstil, utbildning och yrke ytterst påverkas av de samhälleliga förutsättningarna där den fysiska miljön är en viktig faktor. Det kan till exempel handla om att lokalisera och utforma torg och parker så att alla känner sig välkomna. Om en bra utformad fysisk miljö ger förutsättningar för exempelvis ökad tillit, trygghet och sociala möjligheter ger det inte bara bättre förutsättningar för individen. Det kan ge effekter bortom individnivå och i en större skala bidra till exempelvis minskad segregation mellan bostadsområden och en hållbar, blandad och inkluderande stad. Därför är möten och mötesplatser viktiga, de utgör en del i arbetet för en socialt hållbar stad.

Olika typer av mötesplatser

Ofta associerar vi ordet mötesplats till platser med många människor, till folkvimmel och till möten med andra människor. Stadens torg och parker har olika karaktär, de kan vara en sjudande målpunkt för hela staden men också den mer lågmälda och småskaliga platsen, exempelvis lekplatsen på den egna innergården. Möten och mötesplatser finns i olika skalor och svarar mot olika behov. En mötesplats kan vara mer än möten med andra människor, det kan vara möten med tystnaden, med oss själva och med naturen. För att få en paus från stadsmyllret behöver vi en annan typ av miljö: de gröna miljöernas rofylldhet och deras positiva inverkan på människors välbefinnande

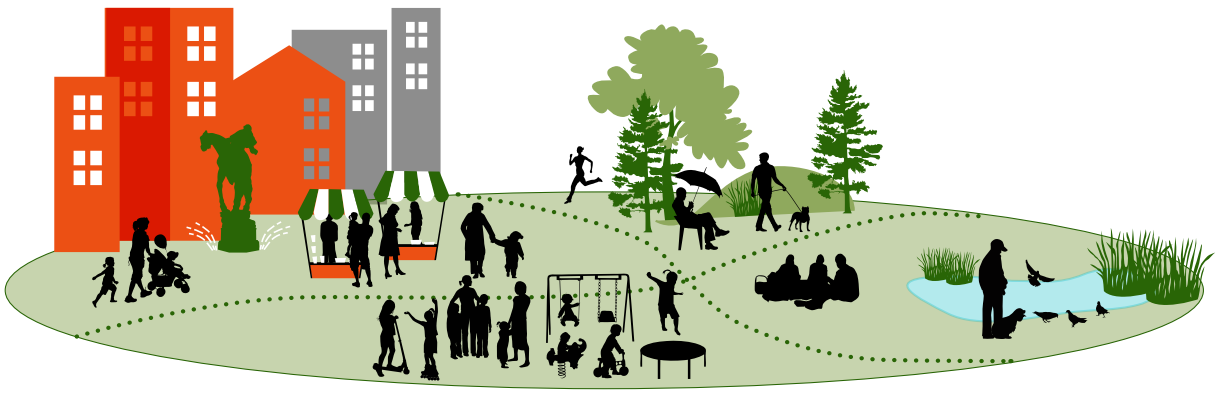

som t.ex. minskad stress och sänkt blodtryck. Gröna miljöer kräver inte en aktiv uppmärksamhet av oss – i kontrast till det myllrande stadslivet som ständigt är fyllt av ljud och visuella intryck.

För att kunna tillgodose behovet av olika typer av mötesplatser i en stad krävs ett brett utbud av miljöer: staden behöver platser för både den vimlande torghandeln, lekparken och den rofyllda parken. I innerstadsmiljön är utrymmet dock begränsat. Detta ställer krav på att vi utnyttjar markytan på bästa sätt, bland annat genom att skapa mångfunktionella platser.

Passiva och aktiva möten

Olika miljöer möjliggör olika typer av möten, generellt kan dessa beskrivas som antingen aktiva eller passiva. Vid aktiva möten stannar vi upp och interagerar medan vi vid passiva möten vistas på samma plats utan att känna varandra och utan att behöva interagera. De passiva mötena är minst lika viktiga, om inte viktigare, än de aktiva. När vi befinner oss på samma ställe, får en glimt av varandras vardag, kultur och livsstil utan att aktivt behöva delta, kan tolerans och känslan av att tillhöra ett socialt sammanhang öka. De passiva, kravlösa mötena utgör således en grundläggande stadskvalitet som ger staden liv, berikar vår vardag och leder till utveckling.

Ett gemensamt ansvar

För att vi ska nå målet om en tät, sammanhållen innerstad med god livsmiljö krävs ett gemensamt och långsiktigt arbete både från kommunen och privata fastighetsägare. Alla ytor är viktiga, både de mer halvprivata mötesplatserna på bostadsgården eller den bostadsnära miljön till de offentliga mötesplatserna – våra torg och parker. De bostadsnära miljöerna ska rymma ytor som är lämpliga för lek och utevistelse men bör också tillgodose vackra utblickar från bostaden. De offentliga mötesplatserna i innerstaden har istället en tydlig offentlig karaktär och ska möta olika behov som bland annat ställer krav på mångfunktionalitet och kvalitet.

Dagens innerstad domineras av kvartersstaden där befintliga torg och parker är tydliga i form och funktion. Omvandlingsmiljöer som idag är belägna i innerstadens utkant har däremot en glesare struktur och ofta även mer diffusa mötesplatser, både hårdgjorda platser och parker. Det är framförallt i dessa miljöer, både på kvartersmark och på kommunal mark, som det kan bli aktuellt med förtätning för att skapa en täthet och en struktur och ge innerstadskvaliteter som motsvarar befintlig innerstadsmiljö.

I Linköping finns idag relativt stora arealer torg och gröna miljöer. Utvecklas dessa till kvalitativa offentliga miljöer kan vi fortsätta utveckla Linköping till en tät och sammanhållen stad med god livsmiljö.

SYFTE

- Att utifrån ett helhetsperspektiv identifiera befintliga samt föreslå nya offentliga mötesplatser i arbetet med att utveckla Linköpings innerstad till en tät och sammanhållen stad med god livsmiljö.
- Att på strategisk nivå skapa ett gemensamt synsätt för utvecklingen och arbetet med innerstadens mötesplatser i det offentliga rummet.

Målet är att skapa en gemensam bild över hur stadens mötesplatser ska utvecklas över tid och bidra till den övergripande visionen att Linköpings utvidgade innerstad fortsätter att utvecklas till en tät och sammanhållen stad med god livsmiljö. Detta innebär att skapa förutsättningar för en stad som möjliggör för människor att ordna det vardagliga livet med bland annat försörjning, trygghet och bra boendemiljö. Det handlar om att skapa fysiska och psykosociala miljöer där de samhälleliga förutsättningarna vidgar individens sociala sfär och ger förutsättningar för exempelvis goda levnadsvanor och ett socialt sammanhang. Sociala och rekreativa kvaliteter och biologisk mångfald är exempel på faktorer som skapar dessa förutsättningar.

PLANSAMMANHANG

Linköpings mötesplatser - innerstadens torg och parker utgör ett tillägg till *Översiktsplan för staden Linköping* (antagen av kommunfullmäktige 2010). Planen innehåller inriktningar och strategier för planering och utveckling av Linköpings offentliga mötesplatser. Dessa kompletterar och utvecklar översiktsplanens övergripande stadsbyggnadsstrategier som kan sammanfattas som:

- Rundare, tätare och mer sammanhängande stad
- Hållbar tillgänglighet
- Attraktiva parker, mötesplatser och gaturum

Förenklat kan stadens struktur delas upp i tre byggstenar: det kontinuerliga gatunätet, byggnader och stadens offentliga rum (torg och parker). *Översiktsplan för staden Linköping* samt *Utvecklingsplan för Linköpings innerstad* behandlar på en strategisk nivå alla tre byggstenarna medan *Trafikplan för innerstaden, Arkitekturprogram för Linköpings innerstad* och *Linköpings mötesplatser - innerstadens torg och parker* fördjupar och utvecklar respektive byggsten i relation till helheten.

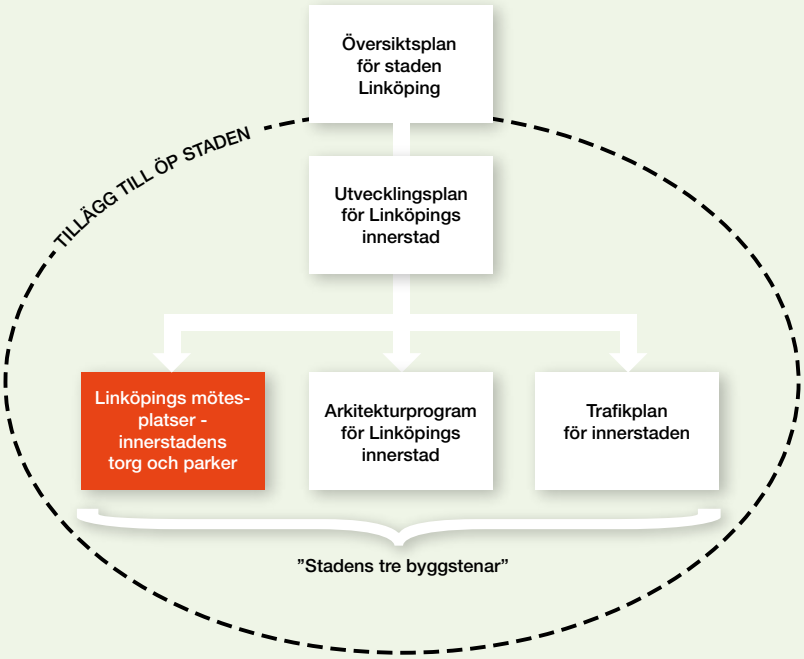

De gröna miljöerna som enligt *Översiktsplan för staden Linköping* ska beskrivas i en grönstrukturplan behandlas istället i *Linköpings*

mötesplatser - innerstadens torg och parker. I planen föreslås inriktningar och strategier som delvis skiljer sig från de som föreslås i översiktsplanen. Den här planen avser att inom planens geografiska avgränsning ersätta avsnittet Grönstruktur på sidorna 94-101 i *Översiktsplan för staden Linköping*. Inriktningsrutan för Stångåstråket på sidan 101 gäller dock fortfarande. Skillnaderna avses bekräftas i samband med antagandet av den här planen.

AVGRÄNSNING

Befolkningsmässig och geografisk avgränsning

Linköpings mötesplatser - innerstadens torg och parker är ett tillägg till gällande *Översiktsplan för staden Linköping*. Eftersom planen är ett tillägg har de båda planerna samma utgångspunkt avseende folkmängd och tidsperspektiv. Översiktsplanen siktar mot att kommunens folkmängd ökar till 170 000 invånare men utblickar finns även mot 200 000 invånare och en rimlig strävan är då att 150 000 människor bor i staden, varav cirka 50 000 i innerstaden (enligt avgränsning i översiktsplanen *Utvecklingsplan för Linköpings innerstad*). Geografiskt håller planen samma avgränsning som *Utvecklingsplan för Linköpings innerstad.*

Inventerade ytor

Linköpings mötesplatser - innerstadens torg och parker behandlar det offentliga rummet, som här används som ett samlingsbegrepp för allmänt tillgängliga platser i innerstaden. I huvudsak utgörs ytorna av de gröna och hårdgjorda miljöer som Linköpings kommun råder över. Planen fokuserar på det som primärt har, eller kan antas ha, ett vistelsevärde. Gator, vägar eller andra trafikmiljöer som primärt är till för förflyttning behandlas i trafikplanen.

METOD

Planens inriktningar, strategier, platsbeskrivningar och bakomliggande analyser utgår från en tankemodell framtagen av Boverket för hur ett bra utbud av bostadsnära gröna miljöer säkerställs genom att tillgodose tre perspektiv: **Tillgång, Nåbarhet** och **Kvalitet**. Alla tre är nödvändiga men kan väga olika tungt beroende på förutsättningar och omständigheter. I den här planen har modellen utvecklats och kompletterats med **Tillhörighet** för att uttrycka vikten av att alla känner sig välkomna till stadens offentliga mötesplatser.

Kvalitet betecknar mötesplatsernas olika karaktär, funktion och värden, se nedan för värdebeskrivningar.

Tillgång uppmärksammar upplevd och faktisk mängd offentliga mötesplatser. Visuella och fysiska kopplingar mellan platser, lokalisering i stadsstrukturen liksom dess skötsel påverkar upplevd tillgång av mötesplatser. Faktisk mängd beskrivs utifrån dagens situation respektive med hänsyn till föreslagen utveckling i *Utvecklingsplan för Linköpings innerstad*.

Nåbarhet betecknar upplevd och faktisk tillgänglighet och nåbarhet till de olika platserna, liksom de gröna stråkens roll som länkar.

Tillhörighet beskriver att det offentliga rummet kännetecknas av att vara allas – stadens demokratiska byggsten.

Platsernas kvalitet har analyserats utifrån ekologiska-, kulturhistoriska– och sociala värden. Alla tre

aspekterna är viktiga i arbetet att skapa kvalitativa miljöer. Ekosystemtjänster bedöms kunna uppstå i alla gröna miljöer varför de inte beskrivs för varje enskild plats.

Ekologiska värden: betydelse för flora och fauna/biologisk mångfald. Underlaget är kommunens *Naturvårdsprogram*. För platser som berörs av områden utpekade i naturvårdsprogrammet, anges detta i den platsspecifika texten.

Kulturhistoriska värden: bärare av kulturhistoriska värden som utgör en viktig beståndsdel i staden. En övergripande bedömning har gjorts för platsernas kulturhistoriska värden. Bedömningen kan behöva fördjupas för vissa platser. För platser som bedöms inneha kulturhistoriska värden anges detta i den platsspecifika texten.

Sociala värden: berikar vardagsmiljön för lek, rekreation och motion, ger dagliga naturupplevelser och förståelse för naturens kretslopp. En sociotopkartering har genomförts som ger en överblick av platsernas sociala värden. Värdena anges övergripande för varje plats under den platsspecifika texten.

Utifrån aspekterna ovan ges platsspecifika beskrivningar, se sid 31.

LÄSANVISNING

- ***Inledningen*** beskriver vikten av möten och olika typer av mötesplatser, planens syfte, avgränsningar och uppbyggnad samt hur mötesplatsplanen ingår i ett plansammanhang.
- ***Inriktningar och strategier*** anger riktningen för fortsatt arbete med innerstadens torg och parker på en generell nivå medan ***Plankarta och platsbeskrivningar*** ger platsspecifika beskrivningar.
- Fortsatt planering är en handlingsplan och en checklista vilka utgör stöd för fortsatt planering.
- Miljöbedömning är en miljöbedömning av planförslaget.
- Riksintressen inom planområdet.

PROCESS

Linköpings mötesplatser - innerstadens torg och parker är en del av Linköpings kommuns översiktsplanering och utarbetas i enlighet med plan- och bygglagen. I planen redovisas kommunens vision för utveckling av torg och parker i Linköpings innerstad. Den formella planprocessen är följande:

ORDFÖRKLARING

Begrepp kopplade till planens avgränsning:

Offentligt rum

Begreppet används i planen för platser utomhus, som upplevs allmänt tillgängliga. Alla ska kunna nyttja platsen under alla tider. Det offentliga rummet kan delas in efter huvudman:

Offentliga platser med kommunal huvudman

Mark som kommunen äger och förvaltar. Kommunens allmänt tillgängliga mark kan övergripande delas upp i torg, planlagda grönytor och icke planlagda grönytor.

- Torg: I föreliggande plan avses torgytor som i detaljplan regleras som allmän plats, TORG. Planlagd, öppen, primärt hårdgjord yta på allmän plats som omges av bebyggelse. Ej primärt en parkering eller trafikyta.
  Exempel: Stora torget, Hospitalstorget.
- Planlagda grönytor: Mark som i detaljplaner är reglerade som allmän plats: NATUR eller PARK.
  Exempel: Tinnerbäcksstråket och Lektorshagen.
- Ej planlagda grönytor: Kommunalt ägd park- eller naturmark, som ligger utanför detaljplanelagt område.
  Exempel: Grenadjärparken.

Offentliga platser med annan huvudman än kommunen

Mark som ägs och förvaltas av staten, landstinget, kyrkan, de kommunala bolagen eller andra offentliga inrättningar, eller som används och upplevs offentlig och allmänt tillgänglig p.g.a. dess läge i anslutning till offentliga målpunkter som många passerar. Kommunens rådighet över dessa miljöer varierar men är relativt liten.

- Parker i anslutning till offentliga byggnader eller miljöer: Rekreativ parkmark och andra grönytor som upplevs allmänt tillgängliga, men har annan huvudman än kommunen.
  Exempel: Domkyrkoparken, Seminarieträdgården och Griftegårdarna
- Kommunala bolags parker: Rekreativ parkmark och andra grönytor som upplevs allmänt tillgängliga, som ägs av något av de kommunala bolagen.
  Exempel: Ön vid Nykvarnsparken eller Tannefors slussar.
- Entrétorg och stadsdelscentrum: Hårdgjorda mötesplatser som används och upplevs offentligt tillgängliga p.g.a. deras lokalisering i anslutning till en offentlig målpunkt med många människor som passerar platsen.
  Exempel: Entréer vid universitetssjukhuset, bibliotekstorget, idrottsarenor.

Inriktningar och strategier

Planförslaget består av två delar: en inriktnings- och strategidel och en plankarta. Inriktnings- och strategidelen beskriver på en översiktlig nivå hur arbetet med innerstadens offentliga mötesplatser ska ske. Plankartan med tillhörande platsbeskrivningar för innerstadens mötesplatser visar vilken roll de fyller i framtidens täta, sammanhållna stad med god livsmiljö.

INRIKTNINGAR FÖR LINKÖPINGS OFFENTLIGA MÖTESPLATSER

- Offentliga mötesplatser är kvalitativa miljöer som berikar en attraktiv, tät och sammanhållen stad
- Offentliga mötesplatser är viktiga byggstenar i en attraktiv, tät och sammanhållen stad
- Offentliga mötesplatser är nära och tillgängliga
- Offentliga mötesplatser är platser där alla känner sig välkomna

Strategier

Varje inriktning konkretiseras av ett par strategier. Tillsammans syftar inriktningar och strategier till att medverka till att den övergripande visionen om att en tät och sammanhållen stad med god livsmiljö uppnås.

Inriktningar och underlydande strategier utgår från fyra perspektiv: **Kvalitet, Tillgång**, **Nåbarhet och Tillhörighet**. Alla fyra är nödvändiga men kan väga olika tungt beroende på förutsättningar och omständigheter.

Kvalitet - Offentliga mötesplatser är kvalitativa miljöer som berikar en attraktiv, tät och sammanhållen stad

- *Utveckla de offentliga mötesplatserna och stråken utifrån den roll de har i stadsmiljön:*
  - *Fickpark*
  - *Närpark*
  - *Stadsdelspark*
  - *Närnatur*
  - *Stadsparker och stadsparker med evenemangskaraktär*
  - *Formella parker*
  - *Torg*
  - *Entrétorg*
  - *Noder*
  - *Gröna stråk*

- *Planera för ett varierat utbud av kvaliteter och värden både mellan och inom stadens mötesplatser*

- *Utveckla stadens mötesplatser så att platsernas olika värden utvecklas och stärker varandra*

- *Säkerställ och nyttja gröna miljöers funktion i ett föränderligt klimat*

- *Uppskatta det ekonomiska värdet av kvaliteter i Linköpings offentliga mötesplatser*

- *Vidta vid behov ersättningsåtgärder*

Första strategin; ”**Utveckla de offentliga mötesplatserna och stråken utifrån den roll de har i stadsmiljön”** beskrivs i anslutning till plankartan på sida 28.

Platsspecifik beskrivning av innerstadens mötesplatser ges från sidan 30.

Planera för ett varierat utbud av kvaliteter och värden både mellan och inom stadens mötesplatser

Offentliga mötesplatser är viktiga byggstenar i en tät stadsstruktur. En mångfald i utbudet av olika mötesplatser – både sett till storlek, skala och karaktär – bidrar till att skapa en blandad stad. Variationer i storlek och skala påverkar hur olika platser upplevs. Vad som är rätt för respektive plats behöver avgöras i relation till kringliggande mötesplatser men också till områdets karaktär, behov och förutsättningar. Ambitionen bör vara att ge olika platser olika karaktär och innehåll utifrån platsens förutsättningar.

Olika funktioner behöver olika stora ytor samtidigt som utrymmet i staden är begränsat. Befintliga natur- och kulturvärden är ofta värdefulla utgångspunkter för utvecklingen av nya och befintliga parker och torg och med höga sociala värden. Ambitionen bör vara att Linköpings mötesplatser är mångfunktionella, d.v.s. uppfyller flera värden och funktioner inom samma yta. Helst bör de inte bara samexistera utan även stärka varandra.

Utveckla stadens mötesplatser så att platsernas olika värden utvecklas och stärker varandra

I innerstadsmiljön finns idag områden som bedöms inneha höga värden avseende sociala- och natur- och kulturvärden.

Mötesplatsers utformning och förutsättningar skapar möjlighet för olika sociala värden. Befintliga värden har kartlagts i en sociotopkartering. Platser med höga värden kan generellt beskrivas som variationsrika både till innehåll och utformning/karaktär. Flera sociala värden är även nära kopplade till platsens natur- och kulturmiljöer.

Utmed Smedstadsbäcken i nya stadsdelen Vallastaden har en mångfunktionell park anlagts som rymmer både mötesplatser, rekreationsstråk och ytor för dagvattenhantering.

I kulturhistoriska sammanhang lyfts ofta betydelsen av äldre bebyggelse fram. Minst lika viktigt är dock det offentliga rummets kulturhistoriska värden och hur det samspelar med bebyggelsen. Bebyggelse och det omgivande offentliga rummet ska ses som en helhet.

Levande kulturhistoriska miljöer behöver förändringar för att kunna bevaras, brukas och utvecklas. Samtidigt krävs varsamhet och vid förändringar vägs dessa mot platsens kulturvärden för att minimera konsekvenserna. Kulturvärden kartläggs och tillvaratas som resurser i planering, projekt och skötsel och utvecklas i samspel med andra värden.

Den stadsnära naturen är även hemvist för många växter och djur, till och med för sällsynta och hotade arter. Värdefulla naturmiljöer förekommer främst i stadens ytterområden och i de stadsnära friluftsområdena men även till viss del i innerstadsmiljön, exempelvis i Lektorshagen. Miljöerna har blivit en del av staden Linköpings identitet och uppskattas av Linköpingsborna. Genom att utveckla dessa kan staden bli än mer attraktiv. Värdefulla biotoper och skyddsvärda arter bör därför ges långsiktiga överlevnadsmöjligheter i planering, projekt och skötsel.

Kommunens ambition är att arbeta för att sociala värden och natur- och kulturvärden i högre utsträckning ska samverka och bidra till starkare helhetsupplevelser. Exempelvis gör ett ökat inslag av vatten nytta för den biologiska mångfalden, men skapar också attraktiva stadsmiljöer. Detta kan åstadkommas genom att dagvatten hanteras på ytan istället för att ledas bort under jord. Gröna tak och väggar bidrar också till att höja det gröna inslaget och mångfalden i staden. Stora träd utgör en viktig kvalitetsfaktor med såväl kulturhistoriska som estetiska, sociala samt biologiska aspekter. Stadens parker och naturområden innehåller sammantaget ett betydande antal stora träd som kräver en långsiktighet både när det gäller skötsel och planering.

Säkerställ och nyttja gröna miljöers funktion i ett föränderligt klimat

Ekosystemtjänster är de tjänster som naturens olika ekosystem och organismer tillhandahåller oss människor. Många av dessa tjänster är osynliga för oss eller tagna för givet. Att arbeta med ekosystemtjänster i samband med stadsutveckling är ingenting nytt, men med en stark urbaniseringstrend och ett klimat som

står inför stor förändring blir ekosystemtjänstperspektivet allt viktigare. Reglerande ekosystemtjänster är ett hållbart – och i ett långsiktigt samhällsperspektiv också lönsamt – komplement till mer tekniska lösningar.

I en tät och sammanhållen stad är införlivande av reglerande ekosystemtjänster i offentliga rum ett sätt att maximera ytornas funktion och roll. Typiska ekosystemtjänster, som att möjliggöra fördröjning, rening och infiltration av dagvatten i parker och gatuplanteringar (s.k. regnrabatter), fördröjning av regnvatten med hjälp av träd, eller att binda partiklar i luften med hjälp av vegetation bör ingå i planeringen av stadens strategiska mötesplatser.

Vid utvecklingen av nya offentliga mötesplatser eller upprustning av befintliga bör behovet av ekosystemtjänster beaktas:

- Arbeta med vegetation som temperatursänkare i hårdgjorda miljöer.
- Undersök möjligheten att använda vegetation för att binda partiklar i särskilt utsatta miljöer.

Trädgårdsföreningen.

- Arbeta med vegetationen och gröna miljöer för att fördröja och rena dagvatten.
- Vid planering, beakta den buffertkapacitet av vattenresurser som behövs till stadens gröna miljöer för att kunna upprätthålla ekosystemtjänsterna.
- Använd vegetation för att minska spridningen av buller men även som visuell avskärmning.

Uppskatta det ekonomiska värdet av kvaliteter i Linköpings offentliga mötesplatser

Vid anläggningen av en möteplats görs investeringar bl.a. i gestaltning och material. För att bibehålla och utveckla dessa värden krävs en långsiktig målbild och strategi för platsen. Korta visions- och utvecklingsbeskrivningar bör komplettera skötselbeskrivningarna för varje enskild plats eller grupper av platser för att ge ett stöd i fortsatt arbete.

Offentliga mötesplatser har också ett stort ekonomiskt värde som är viktigt att värdera vid en eventuell förändrad markanvändning. Detta värde är mångfacetterat och inrymmer bland annat sådant som är enkelt att beräkna, som exempelvis investerad kostnad och enstaka träds värde uttryckt enligt trädvärderingsmetoder. Det kan dock även bestå av andra mer komplexa värden som t.ex. att infiltrerbara ytor bidrar till att förhindra översvämning i kringliggande byggnader eller det kommunala dagvattensystemet, eller genom värdeökningen hos bostäder som ligger nära attraktiva parker.

På samhällsnivå utgör offentliga mötesplatser en grund för en socialt hållbar stad. Minskad segregation mellan bostadsområden bidrar exempelvis till en blandad och inkluderande stad. Närhet till gröna miljöer har även identifierade positiva hälsoeffekter som sänkt blodtryck och mindre stress och förbättrad koncentrationsförmåga hos barn. Samhällsvinster som

Dagvattenmagasin södra Ekkällan. Foto Göran Billeson.

dessa genererar också ekonomiska värden, även om det sker på lång sikt och indirekt och därför kan vara svårare att beräkna.

Vid förändringar av Linköpings mötesplatser ska dessa ekonomiska värden och samhällsnyttor beaktas.

Vidta vid behov ersättningsåtgärder

Linköpings mötesplatser innehar många olika värden och kvaliteter. Vid förändringar av markanvändningen i delar av en offentlig mötesplats bör platsens kvaliteter kartläggas och värderas.

För att säkerställa ett brett utbud av kvalitativa mötesplatser är det viktigt att vid en förändring inte minska vare sig antal eller kvalité på befintliga sociala värden. För sociala värden i När-, Stadsdels- och Stadsparker ska påverkade värden kompenseras med förhöjd kvalitet i den del som inte tas i anspråk eller i närliggande park. Påverkan på kulturhistoriska värden och naturvärden vid förändringar av markanvändningen ska i första hand minimeras, i andra hand om möjligt ersättas på plats, i tredje hand på annan plats.

Tillgång - Offentliga mötesplatser är viktiga byggstenar i en attraktiv tät och sammanhållen stad

- *Tydliggör offentliga mötesplatsers betydelse som byggstenar i en tät innerstadsstruktur*
- *Synliggör Linköpings offentliga mötesplatser i staden genom smart lokalisering*
- *Säkerställ att mötesplatser finns i tillräcklig omfattning och storlek för att säkerställa en tät, attraktiv och sammanhållen stad*
- *Förvalta och underhåll de offentliga mötesplatserna för ökad upplevd tillgång*

Tydliggör offentliga mötesplatsers betydelse som byggstenar i en tät innerstadsstruktur
I en tät och sammanhållen innerstad utgör det offentliga rummet och dess mötesplatser en viktig byggsten, både sett ur ett övergripande strukturellt formspråk men även för att bidra till en attraktiv stad med sociala, ekologiska och kulturhistoriska värden.

Eftersom markvärdet i innerstaden är högt ställer det krav på kvalitet och innehåll i de offentliga miljöerna. Precis som byggnaderna behöver de offentliga mötesplatserna förhålla sig till innerstadens stadskvaliteter i form av täthet, distinktion i form och funktioner. Detta kan bland annat innebära att platsernas avgränsning (form), entréer (mötet med gaturummet) och mångfunktionalitet behöver tydliggöras för att synliggöra mötesplatsernas kvaliteter och värde som byggstenar i innerstaden.

I ytterkanten av innerstadsmiljön är exempelvis närnaturen ett viktigt komplement till parkerna. För att utgöra en byggsten i en innerstadsmiljö krävs ”stadskvaliteter” i betydelsen att området behöver ha tydliga yttre gränser, god tillgänglighet, tydliga stråk och entréer samt visions- och utvecklingsbeskrivnignar som beskriver målbilden för området och hur området bör förvaltas med avsikten att bibehålla och utveckla kulturhistoriska-, sociala-, och biologiska värden.

För att tydligare definiera områden, stråk och strukturer kan en del miljöer även vinna på kompletterande bebyggelse som kan ge en tydlighet men t.ex. också avskärma platsen från störande buller.

Synliggör Linköpings offentliga mötesplatser i staden genom smart lokalisering
En lyckad lokalisering av offentliga mötesplatser är viktig för nyttjandegraden. Är mötesplatserna synliga och integrerade i stadsstrukturen eller i stadens närhet är chansen större att de nyttjas av fler.

För att platserna ska vara väl synliga och upplevas tillgängliga och offentliga är det viktigt att även torg, parker och närnatur får möta gaturummet. Det livliga gaturummet, dess rörelse och flöden aktiverar även de offentliga platserna och skapar dessutom blickfång. Kringbyggda offentliga platser får en mer privat och intim karaktär vilket ibland kan vara eftersträvansvärt men hämmar upplevelsen av offentlighet och lättillgänglighet.

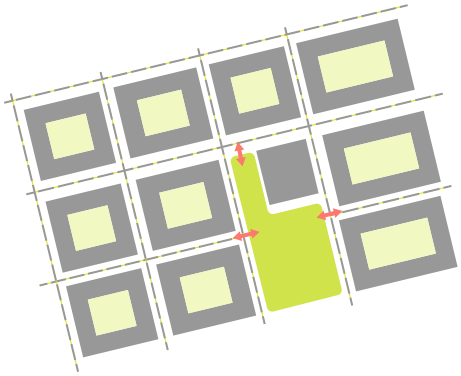

Tydliga entréer och väl integrerade i stadsstrukturen

Upplevelsen av tillgången av framför allt gröna miljöer ökar också om det finns en känsla av koppling mellan parkerna. Kopplingen mellan parker kan vara grön i form av en allé men även enbart visuell genom att nästa park kan anas längre fram i gaturummet. Det kräver att mötesplatserna får annonseras i gaturummet. Befintliga siktstråk bör utvecklas.

Arbetet med att synliggöra Linköpings offentliga mötesplatser kan bedrivas på flera plan, förutom utifrån ett planerings- och gestaltningsperspektiv även gällande strategisk lokalisering av unika funktioner, som exempelvis skate- och aktivitetsparker, badplatser eller olika kulturytor för upplevelser och eget deltagande. Detta synliggör platsen genom att den blir en målpunkt för stora delar av staden.

Säkerställ att mötesplatser finns i tillräcklig omfattning och storlek för att säkerställa en tät, attraktiv och sammanhållen stad
För att kunna säkerställa att både dagens och framtidens mötesplatser finns i god tillgång och av god kvalitet, bör kommunen verka för att vara rådig över marken.

Vid stadsutveckling och planering av nya mötesplatser bör behovet analyseras utifrån befolkningstäthet och bebyggelsestruktur, hur stadens övriga funktioner och målpunkter är lokaliserade samt vart och hur människor förflyttar sig.

Också bebyggelsetyp och tillgång till privat grönska är viktiga faktorer. För att etablera besöks-/vistelsemönster i ett nytt område, anlägg om möjligt tidigt tillfälliga eller permanenta mötesplatser i utvecklingsområden.

Olika typer av mötesplatser är också olika känsliga för slitage. När mängden grön miljö per invånare sjunker så lågt som ner mot 10 m²/invånare i en stadsdel börjar besökstrycket och därmed slitaget bli så högt att det är svårt att upprätthålla kvaliteten. Därför bör tillgången per person vara högre än så. Vid beräkningar av slitage och yta per person är det i innerstadsmiljön viktigt att inte bara studera nattbefolkningen (antal bonde) utan även mängden dagbefolkning.

Ambitionen är, som beskrivs i *Utvecklingsplan för Linköpings innerstad*, att bygga mer och bättre innerstad vilket bl.a. innebär att bygga bort trafikbarriärer för att skapa högre stadskvaliteter. Detta innebär att befintliga barriärer inom innerstaden på sikt bedöms minska eller försvinna vilket resulterar i att fler kan få tillgång till fler mötesplatser genom en ökad nåbarhet. Plankartan utgår från ett framtidsscenario enligt *Utvecklingsplan för Linköpings innerstad*.

Förvalta och underhåll de offentliga mötesplatserna för ökad upplevd tillgång
Den upplevda tillgången på mötesplatser kan – till skillnad från den faktiska – starkt påverkas av hur miljöerna sköts. Eftersatta ytor, som upplevs sakna kvaliteter, utgör inte en faktisk tillgång om de inte nyttjas av någon. Väl omhändertagna ytor är en viktig faktor för attraktiviteten. Med rätt skötselinsats kan också en befintlig, faktiskt tillgång förstärkas och förädlas.

Drift och förvaltning av platser är ett viktigt verktyg också för att säkerställa att befintliga, redan investerade värden består i utvecklingen av staden.

Skötselplaner bör finnas för att säkerställa, förvalta och utveckla både kulturhistoriska-, sociala-, och biologiska värden.

Nåbarhet - Offentliga mötesplatser är nära och tillgängliga

- *Arbeta med tillgänglighets- och framkomlighetsaspekter både inom och till offentliga mötesplatser*
- *Reducera barriäreffekter som kan påverka nåbarheten till offentliga mötesplatser*
- *Utveckla stadens gröna stråk genom att förbättra orienterbarhet, framkomlighet och utveckla kontinuiteten*

Arbeta med tillgänglighets- och framkomlighetsaspekter både inom och till offentliga mötesplatser
Nåbarhet avser dels hur långt avstånd det är till en plats, dels den mentala upplevelsen av hur tillgänglig den är. Forskarna Patrik Grahn och Ulrika Stigsdotter vid Sveriges Lantbruksuniversitet har visat att när avståndet mellan hemmet och en park överstiger 300 meter används inte parken lika ofta. Nåbarheten är särskilt viktig för barn, personer med funktionsnedsättning och äldre som kan ha svårare att ta sig längre sträckor och ofta har en mer begränsad rörlighet i stadsmiljön.

Att arbeta med nåbarhet innebär att tillse att det finns bostadsnära mötesplatser och att det är enkelt att ta sig till sådana som ligger längre bort. Det bör t.ex. finnas goda möjligheter för gående, cyklister och kollektivtrafikresenärer att ta sig till friluftsområdena, som ofta ligger i stadens utkant. I miljöer där parkutbudet är begränsat och det är svårt att tillskapa nytt blir den privata grönskan viktigare, t.ex. bostadsgårdarna.

Även tillgängligheten på mötesplatsen är viktig för att tillse att alla människor kan använda stadens offentliga mötesplatser på lika villkor.

Reducera barriäreffekter som kan påverka nåbarheten till offentliga mötesplatser
Lika viktigt som avståndet till mötesplatsen är, är att vägen dit är enkel och tydlig. Otrygga miljöer eller starkt trafikerade gator kan skapa barriäreffekter som minskar användningen av mötesplatsen. Barriäreffekter kan vara av olika slag, exempelvis mentala barriärer såsom upplevd otrygghet, trafikbarriärer, vattenbarriärer eller barriärer på grund av stora nivåskillnader eller otillgänglig terräng. I *Utvecklingsplan för Linköpings innerstad* beskrivs målsättningen att stärka det kontinuerliga gatunätet vilket kommer att minska barriäreffekterna med exempelvis omfördelning av trafik men också genom att skapa attraktivare, mer händelsrika och befolkade stråk som skapar trygghet.

Under beskrivningarna för när- och stadsdelsparker finns definitioner på vad som klassas som trafikbarriär.

Utveckla stadens gröna stråk genom att förbättra orienterbarhet, framkomlighet och kontinuiteten
Stadens gröna stråk leder mellan innerstaden och stadens friluftsområden och utgörs till stor del av sammanhängande gröna miljöer. Att utveckla och förstärka sambanden mellan stadens gröna miljöer via gröna stråk är mycket betydelsefullt för en attraktiv och långsiktigt hållbar stad. Ett sådant arbete gynnar rekreationsvärden, biologisk mångfald och ekosystemtjänsters funktion.

De offentliga mötesplatserna längs stråken skapar ett pärlband av ytor för aktivitet och vistelse. Stråken sammanbinder dessa och underlättar för rörelse mellan dem och därmed tillgängligheten till mötesplatser längre bort. På så sätt skapas ett nätverk av platser

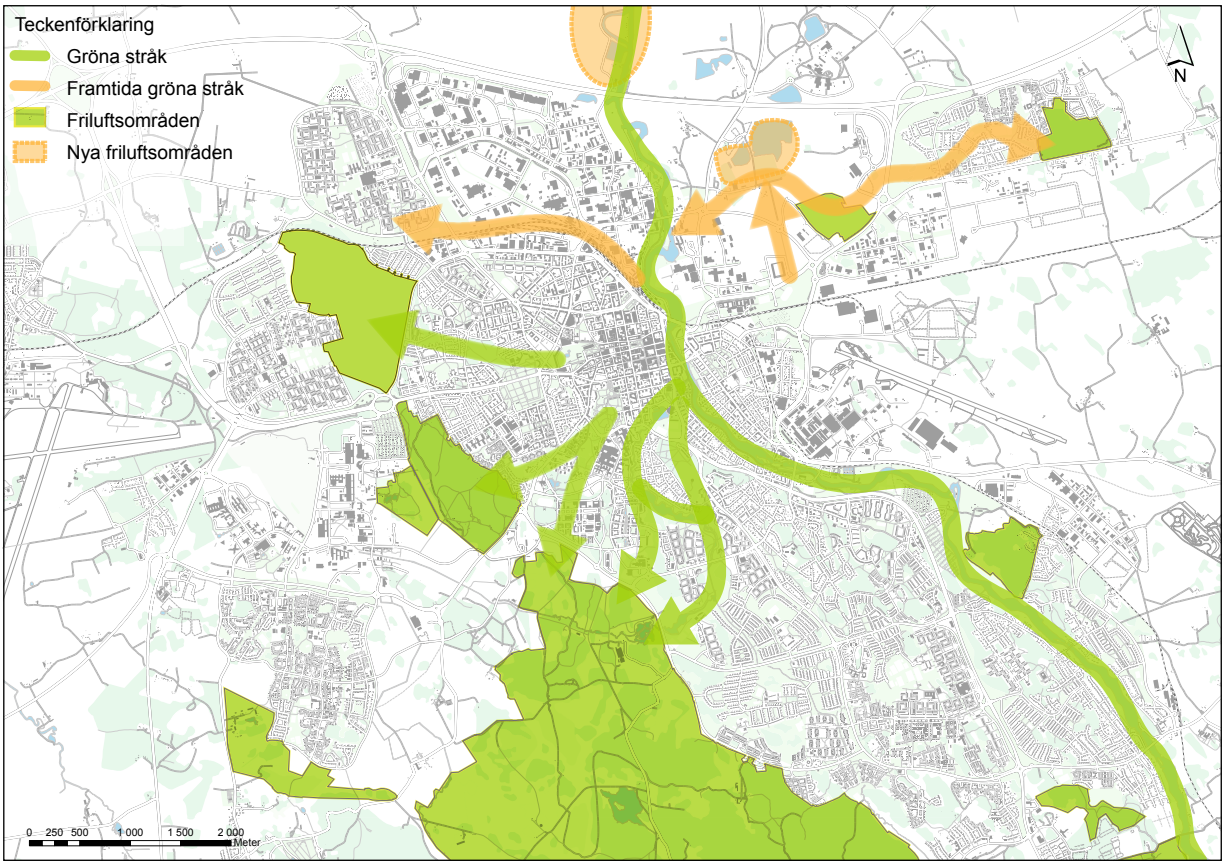

som kompletterar varandra, och den sammanlagda nyttan blir större än nyttan av varje enskild plats.

En rekreativ upplevelse kan öka om stråket är mångfunktionellt. Målet bör vara att insatser som görs för att förstärka exempelvis ekologiska värden i stråket också bidrar till att förstärka de sociala.

För att förstärka orienterbarheten och upplevelsen bör Linköpings gröna stråk genomgående vara tydliga och sammanhängande. För att uppnå detta bör gång- och cykelvägarnas sträckning i stråken ses över och bitvis behöver sammanhanget stärkas med exempelvis planteringar som ökar orienterbarheten.

Stråken bör leda till tydliga målpunkter, till exempel entréer till stadens friluftsområden. De gröna stråken bör också tydliggöras med namnsättning och skyltning, som exempelvis redovisar namnet på dess slutpunkt. Det är också viktigt att det finns attraktiva anslutningar till de gröna stråken från alla de stadsdelar som stråket passerar.

Utöver stråken fyller gröna kopplingar i form av t.ex. trädplanterade gator en viktig biologisk och rekreativ funktion och bör därför utvecklas. I Trafikplan för Linköpings innerstad behandlas träden i gatumiljön.

Tydliga och sammanhängande stråk kan skifta i karaktär i takt med att den omgivande miljön gör det.

Offentliga mötesplatser skapar ett pärlband av ytor för aktiviteter och vistelse längs stråken.

Tillhörighet - Offentliga mötesplatser är platser där alla känner sig välkomna

- *Främja spontana möten genom att planera offentliga mötesplatser för alla*

- *Stärk identiteten för att öka attraktiviteten och tillhörigheten*

- *Uppmuntra medskapande och delaktighet för ökad tillhörighet till de offentliga mötesplatserna*

- *Arbeta med pedagogik och kunskapsuppbyggnad för förståelse och tillhörighet*

Främja spontana möten genom att planera offentliga mötesplatser för alla

Det krävs mer än att en plats är nåbar för att den ska användas. Att känna tillhörighet och att känna sig välkommen och trygg är en förutsättning för att människor ska vilja använda stadens offentliga rum. En viktig grundläggande faktor är att det finns en tydlighet i vilka miljöer som är privata och vilka som är offentliga. Finns det en otydlighet i det riskerar ytorna att nyttjas i lägre utsträckning eftersom det uppstår en osäkerhet i vad som är offentligt och var alla är välkomna.

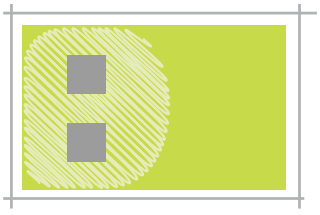

Hus i park skapar otydliga gränser mellan privat och offentligt.

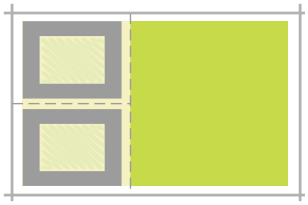

Gator, gång- och cykelvägar, häckar eller andra gränser skapar tydlighet i vem som är välkommen att använda ytorna.

Offentliga mötesplatser behöver planeras för att människor i alla åldrar, av olika kön och med olika bakgrund och intressen ska vilja vistas där och känna sig trygga. Trygghet handlar om både faktisk och upplevd trygghet. Att platsen är befolkad, men även belysning, överblickbarhet och hur väl platsen är omskött påverkar den upplevda tryggheten. Kan flera olika funktioner samutnyttja en yta ökar möjligheten för spontana möten och mötesplatsen upplevs oftast tryggare när fler vistas där. Det fortsatta arbetet med att utveckla Linköpings lekplatser, spontanidrottsplatser och aktivitetsparker bör ske med detta i åtanke.

Stärk identiteten för att öka attraktiviteten och tillhörigheten

Linköpings offentliga mötesplatser är av stor betydelse för hela stadens identitet och attraktivitet. En hög kvalitet på stadens offentliga rum påverkar besökares bild av Linköping, men framför allt skapas en attraktiv stad som linköpingsborna kan känna tillhörighet till och stolthet över och som därmed nyttjas i högre utsträckning.

Identitet kan uttryckas på olika sätt och innebära flera olika saker. På en stadsövergripande nivå görs det med genomtänkt och god lokalisering och strukturell utformning av stadsrum, men också med kvalitetsmedveten gestaltning vad gäller exempelvis möblering, belysning och liknande element i det offentliga rummet. Stadsmiljöprogrammet ger vägledning för möbleringen av det offentliga rummet. Stråk eller enskilda mötesplatser kan sedan ges olika karaktär och identitet för att skapa variation. Specifik markbeläggning, sammanhållen ljussättning längs ett stråk och platsspecifika sittmöblemang är exempel på hur detta kan göras. Kommunens arbete med att utveckla temalekplatser är ett exempel på hur det arbetas med variation och identitetsskapande miljöer idag.

Stadsodling i Skäggetorp.

Uppmuntra medskapande och delaktighet för ökad tillhörighet till de offentliga mötesplatserna

Förutsättningarna för att människor ska känna tillhörighet ökar när vi får möjlighet att vara delaktiga i vad som händer i våra offentliga mötesplatser. Känslan av delaktighet kan anta många olika former och öka både med kommunikation och genom uppmuntran att ta initiativ som rör användningen av det gemensamma rummet, exempelvis konstutövande, tillfälliga framträdanden eller stadsodling.

Kommunen ska vara öppen och uppmuntra privata initiativ som bidrar till att mötesplatserna nyttjas av alla.

Arbeta med pedagogik och kunskapsuppbyggnad för förståelse och tillhörighet

Lärandemiljöer utomhus, där hela kroppen stimuleras, ger möjligheter att lära med alla sinnen. Genom att växla mellan stillasittande och rörelse stimuleras också inlärningen. Genom att integrera och använda framför allt stadens gröna miljöer i undervisningssyfte finns möjlighet att tidigt bygga upp en förståelse för naturen men också en känsla av tillhörighet till det offentliga rummet. Möjligheten att bli fadder för naturområden kan finnas för både skolor och organisationer. Intresserade skolor kan även erbjudas skolskogar. Ett samnyttjande mellan skolor och organisationer bör eftersträvas för att främja integration och möten. Det är dock viktigt att allmänheten fortfarande upplever miljöerna som allmänt tillgängliga.

Information om gröna miljöer utgör viktiga verktyg för ökad tillhörighet. Denna kan ske i form av tryckt och digital information på plats eller via hemsidor och sociala medier, guidningar etc. Informationen bör vara tillgänglighetsanpassad och i relevant omfattning översatt till flera språk.

Utveckla de offentliga mötesplatserna och stråken utifrån den roll de har i stadsmiljön
För att lättare få en överblick över variationen av innerstadens olika typer av offentliga miljöer och en önskad utvecklingsriktning av dessa har platserna klassats med hänsyn till storlek, karaktär och önskad funktion. Beskrivningen nedan av varje karaktär ger övergripande kriterier för respektive klassning. Vilken klassning respektive plats har framgår av de platsspecifika beskrivningarna i anslutning till plankartan.

KARAKTÄRER

Gröna miljöer nära bostaden

Fickparken - den lilla oasen
Fickparken är framför allt viktiga gröna oaser i den täta kvartersstadens struktur och består av en mindre park eller delvis hårdgjord yta med mycket gröna inslag. Parken kan ha olika karaktär och form men dess främsta funktion är den sociala, en plats för möten, en paus i stadens brus. Fickparken är väl gestaltad och är en tydlig del av stadsstrukturen.

Närparker – den bostadsnära mötesplatsen
Närparken är större än fickparken och fyller behovet som den lokala mötesplatsen för de boende i närområdet. En närpark bör finnas inom ca 5 minuters promenad från bostaden.

I närparken finns lekvärden i naturmiljö, lekskulpturer eller på anlagd lekplats. Platsen ska också erbjuda en rofylld och tydligt grön miljö där det finns möjlighet att sitta ner i gräset för att till exempel sola eller ha picknick.

Närparken bör nås från bostaden utan att besökaren behöver korsa en trafikbarriär. För närparker bedöms gator med skyltad hastighet över 30 km/h och/eller mer än 3000 fordon/vardagsmedeldygn uppfattas som barriärer.

Gröna miljöer lite längre från bostaden

Stadsdelsparker – en målpunkt för flera
Stadsdelsparken fungerar som närområdets lite större gröna målpunkt för motion och lek samt agerar samlingsplats för stadsdelen till vardags och vid festligheter. Människor är ofta beredda att ta sig lite längre för att komma till en sådan plats och den bör därför vara större för att tåla ett högre besökstryck men också för att rymma fler funktioner.

Stadsdelsparken ska erbjuda samma grundvärden som närparken men även mer ytkrävande aktivitetsytor för sällskapslekar, vinteraktiviteter och exempelvis fotboll/basket/gatusport. En stadsdelspark kan även erbjuda en unik aktivitet som gör den till en målpunkt för hela Linköping. Stadsdelsparken ska med andra ord erbjuda en god variationsrikedom som ger möjlighet för möten mellan många olika människor och ett brett utbud av värden som motiverar en något längre färdväg dit. Mindre stadsdelsparker kan med fördel ges olika identitet och funktion och komplettera varandra eftersom de av utrymmesskäl ej kan rymma så många värden i varje park.

Stadsdelsparken bör nås inom ca 15 minuters promenad från bostaden, utan att besökaren behöver passera en trafikbarriär. För stadsdelsparker bedöms gator med skyltad hastighet över 50 km/h och/eller mer än 8000 fordon/vardagsmedeldygn uppfattas som barriärer.

Närnatur - en plats för avkoppling och naturupplevelse
Närnaturen utgörs av naturmiljöer med övervägande skogskaraktär som möjliggör för den kortare skogspromenaden eller lek i skogsmiljö. För att uppnå och upprätthålla detta krävs en viss storlek och rymd men också robusthet. Närnaturens skogsmiljöer kompletterar parkerna.

I en innerstadsmiljö krävs att närnaturen utgör tydliga stadsbyggnadselement med en stadsmässig inramning i form av tydliga yttre former och tydliga och väl underhållna entréer och stråk. Det krävs också att parken innehar en mångfunktionalitet. Storleken medger oftast att olika aktiviteter och funktioner inryms och skapar mångfunktionalitet utan att naturupplevelsen går förlorad. Exempelvis har Lektorshagen både lekplats, ljusinstallationer och hundrastgård som besöksmål i parken.

Stråk som är avsedda att användas dygnet runt bör upplevas trygga, annars krävs det alternativa stråk. För att utgöra en målpunkt i sig är det också viktigt att gångsystemet i parken möjliggör promenadslingor och inte bara passage igenom.

Gröna miljöer för hela staden
Stadsparker och stadsparker med evenemangskaraktär - hela stadens mötesplatser
Stadsparkerna är hela Linköpings vardagsrum, finrum och mötesplats – en plats för aktiviteter och fest såväl som för vardagsrekreation. De tillhör alla och ska vara lättillgängliga via gång,- cykel- och kollektivtrafik. En stadspark ska utöver att uppfylla kriterierna för stadsdelspark även ha ett prydnadsvärde, exempelvis i form av blommande planteringar, vattenutsmyckningar eller offentlig konst. Stadsparken ska vara stor nog att ha en mångfald av värden, bland annat att kunna hysa vissa typer av evenemang. Stadsparken ska också klara det besökstryck som det innebär att vara hela stadens vardagsrum.

I en del av stadsparkerna bör det finnas plats för större konserter och arrangemang som kräver stora ytor men också vållar ett högre slitage. Övriga delar av stadsparkerna ska klara ett relativt stort besökstryck men är för känsliga med många planteringar och har inte tillräckligt stora sammanhängande ytor för att vara lämpliga för de större arrangemangen.

Formella parker
Den formella parken har en tydlig koppling till en offentlig byggnad och har i sin utformning därför ett formellt uttryck och ett tydligt historiskt sammanhang. Omgivande stadsmiljö har utvecklats och parkens roll har förändrats i samma takt. Parken behöver därför möta dagens behov men med utgångspunkt i och hänsyn till dess kulturhistoriska värden.

Storleksmässigt kan parkerna variera men till karaktären är de stadsparker i den meningen att de är parker för hela staden. Den formella parken ska bidra till en stadsmässighet, utgöra en paus i stadsstrukturen. Parken ska också bidra med plats för olika aktiviteter, bl.a. en rofylld och tydligt grön miljö där det finns möjlighet att sitta ner i gräset för att till exempel sola eller ha picknick.

I vissa områden i innerstadsmiljön är det dock brist på närparker, den bostadsnära mötesplatsen med bl.a. lekmöjligheter. I dessa områden bör möjligheten ses över att utveckla de formella parkernas närparkskvaliteter.

Stadsnära friluftsområden – paus från stadens puls
Friluftsområden är viktiga för boende i innerstaden även om de av naturliga skäl ligger i stadens ytterområden. De bör vara lättillgängliga och nåbara, bland annat via rekreativa stråk. Det ska vara enkelt att ta sig dit, framför allt med cykel, kollektivtrafik eller till fots. Områdena möjliggör naturupplevelser, promenader och motion och erbjuder en rekreativ miljö, en paus från stadspulsen och ett möte med naturen. För att underlätta kontakten och tillgängligheten bör det finnas tydliga entréer till områdena.

Stadens torg
Torg
Linköpings torg är en gemensam resurs för alla Linköpings invånare och ger möjlighet för möten och kulturell rekreation. Torgen är viktiga målpunkter och ska kunna användas för olika aktiviteter såsom marknader, kulturella evenemang, konstinstallationer, demonstrationer, uteserveringar, sittplatser och varuleveranser men också spontanaktiviteter.

Torgen fyller en viktig funktion i stadens arbete för att bryta social segregation genom att vara tillgängliga för alla och utformas så att alla medborgare kan känna tillhörighet. Torgen är också viktiga för handeln, restaurang- och besöksnäringen och en vital del i stadens varumärke.

Målet är att alla stadens torg ska vara öppna, tillgängliga och möjliga att använda för korta eller mer stadigvarande aktiviteter men utan alltför stor inverkan på framkomlighet och överblick. Eftersom det är en stor efterfrågan på att nyttja torgen bör innerstadens torg ges olika identitet genom styrning av användningen för att utvecklas till kompletterande målpunkter för hela stadens invånare, se platsbeskrivning av respektive torg.

Uteserveringarna har stor betydelse för upplevelsen av stadsrummet. De medför att staden varje vår lever upp och att människorna får naturliga mötesplatser på gator och torg. I dokumentet *Uteserveringar i staden* anges riktlinjer för uteserveringarnas utformning och möblering. Ytan för uteserveringar fördelas rättvist mellan näringsidkarna runt torget. Uteserveringarna ska utformas så att de samspelar med platsens karaktär, viktiga siktlinjer och framkomlighet.

Entrétorg
Platsbildningar framför stadens större målpunkter utgör viktiga mötesplatser, exempelvis vid sportanläggningar eller vid stadsbiblioteket. Dessa ytor används till viss del redan idag för olika event eller arrangemang och flödet av människor som passerar platserna gör att de utgör viktiga mötesplatser.

Nya entrétorg bör planeras utifrån målpunktens funktion och behov men också efter hur platsen kan integreras och bidra till en attraktiv stadmiljö.

Noder
Noder är hållplatser som i kollektivtrafikhänseende har många på- och avstigande. De kan vara knutpunkter där flera linjer möts eller bara platser med högt antal på- eller avstigande. Idag är platserna av olika karaktär. I den här planen pekas de platser ut som idag inte är knutna till en tydlig befintlig platsbildning (exempelvis ett torg) men har potential att utvecklas till en sådan.

Platsens läge är trafikorienterat och därför inte optimalt som mötesplats på grund av bullerstörda miljöer. Som en viktig bytespunkt i kollektivtrafiken befolkas dock platsen vilket är en potential som bör tillvaratas och utvecklas, inte minst för att stärka nyttjandet av kollektivtrafiken men också för att skapa attraktiva stadsrum.

Beroende på nodens läge kan platsens storlek variera samt möjligheten att utveckla anslutande verksamheter. Särskilt i de fall noderna sammanfaller med ett enligt *Utvecklingsplan för Linköpings innerstad* strategiskt stråk.

Gröna stråk
Stråken skapar gröna sammanhängande miljöer som kopplar ihop innerstaden med de stadsnära friluftsområdena samt fungerar som spridningskorridorer för växt- och djurlivet. Stråken är tydliga, kontinuerliga miljöer utan större barriärer. Stråken kan variera i bredd och innehåll. Även om parkerna längs stråken skapar ett pärlband av platser för olika aktiviteter upplevs respektive stråk tydligt sammanhängande och med en sammanhållen karaktär.

De gröna stråken är mångfunktionella. I största möjliga mån bör de fungera som spridningskorridorer, bidra till ekosystemtjänster som dagvattenhantering, partikelbindning, bullerdämpning, skugga osv. men också kunna vara rekreativa stråk för gående och cyklister.

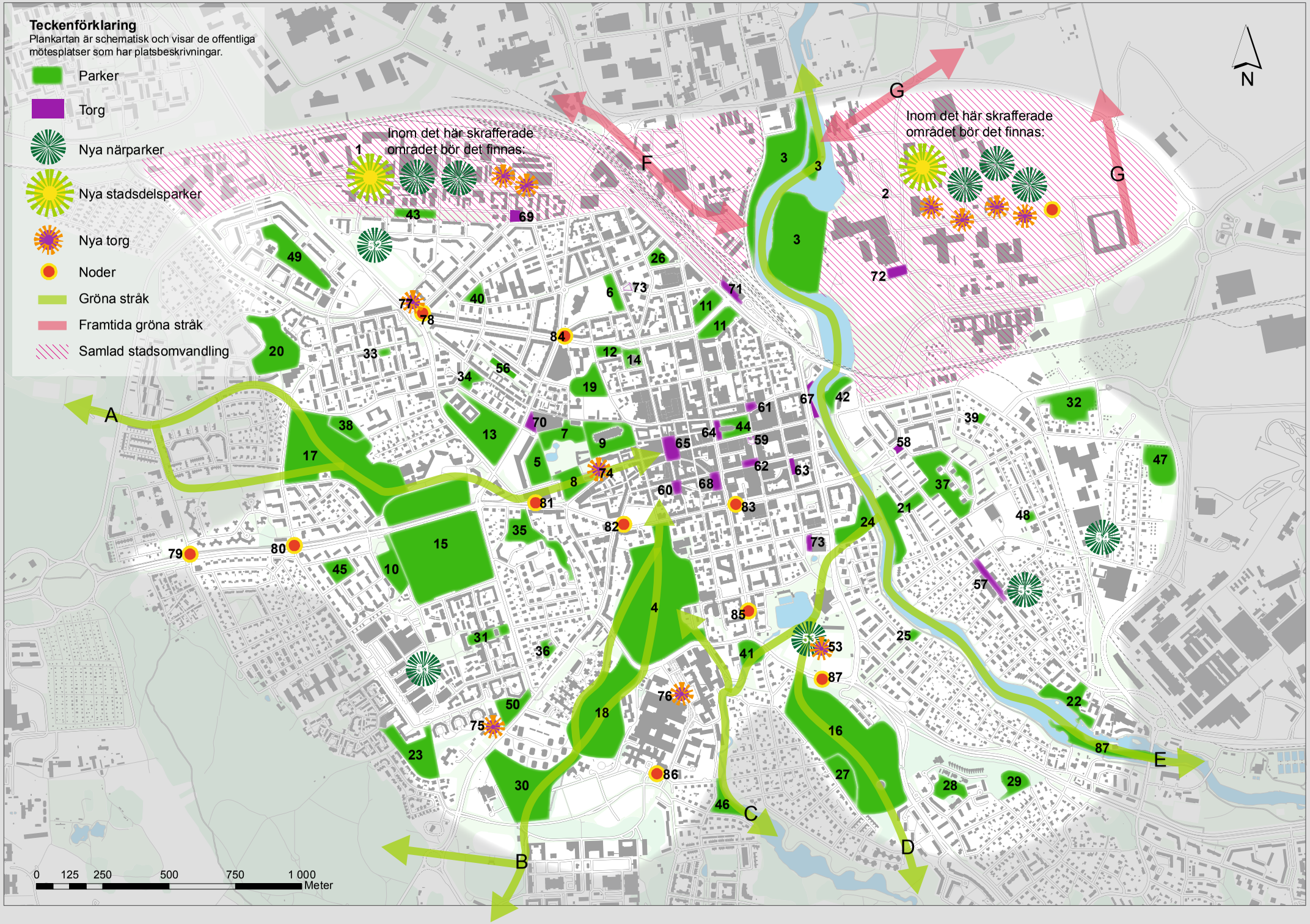
Teckenförklaring
Plankartan är schematisk och visar de offentliga mötesplatser som har platsbeskrivningar.
Parker
Torg
Nya närparker
Nya stadsdelsparker
Nya torg
Noder
Gröna stråk
Framtida gröna stråk
Samlad stadsomvandling
Inom det här skrafferade området bör det finnas:
Inom det här skrafferade området bör det finnas:
N
A
B
C
D
E
F
G
G
0 125 250 500 750 1 000 Meter

Plankarta och platsbeskrivningar

I plankartan visas innerstadens offentliga mötesplatser - torg och gröna miljöer.
Varje mötesplats som har ett nummer i kartan har en beskrivning.

Varje plats beskrivs på en övergripande, strategisk nivå utifrån dess förutsättningar idag och i förhållande till framtida utveckling enligt vilken klassning (fickpark, närpark, stadsdelspark, närnatur, formell park eller stadspark) mötesplatsen har.

Utifrån begreppen kvalitet, tillgång, nåbarhet och tillhörighet beskrivs platsernas förutsättningar idag och med framtidsscenariot som anges i *Utvecklingsplan för Linköpings innerstad*. Innebörden av begreppen framgår av planens inriktningar och strategier (sidan 13-27) men kortfattat innebär de:

Kvalitet - förekommande sociala-, kulturhistoriska- och ekologiska värden samt störande trafikbuller.

Tillgång - tillgång på friyta i omgivande bebyggelsestruktur, förväntad förnyelse och omvandling i anslutning till platsen enligt *Utvecklingsplan för Linköpings innerstad samt* visuella kopplingar till närliggande platser.

Plankartan är schematisk och visar de offentliga mötesplatser som har platsbeskrivningar.

Nåbarhet - förekomst av barriärer enligt definition i planen, anslutande strategiska stråk enligt *Utvecklingsplan för Linköpings innerstad,* anslutande eller genomkorsande huvudcykelstråk, entréernas läge och funktion.

Tillhörighet - platsens läge i stadsstrukturen och grad av upplevd offentlighet.

Utveckling – önskad utveckling i förhållande till platsens klassning samt de utvecklingsbehov som identifierats i beskrivningen.

Innehåll platsbeskrivningar

1 Omvandlingsområde Steninge - Södra Tornby 31
2 Omvandlingsområde Stångebro 31
3 Nykvarnsparken – stadspark 32
4 Trädgårdsföreningen – stadspark 33
5 Landstatsparken – stadspark med evenemangskaraktär 34
6 Berzeliiparken - formell park 35
7 Biblioteksparken - formell park 37
8 Borggårdsparken - formell park 38
9 Domkyrkoparken - formell park 38
10 Johannesbergsparken - formell park 39
11 Järnvägsparken - formell park 40
12 Raoul Wallenbergs plats - formell park 40
13 Seminarieträdgården - formell park 42
14 Teaterparken - formell park 42
15 Griftegårdarna 43
16 Berga hage - närnatur 43
17 Lektorshagen – närnatur 44
18 Magistratshagen – närnatur och stadsdelspark 46
19 Biskopsparken/Konserthusparken – stadsdelspark 48
20 Tornhagsberget – stadsdelspark 49
21 Ladugårdskälla, Åbackaparken och Prinsessans Estelles park - stadsdelspark 50
22 Snugganparken och Hawaii - stadsdelspark 51
23 Tunvallaparken - stadsdelspark 52
24 Ådalaparken - stadsdelspark 53
25 Atlasparken - närpark 53
26 Bantorgsparken - närpark 54
27 Berga hage lekplats – närpark 55
28 Bockhornsparken – närpark 55
29 Bockhornsparken utsikten – närpark 55
30 Grenadjärparken - närpark 55
31 Gustaf Smiths plats - närpark 57
32 Hagalund - närpark 58
33 Hjälmgatan – närpark 58
34 Kampen – närpark 58
35 Kanberget - närpark 59
36 Kapellplan – närpark 60
37 Kungsbergsparken – närpark 60
38 Lektorshagens lekplats – närpark 61
39 Lindengatans lekplats – närpark 62
40 Lingparken - närpark 62
41 Mahoniadalen - närpark 63
42 Scandicparken – närpark 64
43 Slöjdgatan – närpark 65
44 S:t Larsparken - närpark 65
45 Syrénparken – närpark 66
46 Tinnerbäcksparken - närpark 67
47 Ugglegatan - närpark 67
48 Vetegatan Kameleonten – närpark 68
49 Åbylundsparken – närpark 68
50 Djurgårdsgatan Lägerhyddan – ny närpark 69
51 Ebbe park - ny närpark 69
52 Lingvallen – ny närpark 69
53 Folkungavallen – ny närpark och nytt torg 70
54 Eventuell framtida närpark 70
55 Eventuell framtida närpark 70
56 Azaleaparken – fickpark 70
57 Tannefors centrum – stadsdelscentrum 71
58 Drottningtorget – innerstadstorg 72
59 Guldsmedstorget – innerstadstorg 73
60 Hospitalstorget - innerstadstorg 73
61 Farbror Melins torg – innerstadstorg 74
62 Lilla Torget - innerstadstorg 74
63 Magasinstorget - innerstadstorg 75
64 S:t Larstorget - innerstadstorg 75
65 Stora torget - innerstadstorg 76
66 Stureplan – innerstadstorg 78
67 Stångåns strand – innerstadstorg 78
68 Trädgårdstorget – innerstadstorg 78
69 Övre Vasastaden - innerstadstorg 79
70 Tranströmers plats – entrétorg 79
71 Järnvägsstationen – entrétorg 79
72 Saab arena – entrétorg 79
73 Sporthallen – entrétorg 80
74 Järntorget – nytt torg 80
75 Lägerhyddan - nytt torg 80
76 Nytt torg 80
77 Nytt torg 81
78 Ny nod 81
79 Ny nod 81
80 Ny nod 81
81 Ny nod 81
82 Ny nod 81
83 Ny nod 81
84 Ny nod 81
85 Ny nod 81
86 Ny nod 81
87 Ny nod 81

Stråk

A Stråket mot Rydskogen 81
B Stråket mot Vallaskogen och Tinnerö 82
C Tinnerbäcksstråket 82
D Folkungavallen – Berga hage – Tinnerbäcken 83
E Stångåstråket 83
F Stångån Skäggetorp 84
G Stångån - Tallboda 84

Platsbeskrivningar

1
Omvandlingsområde Steninge - Södra Tornby

Norra Vasastaden och Steninge är stora omvandlingsområden för Linköpings innerstad. För att ge innerstaden förutsättningar att växa åt norr föreslås att det sker en omvandling från verksamhets- och småindustriområde till innerstadsbebyggelse med blandad stadskaraktär. Omvandling till en varierad stadsbebyggelse kommer att ske successivt över lång tid. För att skapa en sammanhängande stadsstruktur med rörelser tvärs Industrigatan behöver dess karaktär av barriär tonas ner. Industrigatans funktion som yttre ring föreslås på sikt flyttas utåt till Tornbyvägen.

I ett tidigt skede är det viktigt att även planera för det offentliga rummet. Generellt bedöms den nya stadsdelen ha behov av två kvarterstorg. Det är förstås svårt att bedöma i ett tidigt skede eftersom det är avhängigt hur strukturen kommer att se ut. Antalet bör ses som en indikation. När det gäller gröna miljöer bedöms det nya området avståndsmässigt kräva en stadsdelspark och två närparker för att uppnå att det finns närparken inom 5 minuters promenad från bostaden. Stadsdelsparken servar även Övre Vasastaden och boende runt Lingvallen då Bergsvägen utgöra en barriär i söder.

Beroende på de nya parkernas storlek och tätheten i området kan det bli aktuellt att tillskapa fler parker.

I de nya närparkerna finns lekvärden i naturmiljö, lekskulpturer eller på anlagd lekplats. Platserna ska också erbjuda en rofylld och tydligt grön miljö där det finns möjlighet att sitta ner i gräset för att till exempel sola eller ha picknick.

Den nya stadsdelsparken ska fungera som en lite större grön målpunkt för motion och lek, men även som samlingsplats. Parken ska erbjuda samma grundvärden som närparken men även mer ytkrävande aktivitetsytor för sällskapslekar eller exempelvis fotboll/basket/skate men också vinteraktiviteter, såsom pulkaåkning eller skridskor. Stadsdelsparken kan också erbjuda en unik aktivitet som gör den till en målpunkt för hela Linköping.

2
Omvandlingsområde Stångebro

Linköpings innerstad föreslås utvidgas över Stångån Kinda kanal. Denna expansion möjliggörs av den nya stationen öster om Stångån Kinda kanal. De nya kvarteren föreslås förenas med befintlig innerstad genom strategiskt placerade broar över Stångån Kinda kanal. Framgång i dessa ambitioner förutsätter att Hamngatan får en ny gestaltning och därmed omvandlas från större trafikled till stadsgata.

I ett tidigt skede är det viktigt att även planera för det offentliga rummet. Generellt bedöms den nya stadsdelen ha behov av fyra kvarterstorg. Det är förstås svårt att bedöma i ett tidigt skede eftersom det är avhängigt hur strukturen kommer att se ut. Antalet bör ses som en indikation. När det gäller gröna miljöer bedöms det nya området avståndsmässigt kräva en stadsdelspark och tre närparker för att uppnå att det finns en närpark inom 5 minuters promenad från bostaden.

Beroende på de nya parkernas storlek och tätheten i området kan det bli aktuellt att tillskapa fler parker.

I närparkerna finns lekvärden i naturmiljö, lekskulpturer eller på anlagd lekplats. Platserna ska också erbjuda en rofylld och tydligt grön miljö där det finns möjlighet att sitta ner i gräset för att till exempel sola eller ha picknick.

Den nya stadsdelsparken ska fungera som en lite större grön målpunkt för motion och lek, men även som samlingsplats. Parken ska erbjuda samma grundvärden som närparken men även mer ytkrävande aktivitetsytor för sällskapslekar eller exempelvis fotboll/basket/skate men också vinteraktiviteter, såsom pulkaåkning eller skridskor. Stadsdelsparken kan också erbjuda en unik aktivitet som gör den till en målpunkt för hela Linköping.

3
Nykvarnsparken – stadspark med evenemangskaraktär

Nykvarnsparken påbörjades 1837 efter en insamling bland stadens borgare för att plantera träd vid den nyanlagda hamnen. I början av 1840-talet utvecklades detta till en mindre parkanläggning kallad Hamnparken. Parken utvidgades i ett par omgångar efter det. I den här planen inkluderas även delar av Stångebrofältet som idag utgörs av fotbollsplaner.

I *Översiktsplan för staden Linköping* och i *Utvecklingsplan för Linköpings innerstad* pekas parken ut som en framtida stadspark, tillsammans med delar av Stångebrofältet.

Nykvarnsparken

Idag upplevs Nykvarnsparken något övergiven då den ligger lite i skymundan i anslutning till industriområdet. När omvandling sker av Steninge – Södra Tornby och Stångebro har parken stor potential att utvecklas till en stadspark med sitt centrala, vattennära läge i staden. Även idag har parken relativt många sociala värden, framför allt den västra sidan som erbjuder en grön oas med naturupplevelser och vattenkontakt. I parken kan du motionera eller promenera längs en del av Stångåstråket eller bara sitta ner i gräset för en picknick. Slussmiljön skapar både liv och rörelse och en kulturmiljö med båtliv.

Även ur naturvårdssynpunkt är den västra delen av parken viktig. Nykvarnsparken en av de allra värdefullaste trädmiljöerna i staden med många gamla och stora träd som hyser minst 13 rödlistade arter av vedlevande skalbaggar och har därmed ett mycket stort skyddsvärde ur naturvårdssynpunkt. Intill slussen och kraftverket planeras ett så kallat omlöp med strömmande vatten för biologisk mångfald och för ett mer attraktivt och rikt vattendrag genom innerstaden. För närmare beskrivning av naturvärdena se *Naturvårdsprogram* för Linköpings kommun. Parken bedöms ha kulturhistoriska värden.

Tillgång, nåbarhet och tillhörighet

Parken är belägen i ett omvandlingsområde så både nåbarhet, tillgänglighet och tillhörighet kommer att utvecklas. Gång- och cykelbroar skapas i strategiska lägen för att binda samman och skapa stråk genom parken. Stadsparken blir en viktig länk i en sekvens av parkrum från Domkyrkan, via Raoul Wallenbergs plats, Vasavägen, Järnvägsparken och Stångån Kinda kanal. Parken blir också den närmsta stadsparken för de norra stadsdelarna och det är viktigt att det tillskapas stråk som sammanbinder stadsdelarna med Nykvarnsparken och Stångåstråket.

I dagsläget utgör Järnvägsgatan en trafikbarriär mellan parken och befintlig innerstad och kommer att vara det även i framtiden. För att uppnå en sammanhållen stadsstruktur och koppla staden till ån är det viktigt att tillskapa tydliga passager över gatan. Även kopplingen till Järnvägsparken är viktig och pekas ut i *Utvecklingsplan för Linköpings innerstad.*

Utveckling
Parken utvecklas tillsammans med årummet och delar av nuvarande Stångebrofältet till en ny stadspark där det även bör rymmas ytor för större evenemang.

4
Trädgårdsföreningen – stadspark

I centrala Linköping är Trädgårdsföreningen, stadens stadspark belägen. Linköpings trädgårdsförenings park, som är det ursprungliga namnet, bildades 1859. Trädgårdsdirektörerna Carl F Liepe och Christian Kroné svarade för planering respektive utförande. Parken gestaltades som en tysk romantisk promenadpark, en härskande stil under tiden, karakteriserad av snirklande gångar och väl beräknade utsikter och perspektiv. Planteringarna kännetecknades av fria träd i stora gräs- och gruspartier, exotiska växter, och blomsterbroderier i mjuka linjer.

Det ursprungliga syftet för föreningen som startade parken var att sprida intresset för odling för att förbättra folkhushållningen. Dessutom var syftet att bidra till att försköna. Trädgårdsföreningen upplöstes 1894 och parken blev en kommunal stiftelse.

Trädgårdsföreningen utgör en rik miljö sett ur social, kulturhistorisk och ekologisk synvinkel. Parkens storlek gör att den rymmer många olika karaktärer, både naturmiljöerna runt Belvederen, större öppna gräsytor som rymmer evenemang samt paradrabatter. Under senare år har ett antal caféer och serveringar tillkommit och året runt förekommer aktiviteter för alla åldrar, bland annat beachvolleyboll, utomhusgympa, utställningar på Naturcentrum, konserter i parken, boule och konst vid rotundan eller lek vid den öppna lekplatsen. Det stora utbudet av aktiviteter återspeglas i de många sociala värden parken bedöms ha.

Parken har främst ett rekreationsvärde men här finns också flera äldre träd som hyser höga biologiska värden samt ett flertal exoter. Naturcentrum är en viktig samlingsplats för föreningar med intresse för natur, trädgård, arkeologi och miljö. I naturvårdsprogrammet beskrivs de pedagogiska exempel som här finns på geologi och inlandsisens spår i landskapet. För närmare beskrivning av naturvärdena se *Naturvårdsprogram* för Linköpings kommun. Parken har även ett kulturhistoriskt värde och ingår i riksintresset för kulturmiljö för Linköpings innerstad.

Tillgång, nåbarhet och tillhörighet
Trädgårdsföreningen är centralt placerad i staden och väl integrerad i stadsstrukturen. Parken omgärdas till stora delar på dess västra, norra och östra sida av bebyggelse. Gång-och cykelvägar närmast bebyggelsen skapar dock tydliga gränser mellan privat och offentligt. I söder möter parken Lasarettsgatan, en relativt trafikerad gata. Framför allt delen närmast Lasarettsgatan vid Naturcentrum är något bullerstörd och där nyttjas parken i lägre utsträckning.

Parken har med sin storlek och rika utbud av aktiviteter och olika miljöer, en tydlig stadsparkskaraktär. Trädgårdsföreningen ska också kunna fungera som både närpark och stadsdelspark för boende i parkens närhet vilket bör speglas i utformning och innehåll. Trädgårdsföreningen ingår i ett grönt rekreativt stråk via Magistratshagen och Grenadjärparken ut mot

Vallaskogen och Tinnerö men också via Tinnerbäcken ut mot Tinnerö.

Parkens storlek medför att parken har många entréer som är viktiga att bevara och synliggöra. Parken annonseras mot innerstaden genom huvudentrén mot Drottninggatan. Längs Djurgårdsgatan finns flera mindre, informella entréer medan det är större entréer från Linnégatan och Torkelbergsgatan. Entrén vid Sandbäcksgatan och Kronés entré utgör viktiga kopplingar i de gröna rekreativa stråken. I söder, i anslutning till Belvederen finns entréer, både till sjukhusområdet och Magistratshagen. Som en följd av ombyggnaden av sjukhusområdet kommer entrén mot Lasarettsgatan och sjukhusområdet att ses över. Även kopplingen till Magistratshagen, söder om Backaberg kan stärkas som en del av det gröna rekreativa stråket.

I parken är det framför allt gångstråk men ett par sträckningar medger cykelåkning, dock inga huvudcykelstråk.

Parken är belägen i Innerstaden, en stadsdel med god andel parkutbud per person. Med förväntad befolkningsökning kommer andelen att minska något och trycket på befintliga ytor att öka.

Utveckling
Som en följd av ombyggnaden av sjukhusområdet kommer entrén mot Lasarettsgatan och sjukhusområdet behöva att ses över. För att stärka stråket ut mot Tinnerö bör parkens kopplingar mot Magistratshagen stärkas. Idag finns en koppling över Lasarettsgatan vid Naturcentrum. Ytterligare en koppling bör finnas som kopplar ihop Belvederen med platån i Magistratshagen.

Trädgårdsföreningen. Foto Jan Torbjörnsson.

5
Landstatsparken – stadspark med evenemangskaraktär

Parken är klassad som en stadspark med evenemangskaraktär. Parken ligger mellan Slottsparken och Landstatshuset där Länsstyrelsen numer har sin förvaltning. Marken har historiskt tillhört slottet, i utkanten av staden. Staketet mellan Slottsparken och Landstatsparken står i den gamla medeltida gränsen mellan stad och landsbygd. I nuvarande Landstatsparken hade landshövdingen sin jordbruksmark. Senare användes marken för koloniträdgårdar. Dessa avvecklades successivt i början av 1960-talet. Parken fick sin nuvarande utsträckning och gestaltning i samband med byggandet av landstatshuset 1973.

Idag består parken av en flack, kortklippt gräsyta med spridda träd. Platsen används bland annat för solbad, hundlek och hundrastning. Skolor använder ytan för

idrottsutövning och parken är även viktig som evenemangsplats och kan därför inte fyllas med så många andra funktioner om den kvaliteten ska kvarstå. Centralt i staden är det svårt att hitta miljöer där platsen och omgivningen klarar slitaget från många människor och ljud från uppträdanden.

Parken är trafikbuller- och vindskyddad och belägen nära stadskärnan. Landstadsparken bildar tillsammans med Slottsparken, Biblioteksparken, Domkyrkoparken och Borggårdsparken en värdefull sammanhållen kulturmiljö.

Idag är inte Slottsparken tillgänglig för allmänheten, skulle situationen förändras och parken öppnas upp skulle Landstatsparkens förutsättningar och möjligheter påtagligt förändras. Vid en sådan förändring bör Landstatsparkens nu föreslagna utveckling omprövas.

Tillgång, nåbarhet och tillhörighet
Parken är väl integrerad i stadsstrukturen och upplevs tydligt offentlig även om den i norr och väster inramas av Länsstyrelsens byggnad. I söder möter parken Gröngatan och i öster angränsar den till Slottsparken. Idag utgörs gränsen mot Slottsparken av ett plank. Entréer till parken är främst från Tomas Tranströmers plats och i sydöstra hörnet mot Gröngatan.

Gröngatan utgör ett huvudcykelstråk men också ett strategiskt stråk i *Utvecklingsplan för Linköpings innerstad*. Tillsammans med stråket från biblioteket mot Gröngatan skapas liv och rörelse i parkens anslutning.

Parken är belägen i Innerstaden, en stadsdel med god andel parkutbud per person. Med förväntad befolkningsökning kommer andelen att minska något och trycket på befintliga ytor att öka.

Utveckling
Såvida inte förutsättningarna avseende Slottsparkens tillgänglighet för allmänheten förändras, utvecklas Landstatsparken som stadspark med evenemangskaraktär, d.v.s. tillse att parken utformas så att den även klarar slitaget av större evenemang. Övriga stadsparksfunktioner bedöms begränsa användningen som evenemangspark.

6
Berzeliiparken - formell park

Berzeliiparken anlades 1915 enligt Axel Brunskogs ritningar som prydnadsförgård till Katedralskolan i en stram klassiserande stil. Parken samspelar med den samtida stenstaden som omger den.

Parken har en stram karaktär och huvuddragen av ursprunglig gestaltning är kvar. De sociala värdena avspeglar parkens utformning, det är en rofylld plats,

en grön oas med blomprakt, en plats för en stillsam paus. Av flertalet eleganta parker som planerades i stadens högborgerliga norra rutnätsstadsdel i slutet av 1800-talet är Berzeliiparken den enda som kom till förverkligande innan utvecklingen ledde till andra visioner. Parken har ett kulturhistoriskt värde och ingår i riksintresset för kulturmiljö för Linköpings innerstad.

Tillgång, nåbarhet och tillhörighet
Parken som är väl integrerad i Vasastadens kvartersstruktur, med tre sidor mot gatan upplevs som en tydlig offentlig plats. Den fjärde sidan utgörs av en parkering. Berzeliiparkens koppling till skolan upplevs från korsningen Platensgatan-Berzeliigatan. På grund av att parken avskurits från skolgården genom parkeringsplatserna upplevs Berzeliiparken ha förlorat något av sitt sammanhang i stadsstrukturen.

Parkens långsmala form, tillsammans med dess gestaltning utan aktiviteter, medger ingen avskildhet i parken och inte heller några tydliga blickfång. Blicken dras istället till gatumiljön där det rör sig folk. Idag är Platensgatan relativt obefolkad, vilket i sammanhanget blir negativt. Aktiveras Platsensgatan i enlighet med *Utvecklingsplan för Linköpings innerstad*, skulle detta stärka Berzeliiparken som en vacker, rekreativ paus i stadsstrukturen längs stråket. Samtidigt behöver parken vara med och bidra till att aktivera Platensgatan.

Generellt är parktillgången per person i Vasastaden relativt god men kan komma att minska med framtida

Berzeliiparken vid Platensgatan.

komplettering och förnyelse. Det råder även viss brist på närparker vilket innebär att Berzeliiparken behöver bidra med dessa kvaltieter.

Utveckling
Utveckla parkens historiska värden och stärk parkens funktion som en vacker paus och en mötesplats längs Platensgatan, ett av innerstadens strategiska stråk. Stärks Platensgatan som ett kommersiellt stråk skulle Berzeliiparken kunna samverka med det mindre, intilliggande torget Stureplan. Eventuellt skulle Stureplan kunna lämpa sig för en paviljong med café, glasskiosk eller liknande med möjlighet att sitta i parken. Möjligheten att utveckla parkens närparkskvaliteter behöver studeras närmare.

7
Biblioteksparken - formell park

Parkområdet omarbetades helt när det nya biblioteket var klart 2001. Parken närmast byggnaden, inklusive Bibliotekstorget, ritades av Bengt Isling på Nyréns arkitektkontor efter en inbjuden tävling. Parken närmast Biblioteket ägs av Lejonfastigheter medan övriga delen ägs av Linköpings domkyrkoförsamling men förvaltas av kommunen.

Själva Biblioteksparken består av ett öppet parkrum som avgränsas på ena långsidan av bibliotekets glasfasad. Parkens andra långsida vetter mot slottsträdgården. Ett stängsel delar parkerna åt och förstärks med ett bryn av buskar och träd som skärmar av parken mot slottet. Ett lokalt gång- och cykelstråk förbinder Domkyrkoparken med Thomas Tranströmers plats.

Parken bedöms ha relativt höga sociala värden. Det är en grön oas, en plats för avkoppling i lugn och ro, med blomprakt och gräsytor för picknick, sällskapslek eller en plats att bara vara på. Utsmyckningar bidrar till en kulturupplevelse och vegetationen till en naturupplevelse. Parken bedöms ha ett kulturhistoriskt värde och ingår i riksintresset för Linköpings innerstad. Parkerna kring slottet, domkyrkan och borggården hör även till de allra värdefullaste trädmiljöerna i innerstaden. Parkerna har därmed ett stort skyddsvärde ur naturvårdssynpunkt. För närmare beskrivning av naturvärdena se *Naturvårdsprogram* för Linköpings kommun.

Tillgång, nåbarhet och tillhörighet
Parken är väl integrerad i stadsstrukturen och upplevs tydligt offentlig.

Parken är belägen i Innerstaden, en stadsdel med god andel parkutbud per person. Med förväntad befolkningsökning kommer andelen att minska något.

Utveckling
Parkens kvaliteter och värden kan utvecklas för att fler ska nyttja miljön och för att långsiktigt behålla de höga naturvärdena. Det är brist på lekmiljöer i innerstaden och möjligheten att tillföra en sådan i anslutning till biblioteket bör utredas.

Biblioteksparken.

8
Borggårdsparken - formell park

Parken avgränsas av Slottsparken i norr, Storgatan i söder, borggården i öster och Borggårdsgatan i väster. Parken förvaltas av kommunen enligt ett kontrakt från 1864 men ägs av Statens fastighetsverk. I parken fanns tidigare slottets ekonomibyggnader men endast ett stall finns kvar på gränsen till Slottsparken. Parken är ursprungligen en trädplanterad promenadpark från 1860-talet. I anslutning till slottet, landshövdingsresidenset, och genomkorsad av vägen till kyrkogården och malmen användes den till särskilda ceremonier, parader och musik.

Parken domineras idag av de gamla träden som till stor del skapar en stor lövsal av hela parken. De stora träden skapar dock bitvis skuggiga och mörka miljöer. Närmast Storgatan är det något öppnare och här finns planteringar och ett par sittplatser men där är det tidvis bullerstört från Storgatan. Parken upplevs som en grön oas med plats att sitta i solen, att vistas i och titta på blommorna, konsten eller förbipasserande.

Parkerna kring slottet, domkyrkan och borggården är mycket värdefulla kulturmiljöer och naturområden i innerstaden. Borggårdsparken har därmed ett stort skyddsvärde ur natur- och kulturvårdssynpunkt. För närmare beskrivning av naturvärdena se *Naturvårdsprogram* för Linköpings kommun. Parken är skyddad som statligt byggnadsminne och ingår även i riksintresset för Linköpings innerstad.

Tillgång, nåbarhet och tillhörighet

Parken upplevs tydligt offentlig och är väl integrerad i stadsstrukturen. Dock används parkytan i mindre utsträckning. Gång- och cykelstråket, ett huvudcykelstråk, passerar genom parken och förbinder Borggården och Storgatan med Gröngatan och befolkar stråket genom parken. Stråket är även ett strategiskt stråk i *Utvecklingsplan för Linköpings innerstad*. Passagen genom parken upplevs dock som något otrygg kvällstid när träden skapar mörka miljöer.

Parken är belägen i Innerstaden, en stadsdel med god andel parkutbud per person. Med förväntad befolkningsökning kommer andelen att minska något och trycket på befintliga ytor att öka.

Utveckling

Parkens kvaliteter och värden bör utvecklas för att fler ska nyttja miljön och för att långsiktigt behålla de höga naturvärdena. Stråket genom parken förstärks och förtydligas och görs tryggare.

9
Domkyrkoparken - formell park

Parken ramas in av S:t Persgatan, Hunnebergsgatan, Apotekaregatan och i söder av stadshuset. Domkyrkoparken ägs av Linköpings domkyrkoförsamling. 1811 upphörde Domkyrkoparken att användas som begravningsplats till förmån för Nya kyrkogården väster om Kaserngatan. Istället planerades en parkanläggning som färdigställdes år 1826. Parken har omdanats år 1872 efter ritningar av Christian Kroné, och på 1920-talet. Vid det senare tillfället tillkom murarna mot Apotekaregatan och Ågatan.

Det stora parkrummet, högt beläget i staden, domineras av domkyrkan. Parkrummet har en storlek som möter upp mot domkyrkans volym och ger den ett respektavstånd och en vacker inramning.

Parkmiljön genomkorsas av ett par trädkantade gångstråk. De majestätiska, gamla träden i alléerna skapar till stor del en pampig lövsal. Parken är sedan länge hävdad som stadens äldsta kyrkogård och första

offentliga gröna oas. Den ingår i riksintresset för kulturmiljö för Linköpings innerstad. De gamla träden har också ett naturvärde som värdefulla livsmiljöer för bland annat insekter. För närmare beskrivning av naturvärdena se *Naturvårdsprogram* för Linköpings kommun.

Tillgång, nåbarhet och tillhörighet
Parken upplevs tydligt offentlig och är väl integrerad i stadsstrukturen. Själva parken i sig genomkorsas bara av gångstråk men Hunnebergsgatan utgör ett viktigt huvudcykelstråk men också ett strategiskt stråk i *Utvecklingsplan för Linköpings innerstad*. Längs stråket utgör parken en viktig paus och en grön miljö. Själva parkytan i sig används dock i mindre utsträckning. Den skuggiga miljön skapar inga sittvänliga gräsmattor och antalet iordningställda sittplatser är få. Istället utgör muren runt parken sittplats.

Parken är belägen i Innerstaden, en stadsdel med god andel parkutbud per person. Med förväntad befolkningsökning kommer andelen att minska något och trycket på befintliga ytor att öka.

Utveckling
Parkens kvaliteter och värden bör utvecklas för att fler ska nyttja miljön och för att långsiktigt behålla de höga naturvärdena.

10
Johannesborgsparken – formell park

Johannesborgsparken är en relativt långsmal park belägen mellan griftegården och Videgatan. Den norra delen kommer att avgränsas av bebyggelse. Den södra delen domineras av uppvuxna träd och genomkorsas av gång- och cykelvägar. Utformningen är till stora delar ursprunglig från Gunnar Heimans ritningar från 1950-talet.

I parkförslaget från 1950-talet betonas vikten av att beakta närheten till kyrkogården men också att skapa en attraktiv entré till Linköping längs Malmslättsvägen. Ytan närmast Malmslättsvägen har 2015 detaljplanelagts för bostäder. Parken bedöms ha kulturhistoriska värden som karaktäristisk 50-tals park.

Tillgång, nåbarhet och tillhörighet
Idag saknar parken en tydlig identitet. Till viss del upplevs parken ha en formell karaktär som en förlängning och entré till kyrkogården. När bebyggelsen längs Malmslättsvägen tillkommer, kommer även parkens lokala betydelse förstärkas något. Det saknas idag attraktioner som lockar besökare till parken.
I närområdet fylls behovet av en närpark av Syrénparken. Den allmänna parktillgången i Östra Valla är god (Griftegårdarna är inräknade) och lyfts ytterligare upp till stor del av tillgången till Vallaskogen. Miljöerna har olika värden och kompletterar men ersätter inte varandra.

I *Utvecklingsplan för Linköpings innerstad* pekas Malmslättsvägen ut som ett möjligt kompletterings- och förnyelseområde och i söder håller Wahlbecks på att omvandlas till Ebbe park, ett område med tät kvartersstad. Johannesborgsparken blir därför viktig för den norra delen av Ebbe park. Parken fungerar också som en viktig koppling mellan gång- och cykelstråket längs Malmslättsvägen och Ebbe park och Fridtunagatan.

Utveckling
Utveckla lekvärden i parken och bevara mötet med Videgatan för att behålla parkens offentliga karaktär. Kopplingen till Ebbe park och Fridtunagatan kan stärkas, exempelvis med tydligare entré från söder. Alléerna och de större träden utgör viktiga element att ta tillvara.

11
Järnvägsparken - formell park

Järnvägsparkernas ursprungliga syfte var att skapa dels en ståtlig entré till staden och dels ett skydd mellan bebyggelsen och den dåvarande förorenande och brandfarliga järnvägstrafiken. Redan 1871 anlades Järnvägsavenyn upp till nuvarande S:t Larsgatan. Syftet var att förstärka siktlinjen mot domkyrkotornet. Den vyn bröts först när Frimurarehotellet byggdes strax före första världskriget. Uppdraget att svara för anläggandet av Järnvägsparken gick till en trädgårdsintresserad officer, Christian Kroné, och anlades av Trädgårdsföreningen.

Parken är en tydlig formell park men det förekommer även en del lek, exempelvis på Monika Goras skulptur ”Metamorfos”. Järnvägsparken är en plats att strosa runt i och titta på blomprakten, vattenspelet, njuta av konsten eller bara att sitta i solen. Trafiken medför att parken är kraftigt bullerstörd. De många stora gamla träden från anläggandet är en betydelsefull del av kulturmiljön och innehåller samtidigt höga naturvärden. Parken bedöms ha ett kulturhistoriskt värde och den ingår i riksintresset för kulturmiljö för Linköpings innerstad.

Tillgång, nåbarhet och tillhörighet

Järnvägsparkens läge framför stationsbyggnaden ger parken en formell och tydligt offentlig framtoning. Vasavägen, idag en relativt trafikerad gata, delar parken och utgör på grund av trafikmängden en barriär. I praktiken innebär det att parken består av två delar, även om parkrummet och rymden förstärks av helheten. I *Utvecklingsplan för Linköpings innerstad* illustreras dock hur Vasavägen, istället för att dela parken, förläggs på dess södra sida. Detta skulle skapa ett sammanhängande parkrum med en gång- och cykelväg i mittaxeln mot stationsbyggnaden. Även S:t Larsgatan och Järnvägsgatan utgör barriärer i ett närparksperspektiv. Alla tre gatorna utgör strategiska stråk i *Utvecklingsplan för Linköping innerstad.*

Järnvägsparken har en viktig grön koppling via Vasavägen till Teaterparken, Raoul Wallenbergs plats och Museiparken/Konserthusparken. I *Utvecklingsplan för Linköpings innerstad* pekas även kopplingen till Nykvarnsparken ut, vilken bör stärkas vid framtida omvandling av järnvägsområdet.

Järnvägsparken är belägen i stadsdelarna Innerstaden och Vasastaden. Parktillgången per person i Vasastaden är idag relativt god men kan komma att minska med framtida komplettering och förnyelse. Även i Innerstaden är andelen parkutbud per boende god men kommer även här att minska något med förväntad befolkningsökning. Trycket på befintliga ytor kommer att öka och därigenom behovet av kvalitativa miljöer. Innerstadens parker nyttjas även i större utsträckning än andra parker av fler än de boende i stadsdelen.

Utveckling

Det råder brist på närparker med lek och aktivitetsytor för barn och ungdomar i Innerstaden och i Vasastaden. Möjligheten att komplettera med miljöer för barn och ungdomar bör utredas. Lekmiljöer anpassas till kulturmiljön både i omfattning och utförande. Eventuell förändrad gatusträckning genom parken påverkar även vistelsevärdet i olika delar. Siktlinjer och kopplingar till närliggande gröna miljöer utvecklas.

12
Raoul Wallenbergs plats - formell park

Raoul Wallenbergs plats färdigställdes i september 1951. Redan i ett av stadsingenjör J B Carlsson 1904 författat stadsplaneförslag föreslogs en torgbildning på platsen. Avsikten var att torget skulle fungera som ett

Järnvägsparken.

salutorg för den nya staden, vilket under planeringsfasen var Vasastadens benämning. Torgets utformning och trafikföringen runt och i anslutning till torget diskuterades i omgångar. Tidigare leddes trafiken enkelriktat längs torgets fyra sidor. Diskussionen om utformningen av platsen fortsatte och förslaget genomgick upprepade bearbetningar. Stadsfullmäktige beslöt 1988 att ändra Vasatorgets namn till Raoul Wallenbergs plats.

Parken bildar en helhet med museet och har en formell funkiskaraktär med vattenspegel, blomsterplanteringar och en skulptur. De sociala kvaliteterna är relativt få och består främst i möjligheten att sitta i solen och njuta av vattenspegeln och blomsterplanteringarna. Det bullerstörda läget och utformningen bidrar dock inte till att parken nyttjas. Det kulturhistoriska värdet är högt, både i gestaltningen som i stora drag är i original samt parkens relation till Länsmuseet och Vasavägen.

Tillgång, nåbarhet och tillhörighet

Parken har ett tydligt läge i stadsstrukturen som en platsbildning framför Länsmuseet. Parken skapar tillsammans med framför allt Vasavägen, men även i viss mån Vasavägen/Artistgatan, ett stort sammanhängande rum som domineras av Vasavägen. Från norr utgör Vasavägen en barriär. I *Utvecklingsplan för Linköpings innerstad* är Vasavägen utpekad som ett strategiskt stråk och längs den löper även ett huvudcykelstråk. Delar av Gråbrödragatan beskrivs kunna utvecklas till tydliga stadsrum. I sammanhanget utgör parken en viktig del i stadsmiljön.

Raoul Wallenbergs plats har även en viktig grön koppling via Vasavägen till Teaterparken och Järnvägsparken.

Parken är en tydlig formell park. Eftersom parken omgärdas av gator upplevs den tydligt offentlig men också aningen avskuren och isolerad. Delvis kan parken fungera som närpark för boende i området. Parkens formella utformning och öppna karaktär skapar dock ingen avskildhet och det saknas lekkvaliteter, vilket inte heller bedöms lämpligt att tillföra i den formella delen.

Raoul Wallenbergs plats.

Generellt är parktillgången per person i Vasastaden relativt god men kan komma att minska med framtida komplettering och förnyelse enligt *Utvecklingsplan för Linköpings innerstad*. Befintlig parkmiljö bör bevaras och utvecklas.

Utveckling
Kulturmiljövärdena behöver förstärkas samtidigt som parken varsamt utvecklas med fler sociala värden så att fler väljer att nyttja den.

13
Seminarieträdgården - formell park

Marken är privatägd men är allmänt tillgänglig som parkmark. Seminariebyggnaden, ritad av Ture Rydberg, togs i bruk vid starten av vårterminen 1927. Trädgården anlades sommaren 1926. Där drevs även en handelsträdgård, vilken lades ned 1958. Idag nyttjas seminariebyggnaden som skola och parken som skolgård.

Parken delas i två delar av en axel från entrén vid Östgötagatan upp mot Seminariebyggnaden. Båda sidor av parken delas i sin tur upp i flera mindre delar. Det finns både en tennisbana och en lekplats och närmast skolan är det hårdgjord yta för gatusport. Utöver aktivitetsytorna finns även en fruktlund med plats att sitta i solen. Det stora utbudet av aktiviteter gör att parken bedöms ha relativt höga sociala värden. De stora träden, främst längs områdets ytterkanter, skapar avgränsning mot de vältrafikerade gatorna och utgör samtidigt en del av stadens gröna infrastruktur för biologisk mångfald med kopplingar både mot griftegårdarna och parkerna kring domkyrkan, slottet och länsstyrelsen. Parken har ett kulturhistoriskt värde och ingår i riksintresset för kulturmiljö för Linköpings innerstad.

Tillgång, nåbarhet och tillhörighet
Parkens starka koppling till seminariebyggnaden, som idag utgör skolbyggnad, samt att parken är inhägnad med ett smidesstaket medför att parken inte upplevs tydligt offentlig.

Entréer till parken är främst mitt på långsidorna från Brunnsgatan och Västra vägen men även i huvudentrén från Östgötagatan. Västra vägen och Östgötagatan utgör huvudcykelstråk.

Parken är belägen i Innerstaden, en stadsdel med god andel parkutbud per person. Med förväntad befolkningsökning kommer andelen att minska något och trycket på befintliga ytor att öka.

Utveckling
Seminarieträdgården kan utvecklas och göras mer tillgänglig för linköpingsborna.

14
Teaterparken - formell park

Teaterparken omsluter teatern och samspelar med och stärker byggnaden och platsen. Teatern och dess omgivande park planerades samtidigt, i anslutning till

esplanaden i mitten av Vasavägen. Planteringarna runt teatern anlades inför teaterns invigning 1903. Idag består parken av hårdgjorda ytor omgärdade av träd och klippta häckar.

Teaterparken har även en viktig grön koppling via Vasavägen till både Järnvägsparken och Raoul Wallenbergs plats.

Parkens funktion och samspel med byggnad och omgivande stadsmiljö bör utvecklas. Parken utvecklas som formell park. Parken har ett kulturhistoriskt värde och ingår i riksintresset för kulturmiljö för Linköpings innerstad.

Utveckling
Teaterparkens funktion som formell park bibehålls och utvecklas.

15
Griftegårdarna

Griftegårdarna som ligger på båda sidor om Malmslättsvägen har fått namn efter väderstrecken; Norra och Nya norra griftegården, Östra, Södra och Västra griftegården. Den första griftegården anlades 1811. De olika delarna har olika karaktär. Den äldsta har ritats av Fredrik Magnus Piper, en av Sveriges genom tiderna främste trädgårdsarkitekt.

Även om griftegårdarna inte är parkmiljöer utgör de viktiga gröna miljöer. De är vackra stillsamma platser för lugn och ro och viktiga kontraster till övriga, i större utsträckning, aktiverade ytor.

16
Berga hage - närnatur

Berga hage, länge använd som beteshage för Berga gård, berättar om att Linköping växt på mark som tillhört olika lantbruk. Under 1800-talet anlades ett torp, Högsätter, vars bostadshus ännu är bevarat.

Parken utgörs idag av en sammanhängande skogsmiljö, till stor del omgärdad av gator och trafikleder. Terrängen är relativt kuperad med runt 30 meters höjdskillnad. I Södra delen mot Ramshäll finns en iordningställd lekplats som i det här dokumentet fått en egen beskrivning som närpark, se Berga hage lekplats. Skogsområdet genomkorsas av gång- och cykelvägar och på högsta punkten står stadens vattentorn som kvällstid är ljussatt och skapar en ljusinstallation i skogen.

Berga hage.

Parken har både kulturhistoriska och flera sociala värden. De sociala värdena är framför allt kopplade till naturupplevelsen, en grön oas med motionsmöjligheter, lugna promenader eller lek i skogen. Trafikbuller från Brokindsleden kan dock upplevas störande i delar av området.

Tillgång, nåbarhet och tillhörighet
Närnaturen är ett viktigt komplement till innerstadens parker men det krävs också att miljöerna är yteffektiva, väl avgränsade och integrerade i stadsmiljön. För att uppnå en skogskänsla krävs en viss yta och volym skog. Berga hage är relativt stor och kan rymma flera aktiviteter om de planeras väl så att de inte stör varandra och förtar skogskänslan.

Områdets yttre avgränsning signalerar i vissa delar bortglömd natur med långt gräs och diffusa skogsbryn, särskilt utmed långa sträckor där skogen möter trafikleder och större gator, vilket bidrar till upplevelsen som skyddsområde och inte en kvalitativ miljö.

Entréerna till området är idag otydliga och gång- och cykelvägarna i området är inte utformade för att ströva i området utan främst att passera igenom. Sammantaget ger det området en aningen anonym karaktär.

Brokindsleden och Lasarettsgatan utgör barriärer mellan Berga hage och Folkungavallen respektive Hejdegården. Det finns passager över vägarna på ett par ställen som är viktiga att bevara, både vid Folkungavallen, passagen mot Atlasgatan och mot Majeldsvägen. Ett huvudcykelstråk från centrala Linköping via Bergdalsgatan ut mot de södra stadsdelarna nyttjar dessa passager. Stärks kopplingen mellan Berga hage och Stångån via Atlasgatan skulle det gynna flera stadsdelar som får lättare att nå olika typer av gröna miljöer. Idag finns en potentiell grön koppling mellan Berga hages södra del och Tinnerbäcksstråket via Ramstorpsgatan. Det saknas dock gång- och cykelvägar som knyter ihop områdena.

I *Utvecklingsplan för Linköpings innerstad* pekas S:t Larsgatan ut som ett strategiskt stråk som på sikt fortsätter via Bergdalsgatan. Lassarettsgatan kommer att tonas ner som barriär.

Berga hage tillhör stadsdelen Ramshäll som företrädesvis utgörs av villabebyggelse med stor tillgång på privata gröna miljöer. Generellt är tillgången till gröna miljöer per person god.

Utveckling
Berga hage behöver tydliggöras i form och innehåll med tydliga entréer, distinkta yttre gränser, övergripande struktur för att signalera stadsmässighet och inte överbliven natur. Eventuellt kan det ske med kompletterande bebyggelse. Parken bör även göras till en målpunkt i sig, inte något som bara passeras igenom. Samtidigt är det viktigt att parkens funktion som närnatur är kvar och stärks och för det behövs en viss rymd.

Bibehåll och stärk kopplingen till Berga hage lekplats. Skapas tydligare kopplingar mellan Berga hage och Folkungavallen, Atlasgatan till Stångån och över Ramstorpsgatan till Tinnerbäcksstråket kan området stärkas som en viktig del i gröna stråk. Det är viktigt vid en eventuell förtätning, att parkens entréer annonseras mot bland annat Lasarettsgatan.

17
Lektorshagen – närnatur

Lektorshagen klassas som närnatur på grund av dess naturmarkskaraktär och rymd. Parkens aktivitetsytor kompletterar Tornhagsberget där terrängen inte medger funktioner som kräver större plana ytor.

Lektorshagen är ett ca 7 ha stort område med närnatur, ett skogsområde beläget i stadsdelen Gottfridsberg i västra delen av centrala Linköping. Alltsedan slutet av 1600-talet har Lektorshagen som en naturaförmån disponerats som betesmark av gymnasiets lektorer. Efter en rättslig tvist löste Linköpings stad in Lektorshagen 1971. Lektorshagen har åtminstone sedan mitten

Lektorshagen.

av 1800-talet även använts som samlingsplats för olika föreningar.

Parken utgörs idag av en sammanhängande skogsmiljö som karaktäriseras främst av äldre tallar, där trädens ålder uppgår till ca 170 år och skapar artrika miljöer för bland annat svampar och insekter.

I norra delen mot Västanågatan finns en iordningställd lekplats som i det här dokumentet fått en egen beskrivning som närpark, se Lektorshagens lekplats. I övrigt genomkorsas parken av flera cykelvägar och stigar och här finns en liten bollplan och hundrastgård. Sedan ett par år tillbaka finns även ljusinstallationer som blev permanenta sedan Vinterljus anordnades i bl.a. Lektorshagen.

Parken har både kulturhistoriska-, natur- och flera sociala värden. Lektorshagen är stadens äldsta naturpark, med kopplingar till det samtida egnahemområdet och de nu försvunna trädgårdskolonierna väster därom. De sociala värdena idag är framför allt kopplade till naturupplevelsen, en grön oas med motionsmöjligheter, lugna promenader eller lek i skogen men det finns också ytor för sällskapslek, picknick eller för att sitta i solen. För närmare beskrivning av naturvärdena se *Naturvårdsprogram* för Linköpings kommun.

Tillgång, nåbarhet och tillhörighet

Närnaturen är ett viktigt komplement till innerstadens parker men det krävs också att miljöerna är yteffektiva väl avgränsade och integrerade i stadsmiljön. För att uppnå en skogskänsla krävs dock en viss yta och volym skog. Lektorshagen är relativt stor och kan rymma flera olika aktiviteter om de planeras väl så att de inte stör varandra och förtar skogskänslan.

Entréerna in till Lektorshagen indikerar inte att det är en plats utan att den mest är en fortsättning på gång- och cykelvägen. Diffusa och lågutnyttjade skogsbryn, exempelvis med långt gräs, signalerar lågintensivt skötta miljöer och överbliven natur utan innerstadens stadsmässighet i yttre form och innehåll. Den yttre formen kan stärkas och tas i anspråk, exempelvis med

en funktion kopplad till parken eller med bebyggelse. Mötet med gatan är viktigt att ha kvar i partier, inte minst vid strategiska entréer.

Lektorshagen utgör en viktig del i ett grönt stråk från centrala Linköping via kyrkogårdarna och vidare till Rydskogen. Stråket är idag lite otydligt.

Gång- och cykelvägarna i skogen är inte heller utformade för att ströva i området utan främst att passera igenom.

Magistratshagen.

Parken är belägen i Gottfridsberg som har en blandning av villor och flerfamiljshus med relativt mycket egen grönska på privat mark. Stadsdelen har också tillgång till stor andel grönska per boende inom promenadavstånd. Med förväntad befolkningsökning kommer andelen att minska något och trycket på befintliga ytor att öka samt behovet av kvalitativa miljöer.

Utveckling
Stråket genom Lektorshagen kan tydliggöras ytterligare men också möjligheten att röra sig i en slinga i skogen. Även entréerna till Lektorshagen kan ses över.

Vid en eventuell komplettering av ny bebyggelse är det viktigt att kvarvarande skogsområde är så stort att skogskvaliteterna bibehålls. För att funktionen som närnatur ska vara kvar och stärkas krävs en viss rymd. Det är också viktigt att eventuell tillkommande bebyggelse inte tillåts att indirekt privatisera sitt närområde genom otydliga gränser mellan privat och offentligt.

Lektorshagen behöver ha tydliga entréer och vara väl synlig från gatan för att inte få en lokal karaktär.

18
Magistratshagen – närnatur och stadsdelspark

Magistratshagen bedöms idag vara närnatur på grund av dess naturmarkskaraktär och rymd men kan i vissa delar utvecklas till en stadsdelspark.

Namnet härstammar från 1800-talet då området var en del av lönejorden för magistraten, vilket var namnet på den tidens kommuntjänstemän. Lönejorden var åkermark där de kunde odla för sin försörjning och ge betesmark för sina kor och hästar. Magistrathagen ordnades till naturpark på 1930-talet.

Norra delen av Magistratshagen har en lövängsprägel med en mångårig, fortfarande pågående årlig slåtter. Södra delen är en mosaik av små tallskogspartier, dungar med gammal tall, gläntor och öppna stråk. Parken genomkorsas av lokala gång- och cykelvägar och centralt i området finns en lekplats och bollplan. Miljön bedöms vara något eftersatt och sakna en övergripande struktur och gestaltningsidé.

Parken har både kulturhistoriska värden, naturvärden och höga sociala värden. Parken var länge den fattiga förstaden Stolplyckans friluftsplats. Stigar och planteringar samt förskola från den tiden finns kvar. De sociala värdena är framför allt kopplade till naturupplevelsen med blomprakt om våren och sommaren, en grön oas för lugn och ro, sitta och vila, sola eller ta promenader. Men parken erbjuder även lek och större aktivitetsytor. De sociala värdena är många men det något undanskymda läget gör att området inte utnyttjas fullt ut.

Naturvärdena i Magistratshagen utgörs av den artrika slåttermarken. För att värdena ska bestå så krävs en kontinuerlig årlig slåtter. För närmare beskrivning av naturvärdena se *Naturvårdsprogram* för Linköpings kommun.

Tillgång, nåbarhet och tillhörighet
Magistratshagen har idag ett något undanskymt läge mellan Universitetssjukhusets baksida och bostadsområdena Stolplyckan och Eskadern. Sjukhuset som vänder baksidan mot parken skapar en otydlig gräns. För att stärka parkens värde behövs en distinktare yttre form som inte signalerar överbliven natur, framför allt mot sjukhuset. En skärpning av gränser kan eventuellt göras med bebyggelse.

Framför allt Stolplyckan och sjukhusområdet är kraftiga barriärer men även Backaberg som skulle kunna vara en tillgång i parken och i kopplingen till Trädgårdsföreningen, utgör idag en isolerad enhet. Trafikmängden på Lasarettsgatan bedöms öka i framtiden viket innebär att Magistratshagens funktion som närpark blir viktig för boende söder om Lasarettsgatan.

Entréerna till parken är idag otydliga. I norr finns framför allt en entré från Lasarettsgatan, mitt emot entrén till Naturcentrum. I söder finns det flera entréer men ingen som marknadsför parken.

Magistratshagen utgör en viktig del i det gröna stråket från Trädgårdsföreningen ut till Tinnerö.

Parken är belägen i Ekkällan, en stadsdel med god tillgång på parkmark per person. Med förväntad befolkningsökning kommer andelen att minska något.

Utveckling
Parken behöver ses över som helhet. För att stärka och tydliggöra stråket ut mot Tinnerö bör det övergripande gång- och cykelnätet både i parken och dess kopplingar till Trädgårdsföreningen och Grenadjärparken ses över. Idag finns en koppling över Lasarettsgatan vid Naturcentrum. Kopplingen från platån i Magistratshagen mot Belvederen bör stärkas. Även kopplingen mot Grenadjärparken bör tydliggöras. Tydliggör parkens entréer men även yttre gräns för att signalera stadsmässighet, inte överbliven natur.

Stärk parken som närnatur genom att upprätthålla naturmarkskaraktären men rusta upp lekmiljöerna och bollplanen så att stadsdelsparkens kvaliteter bibehålls. Detta blir extra viktigt om komplettering och förnyelse görs i parkens närområde. Utveckling av anslutande förskola och Backaberg görs med hänsyn till kulturmiljöns helhet.

19
Biskopsparken/Konserthusparken – stadsdelspark

Biskopsparken/Konserthusparken är klassad som en stadsdelspark men saknar idag lek och större aktivitetsytor. Närbelägna skolgårdar och deras aktivitetsytor kan eventuellt komplettera parken.

Parken är historiskt sett en del av det markområde kring domkyrkan dit stiftets behov av representativa byggnader med tillhörande trädgårdar lokaliserades. Nuvarande Biskopsparken utgjorde under flera århundraden mark för kyrkans självhushåll och ingick till stor del i biskopens köks- och fruktträdgård. De kvarvarande fruktträden är en reminiscens från den epoken. Efter hand under 1900-talet har delar av området övergått i kommunens ägo som exploateringsmark för stadens expansion. Planer fanns att förlänga både Kungsgatan och Vasavägen väster ut till Östgötagatan. Dessa planer förverkligades inte utan marken lades ut som parkmark under 1950-talet. På 1980-talet uppfördes Linköpings Konsert- och kongressbyggnad. Parken omgestaltades runt 2007-2008. Marken närmast Länsmuseet ägs av Stiftelsen Östergötlands länsmuseum.

Parken är en plats som rymmer många sociala värden, det är en grön oas, en plats för lugn och ro men där det även finns plats för picknick, att sola eller för sällskapslek eller bara att titta på folk. Gropen kan vintertid nyttjas för vinterlek. Parken har även konstutsmyckning, blomplanteringar, vattenspel och en scen för uppträdanden. De gamla fruktträden och andra stora gamla träd i området utgör även naturvärden att beakta. Parken har ett kulturhistoriskt värde och ingår i riksintresset för kulturmiljö för Linköpings innerstad.

Tillgång, nåbarhet och tillhörighet

Parken är väl integrerad i stadsstrukturen och tydligt offentlig med Konsert och Kongress och Länsmuseet, målpunkter som skapar folkliv i parken. Byggnaderna skyddar också mot trafiken på Östgötagatan och Vasavägen. I öster möter parken Gråbrödragatan och skapar ett öppet och inbjudande parkrum och entré till byggnaderna. Viss avskärmning som inte bryter kontakten men skärmar av för en mer skyddad miljö i parken, skulle kunna öka nyttjandegraden närmast gatan.

Parkens läge i stråk medför att flera entréer är viktiga, både från Östgötagatan/Vasavägen, Östgötagatan/Konsistoriegatan och från Raoul Wallenbergs plats men också mot Kungsgatan. Gång- och cykelstråk från Östgötagatan och Vasavägen mellan Länsmuseet och Konsert och kongress ansluter till Ågatan/Kungsgatan. Från Museiparken finns också viktiga visuella kopplingar till Raul Wallenbergs plats och Domkyrkoparken. Rosengången till Hunnebergsgatan är en viktig koppling. Gråbrödragatan och Vasavägen är strategiska stråk i *Utvecklingsplan för Linköpings innerstad* där delar av Gråbrödragatan även beskrivs kunna utvecklas till tydliga stadsrum.

I omgivande kvarter varierar tätheten, en del kvarter har relativt gott om gröna miljöer, medan andra har mindre och ytorna nyttjas för bland annat parkering. Generellt är Innerstaden en stadsdel med god tillgång på parkmark per person. Med förväntad befolkningsökning kommer andelen att minska något och trycket på befintliga ytor samt behovet av kvalitativa miljöer att öka.

Utveckling

Parkens funktion som stadsdelspark bör ses över och utvecklas med hänsyn till de kulturhistoriska värdena. För att skapa mer skyddade lägen, en variationsrik

Biskopsparken/Konserthusparken

miljö, kan någon form av avskärmning längs delar av Gråbrödragatan vara ett alternativ.

Entréer mot Raoul Wallenbergs plats, Östgötagatan/Vasavägen och Östgötagatan/Konsistoriegatan bör accentueras och stärka stråken genom parken.

20
Tornhagsberget – stadsdelspark

Parken är klassad som en stadsdelspark men saknar idag större aktivitetsytor. Terrängen medger inte funktioner som kräver större plana ytor. Närbelägna Lektorshagen och fotbollsplaner vid Tornhagsskolan utgör därför ett viktigt komplement.

Parken är belägen på en höjd och från parkens högsta punkt är utsikten vid, ända till Roxen.
De flesta av parkens funktioner är lokaliserade i anslutning till utsiktspunkten, bland annat lekplatsen som nyligen är upprustad.

Parken har relativt höga sociala värden där ytorna medger lek, träddungarna skapar naturlika miljöer som ger naturupplevelse och platser för lugn och ro, en plats att hänga på, titta på utsikten eller bara ligga i gräset och sola eller ha picknick. Den kuperade terrängen blir pulkabackar vintertid.

Tillgång, nåbarhet och tillhörighet
På norra och västra sidan ramas parken in av gator och i söder och öster bostadsbebyggelse.

Även om parken är belägen centralt i stadsdelen upplevs den som en tydligt offentlig plats på grund av dess storlek men också genom att den möter gaturummet. Den yttre formen är aningen flytande i vissa partier där den angränsar mot bostadsbebyggelsen. I södra och östra delarna av parken saknas tydliga gränser mellan privat och offentligt. En bilparkering i parkens nordvästra del skär av en del av parken. Parkens möte mot gatan vid korsningen Tornhagsvägen/Kagagatan är viktig för att bibehålla parken som ett offentligt rum. Parken har många entréer. En del är av mer lokal karaktär medan vissa är viktiga för att koppla och synliggöra parken i förhållande till stråk och andra gröna miljöer, bland annat i nordöstra hörnet som kopplar till Tornhagsvägen samt i söder mellan Tornhagsberget och Lektorshagen. Framför allt är de entréer som är viktiga belägna på de sidor där parken angränsar till bebyggelse

och möjliggör att parken nås från omgivande gator via passager mellan privata fastigheter.

Parken är belägen i Gottfridsberg som har en blandning av villor och flerfamiljshus med relativt mycket egen grönska på privat mark. Stadsdelen har också tillgång till stor andel grönska per boende inom promenadavstånd. Med förväntad befolkningsökning kommer andelen att minska något och trycket på befintliga ytor att öka samt behovet av kvalitativa miljöer.

Utveckling
Parken utvecklas med kvaliteterna hos en stadsdelspark men med aktivitetsytor lokaliserade i närområdet som komplement när terrängen i parken inte medger annat. Parkens kopplingar till omgivande stråk och gröna miljöer stärks.

21
Ladugårdskälla, Åbackaparken och Prinsessan Estelles park - stadsdelspark

Det hälsobringande vattnet i Ladugårdskällan är utgångspunkten för strandpromenaderna längs Stångån. Det började med bildandet av ett brunnsbolag 1845. Därefter uppfördes en salong vid källan och ett promenadstråk anlades från Stångebro uppströms, längs östra stranden. Prinsessan Estelles park anlades hösten 1943 - våren 1944 efter Reinhold Abrahamssons ritningar där den klassiserande karaktären manifesteras i raka sidoalléer, en pergola mot Nya Tanneforsvägen och ett framhävt mittparti. På västra sidan om Arbetaregatan övergår parkmiljön i en friare form med trädplanteringar och en öppen gräsyta som i väster möter Åbacka café. Parken har inget namn men kallas här fortsättningsvis Åbackaparken. Närmast Arbetaregatan har det nyligen anlagts en temalekplats.

Åbackaparken och Prinsessan Estelles park har tillsammans med Ladugårdskälla höga sociala värden. Miljön erbjuder både en paus i stadsbruset, en plats för avkoppling, men också för lek och folkliv. Parkmiljön uppfyller idag inte kriterierna för stadsdelspark då det saknas iordningställda aktivitetsytor. En gångväg kopplar ihop parkena med Stångåstråket via Ladugårdskälla.

Ladugårdskälla har både natur- och kulturhistoriska värden och ingår i riksintresset för Kinda kanal. Särskilt utmärkande är de planterade alléerna som följer samma sträckning sedan brunnens tidiga verksamhet i mitten av 1800-talet. Brunnsbyggnaden vid källan är central för förståelsen av hela parkanläggningen. För närmare beskrivning av naturvärdena se *Naturvårdsprogram* för Linköpings kommun.

Tillgång, nåbarhet och tillhörighet
Både Prinsessan Estelles park och Åbackaparken är tydligt integrerade i stadsstrukturen. Prinsessan Estelles park möter Nya Tanneforsvägen och ingår i en tydlig stadsbyggnadsidé om en grön fortsättning i Kungsbergsparken. Från Stångåpromenaden är kopplingen upp till Åbackaparken mindre tydlig. Det är viktigt att bibehålla kontakten med Nya Tanneforsvägen och Kungsbergsparken.

Parken är belägen i Tannefors där det är relativt låg tillgång på gröna miljöer per boende. Med förväntad befolkningsökning kommer andelen att minska något och trycket på befintliga ytor samt behovet av kvalitativa miljöer att öka.

Utveckling
Utveckla Prinsessan Estelles park och Åbackaparkens kvaliteter som stadsdelspark. Skapas på sikt kopplingen över ån (i enlighet med *Utvecklingsplan för Linköpings innerstad*) kan Prinsessan Estelles park,

Åbackaparken, Ladugårdskälla och Ådalaparken tillsammans skapa en fantastisk stadsdelspark. De höga kulturhistoriska värdena förutsätter ett genomtänkt förhållningssätt i dessa miljöer. Trädmiljöerna längs ån kan utvecklas för att förstärka den ekologiska funktionaliteten i Stångåstråket.

22
Snugganparken och Hawaii - stadsdelspark

Snugganparken och Hawaii utgör tillsammans en stadsdelspark. Snugganparken har ursprungligen utformats efter ritningar av Reinhold Abrahamsson i början av 1930-talet.

Parken har idag inte en tydlig form eller placering i en stadsstruktur utan utgör snarast en platsbildning och mötesplats i Stångåstråket. Miljön erbjuder både en paus i stadsbruset, en plats för avkoppling, men också för lek och folkliv. Slussarna och Stångån med tillhörande kvaliteter skapar höga sociala värden. Parkens oregelbundna form har bidragit till att olika delar fått olika funktion och värden. Vissa delar upplevs idag vara något eftersatta.

Parken har både kulturhistoriska värden och ingår i riksintresset för kulturmiljövården för Kinda kanal samt det rörliga friluftslivet. Biologiskt har Hawaii samt den uppströms belägna viken som bildas nedströms Tannefors kraftverks utloppsfåra höga värden. Även det trädbevuxna partiet på den västra stranden finns gott om vegetation i form av vattenväxter och alar samt knäckepilar som hänger ut över och i vattnet. Detta bildar en miljö som ger skydd från predation, beskuggning, rik tillgång på föda och möjligheter till lek respektive häckning för fisk och fågel. Åtgärder positiva för biologisk mångfald, kulturhistoria och attraktiv stadsmiljö planeras i och kring den gamla kvarnrännan mellan Snugganparken och Hawaii. För närmare beskrivning av naturvärdena se *Naturvårdsprogram* för Linköpings kommun.

Tillgång, nåbarhet och tillhörighet

Parken annonseras inte i någon gatumiljö eftersom det längs Nya Tanneforsvägen, ett strategiskt stråk i *Utvecklingsplan för Linköpings innerstad*, finns ett bullerplank. Det är dock en viktig entré till parken liksom passagerna upp till Risbrinkgatan på var sida om caféet vid Tannefors slussar. Parken upplevs ändock tydligt offentlig i och med att den utgör en del av Stångåstråket men har ett något avskilt läge.

Som stadsdelspark har parken ett relativ stort upptagningsområde. Idag utgör Nya Tanneforsvägen en

Prinsessan Estelles park.

Hawaii.

barriär på grund av höga trafikmängder men med planerad trafikstruktur, i enlighet med i *Översiktsplan för staden Linköping,* utgör Nya Tanneforsvägen på sikt inte längre en barriär.

Som en del i Stångåstråket korsas den av Stångåns strandpromenad som till vissa delar utgörs av ett huvudcykelstråk.

Parken är belägen i Innerstaden och Tannefors. I Innerstaden finns en relativt god tillgång av parkmark per boende. I Tannefors är andelen mindre än hälften jämfört med Innerstaden. Med förväntad befolkningsökning kommer andelen att minska både i Innerstaden och i Tannefors. Detta medför att trycket på befintliga ytor kan komma att öka vilket skapar ett behov av kvalitativa miljöer.

Utveckling
Parken har många sociala värden som bör tillvaratas och utvecklas. Området bör ses över som en helhet, särskilt mot Nya Tanneforsvägen som är ett strategiskt stråk.

23
Tunvallaparken - stadsdelspark

Parken utgörs av en stor gräsyta som inramas av gång- och cykelstråk. I nordväst finns en vall och i sydväst ett dagvattenstråk. Norr om vallen, avskärmad från den större gräsytan finns en lekplats. Parken är framför allt viktig ur ett socialt perspektiv. Det är en mötesplats för aktiviteter där de stora öppna ytorna bl.a. medger bollspel. Vintertid kan vallen bli pulkabacke och sommartid kan den fungera som läktare för planen nedanför eller en plats att sitta i solen eller bara vistas på. Även lekplatsen är fylld av aktivitetsmöjligheter. Parken är framför allt inriktad på aktiviteter och saknar den avskilda, lite lugnare miljön med en rumslighet, upplevelsen av rofylldhet och grön oas som båda bör finnas i en stadsdelspark.

Tillgång, nåbarhet och tillhörighet
Parken ligger visserligen i stadsdelens utkant men är ändå välintegrerad i strukturen, väl synlig och med anslutande gång- och cykelbanor. Westmansgatan kommer i och med kompletterande bebyggelse att få mer trafik men har redan idag bra gång- och cykelstråk på båda sidor. En anslutande gata har diskuterats mellan Westmansgatan och Djurgårdsgatan. Gatan skulle då passera parken och sannolikt ta delar av den i anspråk vilket kräver en omdisponering av parken.

Delar av Tunvallaparken samnyttjas för skoländamål.

Parken är belägen i södra delen av stadsdelen Östra Valla. Närmast parken är det främst flerfamiljshus med en högre täthetsgrad och mindre andel gröna miljöer inom respektive fastighet. I *Utvecklingsplan för Linköpings innerstad* pekas stadsdelen ut som ett kompletterings- och förnyelsesområde, både längs Djurgårdsgatan och i Ebbe park. Den allmänna parktillgången, parkmark/person, i Östra Valla är god, särskilt med närheten till Vallaskogen.

Vallaskogen är en stor tillgång men erbjuder andra värden än en park för lek och bollsport, miljöerna kompletterar varandra.

Utveckling
För att nå kvaliteterna av en stadsdelspark bör parken kompletteras med mer rumslighet, exempelvis genom trädmiljöer, för att skapa en rofylld plats som ett alternativ till de aktiviteter som finns förutsättningar för idag.

24
Ådalaparken - stadsdelspark

Ådalaparken utgör en del av den stora park och trädgård som tillhörde Villa Ådala och kallades för Lilla Tinnerbäcksparken vid föra sekelskiftet. Parken sluttade ner mot Stångån och Tinnerbäcken. Villa Ådala finns kvar vid Hamngatan.

Parken har liksom Snugganparken formmässigt inte en tydlig form eller placering i en stadsstruktur utan utgör snarast en platsbildning och mötesplats i Stångåstråket. Miljön erbjuder både en paus i stadsbruset, en plats för avkoppling, men också för lek och folkliv. Parken har höga sociala värden men uppfyller idag inte kriterierna för stadsdelspark, då det saknas aktivitetsytor för sällskapslek eller gatu-/bollsport. Skapas kopplingen över ån (i enlighet med *Utvecklingsplan för Linköpings innerstad*) kan Prinsessan Estelles park, Åbackaparken, Ladugårdskälla och Ådalaparken tillsammans skapa en fantastisk stadsdelspark.

Parken har både natur- och kulturhistoriska värden och ingår i riksintresset för Kinda kanal.

Både Stångån och Tinnerbäcken pekas ut som värdefulla naturmiljöer i naturvårdsprogrammet. För närmare beskrivning av naturvärdena se *Naturvårdsprogram* för Linköpings kommun.

Tillgång, nåbarhet och tillhörighet
Parken annonseras vid Hamngatan men idag utgörs mötet till stor del av en trädridå. Det är en viktig entré till parken liksom passagen under Hamngatan. Parken upplevs ändå tydligt offentlig i och med att den utgör en del av Stångåstråket. Hamngatan är ett strategiskt stråk i *Utvecklingsplan för Linköpings innerstad*. Omvandlingen av området för Tinnis och Folkungavallen möjliggör en förbättrad koppling mellan Ådalaparken till Tinnis och entrén till Hamngatan. I *Utvecklingsplan för Linköpings innerstad* pekas även en fortsatt koppling ut, över ån mot Ladugårds källa och Prinsessan Estelles park. Idag utgörs huvudstråket av strandpromenaden som till vissa delar utgörs av ett huvudcykelstråk.

Parken är belägen i Innerstaden där det är relativt god tillgång på gröna miljöer per boende. Med förväntad befolkningsökning kommer andelen att minska något och trycket på befintliga ytor samt behovet av kvalitativa miljöer att öka.

Utveckling
Parkens höga sociala värden bör tillvaratas och utvecklas och vid en översyn bör möjligheten att komplettera platsen med mer aktiviteter prövas. Parkens entréer börutvecklas och tydliggöras, framför allt mot Hamngatan och under Hamngatan mot Tinnis. Möjligheten att skapa en koppling över ån (i enlighet med *Utvecklingsplan för Linköpings innerstad*) bör studeras så att Prinsessan Estelles park, Åbackaparken, Ladugårdskälla och Ådalaparken tillsammans kan skapa en stadsdelspark.

25
Atlasparken - närpark

Atlasparken är en liten park ritad av Gunnar Heiman. Parken domineras av en lekplats och en gräsyta belägen i Atlasgatans förlängning ner mot Stångån. På parkens södra sida löper ett gång- och cykelstråk

som kopplar Atlasgatan till Stångåstråket. Idag uppnår parken inte kvaliteterna för en närpark, det saknas den avskilda, lite lugnare miljön med en rumslighet, upplevelsen av rofylldhet och grön oas som båda bör finnas i en närpark. Generellt upplevs parken vara lite eftersatt.

Förutom de sociala kvaliteterna som parken erbjuder med lek och en plats att vistas på eller att ha picknick i solen utgör Atlasgatan och Atlasparken en del i ett kulturhistoriskt stråk som Gustav Linden illustrerat i generalstadsplan från 1923.

Tillgång, nåbarhet och tillhörighet
Parken är välintegrerad i stadsstrukturen, väl synlig från Hejdegatan och Stångån och är belägen i ett stråk från Berga hage till Stångån via Atlasgatan. I *Utvecklingsplan för Linköpings innerstad* visas hur stråket på sikt förlängs över ån till Ringgatan.

Parkens småskalighet bidrar till att den främst upplevs vara av lokal närparkskaraktär.

Parken är belägen i Hejdegården, en stadsdel med en blandning av stadsvillor och grupper med flerfamiljshus. På grund av bebyggelsestrukturen är andelen privata gröna miljöer relativt hög. Även stadsdelens parktillgång per person är god trots att Stångåstråket ej är medräknat. Närheten till ån gör dock att det finns tillgång till höga rekreativa värden. Även Berga hage är nära belägen men Brokindsleden utgör en barriär.

I *Utvecklingsplan för Linköpings innerstad* visas Folkungavallen som ett kompletterings- och förnyelseprojekt vilket kan öka trycket på omgivande parkmiljöer.

Utveckling
För att nå kvaliteterna av en närpark bör parken kompletteras med mer rumslighet för att skapa en rofylld plats, som ett alternativ till de aktiviteter parken inbjuder till idag.

26
Bantorgsparken - närpark

Parken är klassad som närpark, och uppfyller kriterierna för närpark.

Parken planerades 1904 av stadsingenjören Johan Bernhard Carlson som logistiskt komplement till Järnvägsparken. Platsen var avsedd som utrymme vid mobiliseringstillfällen, salutorg och uppställningsplats för kreatur vid Norra stationen. Västra delen av parken fick sin gestaltning som närpark 1951 efter Gunnar Heimans ritningar. År 2000 möjliggjorde en detaljplaneändring en komplettering av bebyggelsen längs Industrigatan. Bebyggelsen som tillkommit har avskärmat trafikbullret vilket tillsammans med en omgestaltning av den tidigare mellersta delen av parken har resulterat i en miljö med högre vistelsevärden. Parken rymmer idag både lekmöjligheter och gröna ytor för avkoppling eller sällskapslek.

Tillgång, nåbarhet och tillhörighet
Parken är väl integrerad i Vasastadens kvartersstruktur. Då parken omges av gator på tre sidor upplevs parken tydligt offentlig. Parkens nåbarhet begränsas i nordost av Industrigatan som utgör en trafikbarriär.

I Steninge - Södra Tornby, öster om Industrigatan och i Övre Vasastaden sker större omvandlingar från verksamhetsområde till innerstadsbebyggelse.

Tätheten i omgivande stadsstruktur varierar och en del kvarter har större innergårdar med gröna miljöer med-

an vissa i stort är hårdgjorda. Det råder en viss brist på närparker i området. Generellt är parktillgången per person i Vasastaden relativt god men kan komma att minska med framtida komplettering och förnyelse enligt *Utvecklingsplan för Linköpings innerstad.*

Utveckling
Parkens funktion som närpark bibehålls.

27
Berga hage lekplats – närpark

Lekplatsen utgör en del av Berga hage. Här har den avsiktligt lyfts ut för att den har en annan karaktär än skogsområdet och båda områdena gynnas av att de bedöms ha olika utvecklingsbehov. Parken fungerar idag som en närpark för Ramshäll.

Företrädesvis utgörs ytan av en lekplats men den är väl integrerad med intilliggande skogsmiljö. Lekplatsen innehåller vindskydd och grillplats men även gungor, sandlåda, klätterställning m.m. Det finns både en hårdgjord yta för gatusport och en liten gräsbeklädd bollplan.

Tillgång, nåbarhet och tillhörighet
Närparken är centralt placerad i stadsdelen så den utgör en viktig mötesplats för barnen i området. Tillgången till gröna miljöer är god i närområdet.

Utveckling
Parken bibehålls som närpark och bör fortsätta att vara väl integrerad med Berga hage.

28
Bockhornsparken – närpark

I samband med pågående detaljplanearbete iordningställs parken till en närpark. Parken fyller en viktig funktion i närområdet.

29
Bockhornsparken utsikten – närpark

I samband med pågående detaljplanearbete iordningställs parken till en närpark. Parken fyller en viktig funktion i närområdet.

30
Grenadjärparken - närpark

Parken kommer i framtiden bli viktig som närpark när det förtätas i dess närhet.

Grenadjärparken.

Grenadjärparken har, tillsammans med det som tidigare var en stor idrottsplats belägen där dagens sjukhusparkering ligger, utgjort en del av Magistratshagen. Parken uppstod i samband med Livgrenadjärsregementets etablering söder om staden. En dubbel allé blev regementets entré från staden redan vid inflyttningen 1922. I anslutning till allén har även en äldre vattensamling omvandlats till ankdamm och en minnessten från Malmen har flyttats till platsen.

Idag uppfattas Grenadjärparken ha ett eftersatt underhåll och avsaknad av en övergripande struktur och gestaltningsidé, parken upplevs snarare vara en bit överbliven natur än park.

Parken bedöms ha relativt höga sociala värden. Det är en grön oas, en plats för avkoppling i lugn och ro med möjlighet att titta på änderna eller bara att vistas i. Utsmyckningar bidrar till en kulturupplevelse och vegetationen till en naturupplevelse.

Området har höga naturvärden som främst består i de äldre tallarna, gamla nog för att vara intressanta för vedlevande insekter. För närmare beskrivning av naturvärdena se *Naturvårdsprogram* för Linköpings kommun. Parken har en stark koppling till regementsområdet och bedöms ha ett kulturhistoriskt värde, väl förankrat i stadens militära arv.

Tillgång, nåbarhet och tillhörighet
Parken utgör en del av stråket från Trädgårdsföreningen till Vallaskogen och Tinnerö. Den utgör idag tillsammans med Magistratshagen en rest av ett större sammanhängande naturområde och har inte fått någon distinkt och stadsmässig avgränsning. I nordväst möter parken Djurgårdsgatan men parkdelen utgörs idag mest av ett buskage av sly. Djurgårdsgatan är ett strategiskt stråk i *Utvecklingsplan för Linköpings innerstad* och kommer att utvecklas. Bostadskvarteret Eskadern angränsar mot parken i norr vilket skapar en diffus gräns mellan privat och offentligt. Sjukhusparkeringen och en jordvall runt Ronald McDonald Hus möter parken i öster. Miljöerna stärker inte parkens form och ger den inte heller stadga i stadsstrukturen. I söder angränsar parken mot Garnisonsvägen. Allén mellan Djurgårdsgatan och Garnisonsvägen skapar en stadsmässighet på parkens västra sida.

Djurgårdsgatan och Garnisonsvägen utgör barriärer ur ett närparksperspektiv vilket innebär att komplettering och förnyelse i öster respektive norr om dessa förstärker behovet av att utveckla parkens närparkskvaliteter.

I dagsläget har parken tre viktiga entréer, från Djurgårdsgatan, Garnisonsvägen och kopplingen till Magistratshagen. För att parken ska bibehålla en offentlig karaktär, även om det byggs mer bostäder i parken och i dess anslutning, är det viktigt att parken får möta gaturummet. Gränsen mellan bostadsbebyggelse och park ska vara tydlig.

Parken är belägen i Ekkällan där det är relativt god tillgång på gröna miljöer per boende. Med förväntad befolkningsökning kommer andelen att minska något.

Utveckling
Parkens yttre form men även övergripande gestaltning bör ses över för att fler ska nyttja miljön. Parkens kulturvärden kräver en försiktig hantering. Närparkskvaliteterna bör stärkas. Bebyggelse kan stärka parkens stadsmässighet, framför allt i söder och väster. I samband med att utveckling sker längs Djurgårdsgatan är det viktigt att stärka parkens entré och möte med gaturummet. Det gröna stråket mellan Trädgårdsföreningen till Vallaskogen och Tinnerö bör stärkas genom att både de biologiska kvaliteterna och

gång- och cykelstråkets sträckning genom parken ses över.

31
Gustaf Smiths plats – närpark

Gustaf Smiths plats bör på sikt få närparkskvaliteter. Platsen har tidigare utgjort en exercisgård i det gamla regementet. Framför de båda representativa byggnaderna finns äldre terrassliknande parker från den militära tiden.

Två byggnader delar upp parken i två delar. Längst till öster utgörs parken främst av entrén upp till kanslibyggnaden, belägen i Tränggatans förlängning. Den större sammanhängande delen är den före detta exercisgården. Parken sluttar från Kasernen ner mot fontänen i mitten. Öster om den finns en öppen gräsyta.

Väster om kasernbyggnaden finns en platsbildning med sittplatser i sluttningen ner mot Fritunaskolans utemiljö.

Parken har en formell karaktär med en torgkänsla i anslutning till fontänen. Socialt har platsen relativt få värden. Det är den lilla pausen i stadsmiljön som erbjuder en plats att sitta i solen, att bara vara. Gräsmattan möjliggör även sällskapslekar. Vattenspelet och utsmyckningar bidrar till en kulturupplevelse. Platsen har låga trafikbullervärden. Delar av parken ansluter till och lyfter fram byggnadernas höga kulturhistoriska värden, som komponenter i stadens militära kulturarv.

Tillgång, nåbarhet och tillhörighet

Parken är integrerad i områdets struktur men på grund av gatunätets struktur med återvändsgator får den en tydligt lokal karaktär. Yttre gränserna är tydligt definierade då parken omgärdas av bebyggelse. Tydligaste entréerna till parken är från Furirgatan

Gustaf Smiths plats.

eller Överstegatan. Många rör sig från Tränggatan via Gustaf Smiths plats vidare mot Westmansgatan så parken genomkorsas av stråk och gör befintliga entréer är viktiga.

Kaserngatan utgör en trafikbarriär (ur närparksperspektiv) och därför blir Gustaf Smiths plats viktig för närrekreationen.

Den allmänna parktillgången, parkmark/person i Östra Valla är god (Griftegårdarna är inräknade) och lyfts ytterligare upp till stor del av tillgången till Vallaskogen.

Utveckling
Gustaf Smiths plats bör kompletteras med någon lekfunktion för att bättre kunna fungera som närpark.

32
Hagalund - närpark

Parken är belägen på en kulle i norra Råberga och utgörs av kvarlämnad natur. Värdena består främst av naturmiljön som också innebär en lekmiljö.

Parken ingår i ett område för samlad omvandling, utpekat i *Utvecklingsplan för Linköpings innerstad*. Vid en översyn av området bör parktillgången uppmärksammas och utvärderas beroende på vilken struktur och innehåll området får på sikt. Parken är belägen i Tannefors där det är relativt låg tillgång på gröna miljöer per boende. Med förväntad befolkningsökning kommer andelen att minska något och trycket på befintliga ytor samt behovet av kvalitativa miljöer att öka.

Utveckling
Vid en eventuell omvandling av området bör parkens läge och innehåll studeras vidare.

33
Hjälmgatan – närpark

Parken är klassad som närpark. Egentligen är parken storleksmässigt en fickpark men på grund av bristen på närparker i den här delen av Gottfridsberg bör den få närparkskaraktär. Idag utgörs parken av en trädkantad gräsyta med en liten fotbollsplan. Slitaget på planen antyder att platsen är välanvänd.

Tillgång, nåbarhet och tillhörighet
Parken omgärdas i söder och öster av bostadsbebyggelse och flyter samman med bostadsgården i söder. I norr och väster möter parken gatan. Hjälmgatan utgör också ett huvudcykelstråk vilket bidrar till att parken, trots läget upplevs offentlig men med lokal karaktär.

Bostadsgårdarna närmast parken har relativt mycket gröna miljöer och även lekutrustning. Parken innehåller idag en liten fotbollsplan som kompletterar bostadsgårdarnas utbud. Vid en omdisposition av parken kan fler funktioner prövas för att skapa en mötesplats för fler med ett bredare utbud.

Gottfridsberg har god tillgång till gröna miljöer inom promenadavstånd. Med förväntad befolkningsökning kommer andelen parkmark per person att minska något och trycket på befintliga ytor att öka.

Utveckling
Undersök möjligheten att utveckla fler sociala värden för att få en mötesplats för fler, bland annat en mindre lekmiljö och en skyddad gräsyta att sitta i solen på.

34
Kampen – närpark

Kampen är klassad som närpark men uppfyller idag inte kriterierna, det saknas en rumslig, grön oas och lekmöjligheter. Kampen är en del av det som förr var en exercis- och marknadsplats i stadens utkant. Den

öppnar sig mot Hunnebergsgatan, en kulturhistoriskt viktig gata i Linköpings innerstad. Den nuvarande utformningen blev beslutad 1954 efter ritningar av Gunnar Heiman.

Parken saknar avskärmning från vägar och stråk, vilket har förstärkts sedan ett antal almar längs Hunnebergsgatan togs bort. Parken har ett högt kulturhistoriskt värde och ingår i riksintresset för Linköpings innerstad.

Tillgång, nåbarhet och tillhörighet
Parken har en väl definierad yttre form och ett tydligt läge i stadsstrukturen. Parkens triangulära form inramas av Hunnebergsgatan i norr, Vallgatan i väster och ett gång- och cykelstråk i sydöst. Både Hunnebergsgatan och gång- och cykelvägen som korsar parken mot Västanågatan pekas ut som strategiska stråk i *Utvecklingsplan för Linköpings innerstad.* Biltrafiken i området är inte framträdande utan det är istället Hunnebergsgatan som ett väl trafikerat huvudcykelstråk som skapar folkliv i området. På grund av stråket men också butikerna i bottenvåningarna längs Hunnebergsgatan upplevs platsen tydligt offentlig.

Parken är belägen i Innerstaden, i ett område med mindre flerfamiljshus. I Innerstaden finns en relativt god tillgång av parkmark per boende. Med förväntad befolkningsökning kommer andelen att minska något och trycket på befintliga ytor samt behovet av kvalitativa miljöer att öka.

Utveckling
Parken utvecklas med närparkskvaliteter men med varsamhet och med hänsyn till platsens höga kulturhistoriska värden. Närmast Hunnebergsgatan bör karaktären vara mer offentlig för att stärka gatan som ett strategiskt stråk.

35
Kanberget - närpark

Parken utgörs av en långsmal park som så småningom mynnar ut i en större platsbildning nedanför gamla vattentornet på platsen av en tidigare vattenreservoar.

Den långsträckta delen upplevs som ett stråk men har även rumsliga kvaliteter. Framför allt karaktäriseras miljön av gamla träd och kortklippt gräsmatta i en kuperad terräng. Platsen nedanför vattentornet utgörs av en kortklippt gräsyta. Slänten upp mot vattentornet har en blandning av långt gräs, sly och lite äldre träd. Vegetationen och en annan skötsel gör att platsen upplevs något mer naturlik och bedöms ha färre sociala värden än den långsträckta delen. De stora träden är dock viktiga för både den rumsliga upplevelsen och för biologisk mångfald. Båda delarna erbjuder lugn och ro medan den långsträckta även är en plats för vistelse, solbad eller sällskapslekar även om terrängen är kuperad.

Tillgång, nåbarhet och tillhörighet
Parken är välintegrerad i bebyggelsestrukturen och upplevs som offentlig, men har en relativt tydlig närparkskaraktär eftersom den inte är belägen längs något större stråk eller gata. Ett lokalt cykelstråk passerar genom parken från Storgatan till Åsgatan. Parkens huvudentré från Storgatan och även entréerna från Åsgatan och Kanbergsgatan är viktiga. Parken är synlig från Storgatan men på grund av en nivåskillnad nås parken via en gata och den blir något anonym.

Parken är belägen i Innerstaden i ett område med mindre flerfamiljshus och stadsvillor. Tillgången på gröna miljöer är därför god i området. I *Utvecklingsplan för Linköpings innerstad* pekas området längs Drottninggatan och Djurgårdsgatan ut som komplettering- och förnyelseområden vilket kan öka antalet besökare i parken.

Utveckling
För att nå kvaliteterna för en närpark bör lekmöjligheterna utvecklas. Vid eventuell komplettering och förnyelse med bebyggelse i området bör entréerna från Åsgatan och Kanbergsgatan samt mötet med Storgatan bevaras och synliggöras.

36
Kapellplan – närpark

Kapellplan klassas som närpark och uppfyller till stor del kriterierna även om lekmöjligheterna skulle kunna utvecklas. Kapellplan skapades efter en detaljplan upprättad 1925 av Gustav Linden som ansluter till hans trädgårdstadsideal. Kapellet invigdes 1931 som församlingskyrka för stadsdelen Stolplyckan. Efter andra världskriget anordnades en plaskdamm och lekplats i parken. Parken möter på tre sidor gaturummet. I söder angränsar den till bostadsbebyggelse. I parkens östra del står ett kapell som ger parken en speciell atmosfär. Parkens gestaltning är relativt enkel, med till stor del klippt gräsmatta och omgivande trädrader, men tillförs karaktär av kapellet och dess torn. I parken finns mindre perennplanteringar.

Kapellplan har funktionen av en närpark för omkringboende, då det är en grön, rofylld plats med möjlighet att slå sig ner i gräset och njuta av lugnet. I parken finns lekfigurer men lekvärdet skulle kunna utvecklas ytterligare, i samspel med platsens kulturhistoriska värden.

Kapellplan har ett kulturhistoriskt värde som arv från planerna på en trädgårdsstad som kommunen anammade under första halvan av 1900-talet.

Tillgång, nåbarhet och tillhörighet
Parkens gränser är väldefinierade och parken har en central plats i bebyggelsestrukturen där den tillför grönska och ger en plats att mötas. Omgärdande bebyggelse består till stor del av mindre flerfamiljshus med relativt god tillgång på egen grön miljö. Parken är relativt liten men utgör en viktig mötesplats och kan komma att få ett ökat antal besökare vid den utveckling av stadsbebyggelse längs Djurgårdsgatan som redovisas i *Utvecklingsplan för innerstaden*.

Läget med bara anslutande lokalgator ger en tydlig lokal karaktär. I sydost finns en trappa med omgivande grönska som leder mellan parken och gång- och cykelstråket längs Djurgårdsgatan. Passagen är viktig för parken och rörelser i området. I väster utgör idag Kaserngatan en trafikbarriär medan Djurgårdsgatan är en barriär i söder. Detta gör parken viktig för de närmast boende.

Generellt i Innerstaden är tillgången god avseende parkutbud per person. Med förväntad befolkningsökning kommer andelen att minska något och trycket på befintliga ytor att öka.

Utveckling
Kapellplans funktion som närpark bör bibehållas och utvecklas med hänsyn till stadsdelens och platsens karaktär och historia.

37
Kungsbergsparken – närpark

De fem putsade punkthusen anpassades till Kungsbergets krön och omgavs av en stor parkyta, enligt Le Corbusiers modell ”hus i park”. Miljön på Kungsberget har ett högt arkitektoniskt värde som första funktionalistiska punkthus i park i Linköping och bland de första i landet.

Parken och punkthusen utgör tillsammans en vacker parkmiljö. Punkthusen, belägna på en av stadens

höjder förstärker topografin och skapar tillsammans med de uppvuxna, gamla träden en rymd. Från husen sluttar parken åt väster ner mot Nya Tanneforsvägen och fortsätter via Prinsessan Estelles park och Åbackaparken ner mot Stångån i ett grönt rum. Parken utgörs till stor del av gamla träd i kortklippta gräsytor som genomkorsas av gångstråk. Ett par blomplanteringar skapar en mer formell karaktär närmast Nya Tanneforsvägen.

Socialt erbjuder parken både en paus i stadsbruset, en plats för avkoppling med ytor för solbad, picknick, sällskapslek eller för att bara vistas. Kontakten med Nya Tanneforsvägen skapar ett blickfång med liv och rörelse.

Tillgång, nåbarhet och tillhörighet
Parken upplevs tydligt offentlig och är väl integrerad i stadsstrukturen. Närmast husen uppstår dock en zon som upplevs relativt privat även om den egentligen är offentlig. Nya Tanneforsvägen pekas ut som ett strategiskt stråk i *Utvecklingsplan för Linköpings innerstad.*

Parken är belägen i Tannefors där det är relativt låg tillgång på gröna miljöer per boende. Med förväntad befolkningsökning kommer andelen att minska något och trycket på befintliga ytor samt behovet av kvalitativa miljöer att öka.

Utveckling
Utveckla parkens och bebyggelsens samspel samt stärk kopplingen över Nya Tanneforsvägen mot Prinsessan Estelles park. I nordvästra delen av parken kan aktivitetsmöjligheter för barn och ungdomar utvecklas, det är dock viktigt att inte splittra stora sammanhängande gröna ytor.

Kungsbergsparken.

38
Lektorshagens lekplats – närpark

Lekplatsen är en temalekplats och utgör en del av Lektorshagen. Här har den avsiktligt lyfts ut för att den har en annan karaktär än skogsområdet och båda områdena gynnas av att separeras då de har olika utvecklingsbehov. Parken fungerar idag som en närpark för Gottfridsberg.

Företrädesvis utgörs ytan av en lekplats men den är väl integrerad med intilliggande skogsmiljö genom en slinga med lekstationer i skogen.

Tillgång, nåbarhet och tillhörighet
Närparken är centralt placerad i stadsdelen så den utgör en viktig mötesplats för barnen i området. Det finns stor tillgång till gröna miljöer i Gottfridsberg, se beskrivning för Lektorshagen.

Utveckling
Parken bibehålls som närpark och bör fortsätta att vara en väl integrerad del av Lektorshagen.

39
Lindengatans lekplats – närpark

Parken är liten till ytan och är storleksmässigt egentligen en fickpark. Främst består platsen av en lekmiljö som nyligen rustats upp och omgestaltats. De sociala värdena är således starkt kopplade till lekvärdet.

Tillgång, nåbarhet och tillhörighet
Lekplatsen är väl integrerad i stadsstrukturen och upplevs tydligt offentlig. Tre sidor angränsar mot gaturum eller parkering. I väster angränsar den mot bostadsbebyggelse.

Parken är belägen i en stadsmiljö med främst mindre, fristående flerfamiljshus med relativt mycket egen grön miljö men utan egna lekplatser. Parken blir därför extra viktig som mötesplats men också som lekplats. Gräsytor att sola på, för picknick eller för avkoppling saknas av utrymmesskäl i parken idag men bedöms kunna tillgodoses inom bostadsgårdarna.

I Tannefors är det relativt låg tillgång på gröna miljöer per boende. Med förväntad befolkningsökning kommer andelen parkmark per boende att minska något och trycket på befintliga ytor att öka. I *Utvecklingsplan för Linköpings innerstad* pekas områdena längs Gamla Tanneforsvägen ut som förnyelseområden vilket kan öka besökstrycket i parken. I norra Tannefors råder viss brist på närparker varför lekplatsen vid Lindengatan är viktig.

Utveckling
Lindengatans lekplats bibehålls och utvecklas. Vid en strukturell förnyelse i området skulle ett alternativt läge för parken kunna studeras.

40
Lingparken - närpark

Linggatan klassas som en närpark och uppfyller kriterierna.

Ursprungligen, på 40-talet var parken större men har över tiden planlagts för skolverksamhet och nyttjas idag av Berzeliusskolan. Parkens trekantiga form avgränsas av gator; Linggatan, Gustav Adolfsgatan och Vallgatan. Åt öster, på andra sidan Vallgatan är Berzeliusskolan belägen och i övrigt omges parken och gaturummen av bostadsbebyggelse. Parken består av en öppen, kortklippt gräsyta som ramas in av både busk- och trädplanteringar. I norra delen finns en lekplats. Parken bedöms ha ett kulturhistoriskt värde som stadens första funkispark, ritad av Gunnar Heiman.

Tillgång, nåbarhet och tillhörighet
Med sin distinkta form och avgränsning är parken väl integrerad i stadsstrukturen och tydligt offentlig.

Omgivande bebyggelse består av fristående lamellhus men också viss kvartersstruktur varför andelen bostadsnära grönska varierar. Behovet av en mötesplats nära bostaden kvarstår. Parktillgången per person, som idag är relativt god i Vasastaden, kan komma att minska med framtida komplettering och förnyelse enligt *Utvecklingsplan för Linköpings innerstad*. I Vasastaden råder en viss brist på närparker och parken blir därför viktig som närpark.

I *Utvecklingsplan för Linköpings innerstad* pekas området för Berzeliusskolan ut som ett omvandlingsområde. Tillkommer fler funktioner kommer trycket på parken att öka. Tillsvidare kan parken utgöra en tillgång för skola och förskola.

Utveckling
Linggatans funktion som närpark bibehålls och utvecklas.

41
Mahoniadalen - närpark

Mahoniadalen utformades ursprungligen efter ritningar av Gunnar Heiman men har omgestaltats under början av 2000-talet. Parken ramas in av Lasarettsgatan i norr och öster, av bäcken och ett gång- och cykelstråk i söder. I öster skapar en kraftig höjdskillnad gräns. Parken domineras av höjdskillnaden mellan Lasarettsgatan ner mot Tinnerbäcken. Idag utgörs slänten av en storslagen perennplantering i söderläge med en slingrande gångstig och sittplatser. Slänten mynnar ut i en i en kortklippt gräsmatta ner mot bäcken. Närmast vattnet reser sig gamla träd som delar av dagen skuggar gräsmattan.

Parken har flera sociala värden. Platsen upplevs som en grön oas där det går att koppla av, njuta av solen och de vackra perennplanteringarna och bara vara, trots närheten till den relativt trafikerade Lasarettsgatan. Vad gäller närparkskvaliteter saknas lekmöjligheter.

Parken ingår i Tinnerbäcksstråket som har höga natur- och rekreationsvärden. För närmare beskrivning av naturvärdena se *Naturvårdsprogram* för Linköpings kommun.

Tillgång, nåbarhet och tillhörighet
Parken är belägen längs Tinnerbäcksstråket som här passerar genom stadsdelen Ekällan. På grund av höjdskillnaderna upplevs parken vara en egen oas. I *Utvecklingsplan för Linköpings innerstad* visas Folkungavallen som ett kompletterings- och förnyelseprojekt. När Folkungavallen bebyggs och Tinnerbäcksstråket blir tillgängligt hela vägen mot Stångån skapas nya förutsättningar för Mahoniadalen.

Parktillgången per person är god både i Ekällan, Ramshäll och i Innerstaden.

Parkens omfattande perennplanteringar ger parken en tydlig offentlighet även om den samtidigt är småskalig och på grund av nivåskillnaderna har en intim karaktär.

Utveckling
Mahoniadalen stärks som park när Tinnerbäcksstråket utvecklas mot Stångån. Med hänsyn till det något avskilda läget och närheten till vatten bedöms det inte lämpligt att utveckla lekvärden i parken.

Mahoniadalen.

42
Scandicparken – närpark

Scandicparken klassas som närpark men i dagsläget saknas lekmöjligheter och rofyllda platser i parken för att den ska uppnå närparkskvalitet.

Parken är belägen längs Stångåns strand, sluttande ner mot ån i ett soligt nordvästläge. Läget utnyttjas i parkens gestaltning genom att gradänger och terrasser bidrar till att ytorna kan nyttjas bättre. Det går att sitta på gradängerna med utsikt ner mot vattnet och de möjliggör också för uppträdanden. Närmast ån har en sandstrand och längsgående brygga iordningställts.

Närheten till vattnet och läget längs ett rekreativt stråk bidrar till att det är en plats med höga sociala värden. Här går det att sitta ner i gräset och ha picknick eller sitta och njuta av utsikten över ån, blomprakten, båtlivet eller för att fiska. Parken är tidvis kraftigt bullerstörd av både tåg och biltrafik på Tullbron.

Kinda kanal utgör riksintresse för kulturmiljön och Stångån för friluftslivet. Ån är också med i naturvårdsprogrammet, bland annat finns ett stort antal rödlistade arter. För närmare beskrivning av naturvärdena se *Naturvårdsprogram* för Linköpings kommun.

Scandicparken.

Tillgång, nåbarhet och tillhörighet
Parken har en tydlig offentlig karaktär som en del av Stångåstråket. Idag ligger parken i utkanten av stadskärnan men kommer på sikt att vara mycket centralt belägen.

Storgatan och Järnvägsgatan är båda strategiska stråk i planen och stor omvandling kommer att ske i området. Även delar av Tannefors, strax söder om Storgatan/Gamla Tanneforsvägen, är utpekat för strukturell förnyelse i *Utvecklingsplan för Linköpings innerstad*. Storgatan/Gamla Tanneforsvägen utgör även ett huvudcykelstråk.

Parken är belägen i Tannefors där det är relativt låg tillgång på gröna miljöer per boende. Med förväntad befolkningsökning kommer andelen parkyta per person att minska något och trycket på befintliga ytor samt behovet av kvalitativa miljöer att öka.

Utveckling
Parken är idag kraftigt bullerstörd. Vid en omvandling i området bör bullerfrågan ses över. Platsens utveckling kommer att anpassas till järnvägen med omgivande stadsbebyggelse. Trädmiljöerna är betydelsefulla för vattenmiljön och för den ekologiska funktionaliteten i det gröna Stångåstråket genom staden.

43
Slöjdgatan – närpark
Slöjdgatan klassas som närpark och är belägen i ett utvecklingsområde för ny bebyggelse.

I dagsläget bedöms parken ha relativt få sociala värden mycket beroende på den enkla utformningen som utgörs av en kortklippt gräsyta med en trädrad längs Slöjdgatan. Parken kommer i samband med omvandlingen av närområdet att omgestaltas till en närpark.

Utveckling
Parken utvecklas till en närpark.

44
S:t Larsparken - närpark
S:t Larsparken upphörde att vara kyrkogård i mitten av 1700-talet och iordningställdes i slutet på 1800-talet efter Christian Kronés ritningar som promenadplats, kallad Landskyrkoparken. Parken genomgick ett antal omgestaltningar fram till nuvarande utformning från 2007. Syftet var att skapa en social och hållbar mötesplats som lyfte fram och betonade parken och kyrkan.

Miljön runt kyrkan består av tre delar; ett kyrkotorg längs S:t Larsgatan (se S:t Larstorget), gräsytor längs kyrkobyggnadens långsidor och i öster en modern parkmiljö med lekplats. Platsen upplevs som en park för hela Linköping men fungerar också som en närpark för de närmast boende. Det är en miljö med många sociala värden. Bland annat inbjuder den till lek men också att sitta ner i solen, titta på blomsterarrangemangen, lyssna på vattnets porlande i fontänen eller folklivet. Det finns även ett Speakers corner som inbjuder till spontana framträdanden.

Parken uppfyller inte riktigt kriterierna för en närpark, den saknar upplevelsen av en grön oas och även lugna/rofyllda platser. Båda dessa värden är dock svåra att åstadkomma i den mest centrala delen av Linköping. De stora gamla träden är dock viktiga element för rumsupplevelsen men även för biologisk mångfald.

Parken visar en lång kontinuitet på platsen som viktig offentlig mötesplats. Den ingår i riksintresset för kulturmiljö för Linköpings innerstad.

S:t Larsparken. Foto Lena Carmesten.

Tillgång, nåbarhet och tillhörighet
Parken är väl integrerad i stadsstrukturen och upplevs tydligt offentlig. På tre sidor omgärdas den av strategiska stråk som pekas ut i *Utvecklingsplan för Linköpings innerstad*.

Parken är belägen i Innerstaden där det är relativt god tillgång på gröna miljöer per boende. Med förväntad befolkningsökning kommer andelen att minska något och trycket på befintliga ytor samt behovet av kvalitativa miljöer att öka.

Utveckling
Utveckla parkens närparkskvaliteter, gärna i samverkan med Farbror Melins torg.

45
Syrénparken – närpark

Syrénparken uppkom i samband med stadsplanen för området som utformades av stadsplanearkitekt Berndt Nordberg 1944. Parken ritades av Gunnar Heiman 1947 och gestaltades med stor hänsyn till befintliga träd och markförutsättningar. Tidiga foton från parken visar bl.a. att den innehöll en plaskdamm, varav resterna går att urskilja då dammens stenkant lämnats kvar. Parken har en tydlig avgränsning samt inramning av omgivande bostadshus. Den fyller sin funktion som närpark i området då den är en grön oas med plats för att sitta ner och hänga, sola eller fika. I Syrénparken finns både lekplats, spännande växtlighet för naturlek samt en mindre kulle som ger möjlighet att åka pulka.

I Syrénparken i Östra Valla introducerade Heiman den internationellt uppmärksammade Stockholmsskolan. Den är en platsanpassad park som rymmer flera funktioner och naturkvaliteter på en liten yta, bland de funktionalistiska bostadshusen. Syrénparken har ett kulturhistoriskt värde som stadens första park efter Stockholms internationellt uppmärksammade modell.

Tillgång, nåbarhet och tillhörighet
Parken kan komma att få ett högre besökstryck i och med utveckling av nya bostäder längs med Malmslättsvägen som redovisas i *Utvecklingsplan för innerstaden*. Den allmänna parktillgången i Östra Valla är god

(Griftegårdarna är inräknade) och lyfts ytterligare upp av tillgången till Vallaskogen. Miljöerna har olika värden och kompletterar men ersätter dock inte varandra.

Malmslättsvägen utgör en barriär norr om parken medan Westmansgatan utgör en något mindre barriär väster om bostadsområdet. Syrénparken är genom sin grönska visuellt synlig från båda ändar av Syréngatan, vilket ger den en koppling till Johannesborgsparken.

Utveckling
Syrénparkens funktion som närpark bibehålls, om möjligt återställs tidigare funktioner och egenskaper och dess höga kulturvärden stärks.

46
Tinnerbäcksparken - närpark

Parken utgör en del av Tinnerbäcksstråket men också en närpark för Ekkällan. Parken uppfyller i stort sett kvaliteterna för en närpark. Det saknas den gröna oasen, en rumslig, lite skyddad plats.

Parken har en triangulär form och är belägen med två sidor som vänder sig mot gatorna i korsningen Ekhultsgatan och Ekkällegatan. Den tredje, norra sidan sluttar ner mot Tinnerbäcken. Närmast bäcken är miljön naturlik med långt gräs och svåråtkomlig. Parken upplevs därför vara närmast korsningen och där en relativt nyligen upprustad lekplats är belägen. I anslutning till lekplatsen är miljön öppen och består av kortklippt gräsyta med ett par träd. I samband med upprustningen av lekplatsen gjordes ingen översyn av övriga delen av parken.

Parken bedöms ha relativt låga sociala värden. Värdena är främst kopplade till lekplatsen och närheten till bäcken med vattenkontakten och naturupplevelsen som den ger.

Miljön längs Tinnerbäcken bedöms både ha natur- och kulturhistoriska värden. För närmare beskrivning av naturvärdena se *Naturvårdsprogram* för Linköpings kommun.

Tillgång, nåbarhet och tillhörighet
Parken är väl integrerad i stadsstrukturen med en tydlig avgränsning mot gatan och bäcken.
Ett huvudcykelstråk mellan Garnisonsvägen och Ramshäll korsar parken. Även ett promenadstråk längs bäcken passerar genom parken.

Parken är belägen i Ekkällan där det är god tillgång på gröna miljöer per boende. Med förväntad befolkningsökning kommer andelen att minska något och trycket på befintliga ytor samt behovet av kvalitativa miljöer att öka.

Utveckling
Parken utvecklas som närpark och del av Tinnerbäcksstråket.

47
Ugglegatan - närpark

Parken är belägen på en kulle i Råbergas östra del. Parken präglas av en naturlik karaktär med en iordningställd lekplats. Socialt uppfyller parken närparkskvaliteter med känslan av en grön oas, lekmöjligheter, en plats att sitta i solen, hänga och ha picknick. Topografin bidrar till att det är en fin utsiktspunkt men också att det kan finnas pulkabackar på vintern. Närheten till Råbergaleden och flygplatsen gör dock platsen bullerstörd.

Tillgång, nåbarhet och tillhörighet
Parken har en tydlig närparkskaraktär eftersom den inte är belägen längs något större stråk eller lokalgata utan primärt servar boende i Råberga. Parkens något

undanskymda läge i en träddunge gör den också anonym även om läget i en naturmiljö är en kvalitet.

Parken är belägen i Tannefors där det är relativt låg tillgång på gröna miljöer per boende. Med förväntad befolkningsökning kommer andelen att minska något och trycket på befintliga ytor samt behovet av kvalitativa miljöer att öka. I norra Tannefors råder viss brist på närparker varför lekplatsen vid Ugglegatan är viktig.

Utveckling
Parken bibehålls och utvecklas som närpark.

48
Vetegatan Kameleonten – närpark

Parken består idag av en kortklippt gräsyta och uppnår inte närparkskvaliteter.

Tillgång, nåbarhet och tillhörighet
Parken ligger väl integrerad i strukturen och i anslutning till förskoleområdet.

I närområdet utgörs bebyggelsen till stor del av villor och lamellhus, mindre flerfamiljshus med relativt stor andel egen grön miljö. Tannefors är generellt sett en stadsdel med låg andel parkmark per boende. Parken utgör därför en viktig närpark och mötesplats i närområdet.

Utveckling
För att nå kvaliteterna av en närpark bör parken kompletteras med mer rumslighet för att skapa en rofylld plats, en grön oas, öppna platser att sitta på samt lekmiljöer. Parken kan även bli en tillgång för närliggande skola och förskola. Parken bör inte inhägnas och utgöra en del av skol- eller förskolemiljön utan även fortsättningsvis vara offentlig. I samband med en eventuell utveckling av området kan lokaliseringen av platsen ses över.

49
Åbylundsparken – närpark

Åbylundsparken klassas som en närpark och uppfyller kriterierna.

Idag består parken av tre parkrum. Två utgörs av större öppna gräsytor och separeras av ett lite mindre småskaligare rum för lek. Ursprungligen är parken ordnad av Gunnar Heiman på 50-talet som barnens skyddade lekrum och rekreationsoas. Parken rustades upp 2013.

Parken bedöms ha ett kulturhistoriskt värde som grön kärna i ett av sin tids modernaste och mest representativa grannskapsområde.

Tillgång, nåbarhet och tillhörighet
I *Utvecklingsplan för Linköpings innerstad* pekas bland annat Åbylund ut som ett område för strukturell förnyelse. Det innebär att det på sikt kommer bo fler i området. Med bebyggelse som helt omgärdar parken skapas en tydligt lokal park. Tillkommer bebyggelse inom Åbylund är det viktigt att parken upplevs tillgänglig även för de som inte bor i dess direkta anslutning.

För att parken ska få en mer offentlig karaktär bör huvudentréerna utvecklas så att de inbjuder besökare. Passagen under Bergsvägen är viktig att bibehålla även om den på sikt, när Bergsvägen får en gatukaraktär, bör ligga i markplan.

Parken har en tydlig gestaltning med ett kulturhistoriskt värde. Ur ett storleksperspektiv skulle viss kompletterande bebyggelse vara möjlig. Detta är dock en fråga som bör utredas vidare. Det är viktigt att kvarvarande miljöer är offentliga och inte blir privata innergårdar. Minskas ytan mycket kan det bli aktuellt

att tillskapa fler parkmiljöer på privat mark i stadsdelen.

Parken är belägen i Gottfridsberg som har en blandning av villor och flerfamiljshus med relativt mycket grönska på privat mark. Stadsdelen har också tillgång till stor andel gröna miljöer inom promenadavstånd. Med förväntad befolkningsökning kommer andelen kvalitativa offentliga mötesplatser att minska något och trycket på befintliga ytor att öka.

Utveckling
Åbylundsparkens funktion som närpark bibehålls och utvecklas.

50
Djurgårdsgatan Lägerhyddan – ny närpark

Östra Valla har generellt mycket god tillgång på gröna miljöer, om Griftegårdarna och Vallaskogen räknas in. Båda miljöerna har stora värden men kan inte kompensera för behovet av den lokala mötesplatsen i nära anslutning till bostaden.

Längs Djurgårdsgatan kommer det ske en förnyelse och då är det viktigt att tillse att det finns mötesplatser. Idag finns en parkyta strax öster om matbutiken vid Lägerhyddan. Parken är idag bullerstörd från Djurgårdsgatan. Ny bebyggelse längs gatan kan skapa en trivsammare närparksmiljö i ett skyddat läge.

Den nya närparken ska ha de kvaliteter som en lokal grön mötesplats förväntas erbjuda. I parken ska det finnas en rofylld och grön miljö där det finns möjlighet att sitta ner i gräset för att till exempel sola eller ha picknick men också ytor för lek.

51
Ebbe park - ny närpark

Östra Valla har generellt mycket god tillgång på gröna miljöer, om Griftegårdarna och Vallaskogen räknas in. Båda miljöerna har stora värden men kan inte kompensera för behovet av den lokala mötesplatsen i nära anslutning till bostaden. I utvecklingen av Ebbe parksområdet bör en ny närpark tillskapas.

Den nya närparken ska kunna tillgodose de som bor på ca 5 minuters promenadavstånd med de kvaliteter som den lokala gröna mötesplatsen förväntas erbjuda. I parken ska det finnas en rofylld och tydligt grön miljö där det finns möjlighet att sitta ner i gräset för att till exempel sola eller ha picknick men också ytor för lek.

52
Lingvallen – ny närpark

Den nya närparken ska kunna tillgodose de som bor på ca 5 minuters promenadavstånd med de kvaliteter som den lokala gröna mötesplatsen förväntas erbjuda. I parken ska finnas lekvärden i naturmiljö, lekskulpturer eller på anlagd lekplats. Platsen ska också erbjuda en rofylld och tydligt grön miljö där det finns möjlighet att sitta ner i gräset för att till exempel sola eller ha picknick.

I *Utvecklingsplan för Linköpings innerstad* beskrivs målsättningen att skapa sammanhängande stadsstruktur. Industrigatans barriäreffekt behöver tonas ned och funktionen som yttre ring föreslås på sikt flyttas utåt till Tornbyvägen. Innan det har skett kommer det att råda brist på stadsdelsparkskvaliteter i området. Det innebär att lite större ytor för sällskapslek, boll- eller gatusport och vinterlek kommer att saknas. En framtida närpark bör därför i ett övergångsskede bibehålla aktivitetsytor som en bollplan.

53
Folkungavallen – ny närpark och nytt torg

Tinnerbäcksbadets planering startade 1923 och invigdes 1938. Hela området runt Tinnerbäckssjön, simhallen och Folkungavallen ingår nu i ett omvandlingsprojekt där en ny simhall byggs och Folkungavallen bebyggs med bostäder. Det blir en ny stadsdel med innerstadskvaliteter, kvartersbebyggelse, slutna gårdar och levande bottenvåningar. I stadsdelen planeras ett entrétorg till simhallen. Torget kommer även fungera som stadsdelstorg och i anslutning till torget bör även finnas aktiva bottenvåningar. I en relativt tät stadsstruktur blir torget viktigt för ljusinsläpp. För att aktivera det offentliga rummet och skapa en mötesplats bör det i strategiska lägen i anslutning till torget finnas plats för uteserveringar.

I samband med utvecklingen av Folkungavallen föreslås grönområdet kring Tinnerbäckssjön öppnas upp och bli tillgängligt för allmänheten under dagtid. Badsjön och tillhörande grönområde får en ny roll som en viktig oas i den täta staden. Sjön blir i och med detta fritt badbar. Parken bör rymma lekmöjligheter.

Tinnerbäcken som idag är kulverterad kan lyftas upp i dagen och förbinder rekreationsstråken längs Tinnerbäcken och Stångån. Det ger en sammanhängande, grön och rekreativ miljö att röra sig i från Stångån till Tinnerö och Vidingsjö motionscentrum, vilket också stärker kopplingarna mellan innerstaden och Linköpings södra stadsdelar. Kvällstid kommer det vara nödvändigt att kunna stänga parken för skötsel m.m. Därför är det extra viktigt att bibehålla möjligheten att röra sig längs Tinnerbäcksstråket även om parken är stängd. För att tillse att tillgängligheten till området upplevs naturlig och enkel behöver grindarna lokaliseras till strategiska platser och stråk.

Området kring Tinnerbäcksbadet har en lång tradition som plats för idrott och friluftsliv. Tinnis öppna badanläggning och dess anslutning till vattnet är särskilt kulturhistoriskt värdefulla.

54
Eventuell framtida närpark

På sikt, vid en eventuell omvandling, bör behovet av att utveckla en ny närpark ses över. Symbolen på kartan är schematiskt placerad.

Den nya närparken ska fungera som en lokal grön mötesplats. I närparken bör finnas lekvärden i naturmiljö, lekskulpturer eller på anlagd lekplats. Platsen ska också erbjuda en rofylld och tydligt grön miljö där det finns möjlighet att sitta ner i gräset för att till exempel sola eller ha picknick.

55
Eventuell framtida närpark

I dagsläget finns det ingen yta för att skapa en närpark men det finns ett behov, särskilt om området på sikt utvecklas med mer innerstadskvaliteter. Symbolen på kartan är schematiskt placerad.
En ny närpark ska fungera som en lokal grön mötesplats. I närparken bör finnas lekvärden i naturmiljö, lekskulpturer eller på anlagd lekplats. Parken ska erbjuda en rofylld och tydligt grön miljö där det finns möjlighet att sitta ner för att till exempel sola eller ha picknick.

56
Azaleaparken – fickpark

Stadsarkitekten Sten Westholm planerade en genomgående parkremsa mellan bebyggelsen vid Konsistoriegatan och Hunnerbergsgatan 1940. Parkområdet utökades 1951 med trädgårdslotterna tillhörande bebyggelsen vid Konsistoriegatan. Azaleaparken ord-

Tinnerbäcksbadet.

nades samma år enligt stadsträdgårdsmästare Gunnar Heimans ritningar.

Gång- och cykelstråket som sträcker sig genom parken har egentligen ingen tydlig fortsättning åt något håll vilket gör att parken blir en dold pärla som få hittar. Det är en grön oas, en plats för avkoppling i lugn och ro, med blomprakt och gräsytor för picknick, sällskapslek eller bara att vistas i. Parken bedöms ha ett kulturhistoriskt värde genom sin anknytning till det äldre trädgårdsstadsidet mot Konsistoriegatan och dess enkla elegans, karaktäristiskt för Gunnar Heimans funkismiljöer.

Tillgång, nåbarhet och tillhörighet
Parken upplevs nästan som en privat bostadsgård, det är bara det genomgående gång- och cykelstråket som visar att den är öppen för allmänheten. Parkens småskalighet bidrar till att den främst upplevs vara av lokal karaktär.

I innerstaden är parkutbudet per person gott men kommer att minska något med förväntad komplettering och förnyelse. Enligt *Utvecklingsplan för Linköpings innerstad* kan förnyelse bli aktuell längs Hunnebergsgatan.

Utveckling
Entréerna till parken tydliggörs och parkens kvaliteter och värden utvecklas varsamt.

57
Tannefors centrum – stadsdelscentrum

Centrumstråket utmed Nya Tanneforsvägen utgör på många sätt pulsen och hjärtat i stadsdelen och bidrar till dess identitet. Här erbjuds liv och rörelse och centrumstråket utgör en naturlig mötesplats. Utmed gatan finns bl.a. en mataffär med postombud och apotek, flera butiker, caféer och restauranger. Dessutom finns ett kluster av butiker kring Drottningrondellen. Butikerna erbjuder ett brett utbud och gatan har en egen karaktär.

Utveckling
Nya Tanneforsvägen är ett strategiskt stråk att stärka för att förena bebyggelsen kring det nya stationsområ-

det med Tannefors. Stråket föreslås utvecklas genom omvandling och/eller komplettering med bebyggelse enligt *Utvecklingsplan för Linköpings innerstad*. Längs stråket finns också möjlighet att utveckla ytterligare målpunkter, mötesplatser, platsbildningar och fickparker.

58
Drottningtorget – innerstadstorg

Drottningtorget är idag en liten grön trädplanterad yta och ett par parkeringsplatser som omsluts av en gata. Platsen ligger i Drottninggatans slut framför Kungsbergsskolan.

Kungsbergsskolan ska byggas om och bli större och kommer att utgöra fondbyggnad för Drottninggatan med Drottningtorget som en platsbildning och entré till skolan. Drottninggatan utgör även ett strategiskt stråk i *Utvecklingsplan för Linköpings innerstad* .

Utveckling

Drottningtorget utvecklas till en tydlig entréplats till Kungsbergsskolans huvudbyggnad men också till ett formellt, grönt torg för omgivande verksamheter. Tillvarata om möjligt befintliga träd.

Drottningtorget.

59
Guldsmedstorget – innerstadstorg

Torget är en liten, väl gestaltad miljö. Markbeläggningen är aningen känslig och lämpar sig inte för torghandel i någon större utsträckning.

Utveckling

Torget har en tydlig funktion idag för näringsidkarna runt torget, exempelvis för skyltning av produkter och uteservering.

60
Hospitalstorget - innerstadstorg

Torget har även hetat Lasarettstorget men fick runt sekelskiftet 1900 namnet Hospitalstorget. Namnen syftar på att platsen torget anlades på tidigare utgjorde lasarettets trädgård utanför den gamla Hospitalkyrkan som 1862 anlades intill torget. Kyrkan revs så småningom men torget behöll namnet Hospitalstorget.

Hospitalstorget har fört en något undanskymd tillvaro i skuggan av Stora torget. Stor del av torget har utgjort bilparkering och en mindre del har de senare åren rymt en uteservering. Torget har 2016 genomgått en ombyggnation som skapar en trivsam torgmiljö.

Hospitalstorgets rumslighet går tillbaka till stadens utveckling till industristad och expansion som handelscentrum i regionen. Torget har även koppling till det medeltida gråbrödraklostret på plats. Det har ett kulturhistoriskt värde och ingår i riksintresset för kulturmiljö för Linköpings innerstad.

Tillgång, nåbarhet och tillhörighet

Torget omgärdas på två sidor av gator för biltrafik, dock med relativt låga trafikmängder vilket bidrar till en relativt rofylld plats. Nygatan som är ett strategiskt stråk i *Utvecklingsplan för Linköpings innerstad* utgör huvudstråket längs torget och bidrar till att befolka området. Visuell kontakt finns även med Stora torget.

Hospitalstorget.

Ombyggnationen av torgytan innebär att den blir tillgänglig för allmänheten samt att det finns möjlighet för uteserveringar för intilliggande restauranger. För riktlinjer för utformning av uteserveringar se *Uteserveringar i staden*.

Utveckling

Torget omgestaltas för att utgöra Linköpings finrum, en lite lugnare plats, en plats för avkoppling, konstutsmyckningar, uteservering m.m.

61
Farbror Melins torg – innerstadstorg

Farbror Melins torg har tidigare varit en platsbildning men som nu fått en tydligare gestaltad torgmiljö.

Tillgång, nåbarhet och tillhörighet

Torget är beläget i korsningen Ågatan/Repslagaregatan. Ågatan utgör ett strategiskt stråk i *Utvecklingsplan för Linköpings innerstad* som stärkts ytterligare i och med omgestaltningen av torget.

Eftersom biltrafiken är begränsad på Repslagaregatan är det en relativt lugn miljö även om båda gatorna är viktiga stråk för gående och cyklister, bland annat till den nuvarande men även framtida stationen.

Lilla torget.

Utveckling

Torget behöver aktiveras och skulle exempelvis kunna bli en plats för loppisverksamhet. Satsningar kommer att göras på julbelsyning och dekorationer av torget.

62
Lilla Torget - innerstadstorg

Lilla torget skapades i början av 1960-talet av en av sin tids främsta arkitekter, Gustav Kaunitz. Det har fyllt behovet av ett modernt handelscentrum som anslutit till och kompletterat Stora torget och Trädgårdstorget i en snabbt växande stad. 2009 skedde en omgestaltning med bland annat ny markbeläggning. En vattenskulptur pryder torget som i övrigt är relativt omöblerat i sin gestaltning. En höjdskillnad tas upp av en trappa.

I norr och väster ramas torget in av byggnader inklusive en smal passage till Göran Dyks gata. I söder och öster möter torget Repslagaregatan och Nygatan som här är gågator och ger ett bilfritt torg. Frånvaron av trafik i kombination med att torget sommartid nyttjas för uteservering och att miljön runt torget utgörs av butiker skapar ett flöde av människor.

Torget används till viss del även för lite mindre möten, demonstrationer, tal och framföranden.

Torget har en högkvalitativ arkitektonisk utformning och är representativt för funktionalismens offentliga miljöer i gamla stadskärnor i stadssaneringens spår.

Utveckling

Torgets funktion möten och tal m.m skulle kunna understödjas av en scen för spontana och planerade framträdanden, kulturevenemang men också evene-

Magasinstorget.

mang kopplade till kringliggande butiker.

Satsningar kommer att göras på julbelsyning och dekorationer av torget.

63
Magasinstorget - innerstadstorg

Magasinstorget tillkom 1776 för spannmålshandel och handelsutrymme utanför det nyuppförda kronomagasinet på en obebyggd tomt nära Stångån, söder om Nygatan. Under 1980-talet användes torget som busscentral.

Torget var ursprungligen större än idag och har minskat i omgångar. Senast det skedde var under 1990-talet när busscentralen flyttade.

Idag har ett café en uteservering på en del av torgytan, i övrigt är Magasinstorget relativt outnyttjat. Trädplanteringar och bänkar erbjuder sommartid möjlighet till sittplatser i skugga.

Tillgång, nåbarhet och tillhörighet

Torget är beläget i slutet av Nygatan i korsningen Nygatan/Snickaregatan, idag ett läge i stadskärnans utkant då Nygatans gångstråk tar slut vid torget. Det medför att torget inte befolkas i någon större utsträckning idag. Både Nygatan och Snickaregatan är dock strategiska stråk i *Utvecklingsplan för Linköpings innerstad*.

På två sidor omgärdas torget av gator för biltrafik, dock med relativt låga trafikmängder vilket bidrar till en relativt rofylld plats. Idag upplevs torget dock lite öde.

Utveckling

Uteserveringar kan skapa liv på torget. Eventuellt kan paviljonger (av god arkitektonisk kvalitet) möjliggöra för externa näringsidkare att nyttja torget.

64
S:t Larstorget - innerstadstorg

Torget var tidigare en del av S:t Lars kyrkogård. Ursprungligen var platsen betydligt mindre och omgärdad av byggnadstomter. På 1700-talet beskrivs den nordvästra delen som öppen plats vilket bekräftas när magistraten på 1790-talet begärde att få använda platsen för spöslitning och en ny straffpåle sattes upp.

Torget kom att kallas för Strafftorget eller Exekutionstorget. Under 1800-talet inramades det av teater- och spektakelhuset medan större musikkonserter hölls i kyrkan vilket lyfte torget till ett viktigt kulturcentrum. Idag utgörs den delen av torget dock av S:t Larsgatan. Namnet S:t Larstorget kan härledas till omkring 1880-talet.

Torget har en långsträckt form och utgör främst entré till S:t Larskyrkan. Det är ett öppet rum som med sin form utgör en del av S:t Larsgatan. Torget genomgick 2007 tillsammans med S:t Larsparken en upprustning och omgestaltning. När entrén till kyrkan nu flyttas till kyrkans södra sida innebär det att torget tappar sin funktion som entrétorg och platsens förhållande till och del av S:t Larsgatan blir viktigare.

Torget har en händelserik historia och skiftande användning från ceremonirum till straffplats, musikcentrum och finansiellt centrum kantad av bankpalats. Det har ett kulturhistoriskt värde och ingår i riksintresset för Linköpings innerstad.

Tillgång, nåbarhet och tillhörighet
Torget omgärdas idag på tre sidor av gator där alla tre; S:t Larsgatan, Ågatan och Storgatan utgör strategiska stråk i *Utvecklingsplan för Linköpings innerstad.* Miljön är idag tidvis relativt trafikbullerstörd eftersom S:t Larsgatan trafikeras av en stor mängd bussar.

Utveckling
Relationen till S:t Larsgatan bör studeras vidare.

65
Stora torget - innerstadstorg

Stora torget är Linköpings hjärta, det är stadens centrala mötesplats och Linköpingsbornas vardagsrum. Torget fick sitt namn och nuvarande storlek under 1700-talet. Då som nu var Stora torget stadens äldsta och mest prestigefulla öppna mötesrum, som samlade handel, verkstäder, tillställningar och fin arkitektur omkring sig. Torgets läge har sitt ursprung i det medeltida Linköping när den centrala vägkorsningen omformades till en fri torgyta, en tidstypisk omsluten piazza. Torget dominerades senare av rådhuset, som manifesterade borgarnas status i relation till slottet och domkyrkan. I samband med att Storgatan fick sin nya raka sträckning genom staden öppnades torgrummet upp och stensattes. Rådhuset revs efter den förödande stadsbranden 1700 för att lämna mer plats åt torgfunktioner.

Stora torget är det största och mest centrala torget med plats för evenemang, aktiviteter, uteserveringar och torghandel. Idag förknippar många torget med olika aktiviteter och sommartid med uteserveringar. Vintertid är det av naturliga skäl färre aktiviteter. Delar av torgmiljön utgörs även av cykelparkering. Torget är omgivet av byggnader vars fasader bildar en fast inramning som spelar en viktig roll för helheten.

Torget har ett högt kulturhistoriskt värde som stadens historiska kärna och ingår i riksintresset för kulturmiljö för Linköpings innerstad.

Tillgång, nåbarhet och tillhörighet
Torget omgärdas av gågator eller gator med begränsad biltrafik med anslutande bebyggelse på alla sidor. Rakt genom torget sträcker sig Storgatan som idag främst är bussgata. Frånvaron av biltrafik skapar relativt lugna och lättillgängliga miljöer. Ett cykelstråk mellan Platensgatan och Bokhållaregatan delar till viss del upp torget. Rörelsemönstret för fotgängare över torget sker idag i stor utsträckning längs dess sidor och diagonaler.

Stora torgets centrala läge gör torget attraktivt vilket

skapar konkurrens om ytorna, många vill nyttja platsen. Idag tar uteserveringarna en relativt stor del av torgmiljön sommartid. Detta är inte helt oproblematiskt eftersom det i praktiken innebär en privatisering av det offentliga rummet samtidigt som det också skapar folkliv och ökar torgens attraktivitet. För riktlinjer för utformning av uteserveringar se *Uteserveringar i staden*.

Utveckling

Stora torgets funktion som ett torg för uteserveringar skulle kunna utvecklas ytterligare men kräver en översyn av fria stråk och passager. Cykelparkering bör på sikt flyttas så att även den västra delen av torget kan få uteserveringar.

För att även möjliggöra för sittplatser utan kommersiellt syfte bör kommunen satsa på fler sittplatser på torget.

Torget bör aktiveras även vintertid. Satsningar kommer att göras på julbelsyning och dekorationer av torget.

Stora torget.

66
Stureplan – innerstadstorg

Stureplan är en mindre platsbildning, en bebyggelsekomposition snarare än ett torg, beläget längs Platensgatan. Idag utgörs den av en u-formad gata runt en liten grönyta och ett par parkeringsplatser. Platsen har idag få vistelsevärden.

Platensgatan utgör ett strategiskt stråk i *Utvecklingsplan för Linköpings innerstad*. På sikt kommer miljön utvecklas och Stureplan kan tillsammans med Berzeliiparken utgöra kvalitativa offentliga rum.

Tillgång, nåbarhet och tillhörighet
Anslutningen till Engelbrektsgatan är viktig.

Utveckling
På sikt bör bilparkeringen tas bort. När Platensgatan utvecklas skulle Stureplan kunna vara ett läge för en paviljong med café, glasskiosk eller liknande vilken skulle samspela med Berzeliiparken.

Stureplan.

67
Stångåns strand – innerstadstorg

Stångåns strand mellan Drottningbron och Tullbron är en relativt liten platsbildning och ingår som en del i Stångåstråket. I dagsläget är det en något bortglömd, outnyttjad resurs i skuggan av Hamngatans trafikbrus. Utredning pågår om ett läge för en utställningslokal.

Hamngatan som trafikbarriär kommer på sikt att tonas ned och trafiken att ledas om vilket kommer knyta västra sidan av staden närmare ån.

Kinda kanal utgör också riksintresse för kulturmiljön och Stångån för friluftslivet.

Utveckling
Ytan kan aktiveras genom att iordningställda små permanenta paviljonger för försäljning och sittmöjligheter längs strandkanten. Stora träd bör bevaras och tillåtas utvecklas för att förstärka ett grönt rum samt för att vidmakthålla och utveckla den ekologiska funktionaliteten i ett grönt Stångåstråk genom staden.

68
Trädgårdstorget – innerstadstorg

Delar av Trädgårdstorget anlades i slutet av 1800-talet. Innan dess sträckte sig Tanneforsgatan över nuvarande torget till S:t Larsgatan. Första delen som anlades som torg var den triangulära delen norr om Tanneforsgatan. Det triangulära torget har använts för torghandel men inriktningen har varierat över tid. Torgytan utökades så småningom, dess nuvarande form fick den 1927.

Idag har torget flera funktioner. Det rymmer både torghandel, uteserveringar och utgör en kollektivtrafiknod. De många funktionerna skapar folkliv, det är en plats för en paus i solen och för att titta på förbipas-

serande. Genom sin funktion, placering och omgivande arkitektur återspeglar torget ett viktigt skede i stadens utveckling mot en modernt samhälle under första halvan av 1900-talet. Torget har ett kulturhistoriskt värde och ingår i riksintresset för kulturmiljö för Linköpings innerstad.

Tillgång, nåbarhet och tillhörighet
Torget omgärdas av gågator med anslutande bebyggelse på tre sidor och S:t Larsgatan på den fjärde sidan. S:t Larsgatan trafikeras främst med busstrafik. Frånvaron av biltrafik skapar relativt tysta och lättillgängliga miljöer och gågatorna genererar folkliv och rörelse till platsen.

Kollektivtrafiken har en knutpunkt på Trädgårdstorget vilket skapar liv och rörelse. Torgets nuvarande utformning, där funktionerna till viss del separeras av pollare och kedjor, skapar framkomlighetsproblem i vissa delar.

Utveckling
Torgets utformning kan i vissa avseenden behöva ses över för att skapa en tydlig, sammanhängande torgyta med bättre framkomlighet. Torgets diagonaler är viktiga att utveckla, både som siktlinjer och passager. Trädgårdstorget ska rymma torghandel och julmarknad. Busshållplatsen bidrar till att skapa liv och rörelse men behöver få en tydligare utformning och integreras i torgmiljön. Torget är relativt litet och cykelparkeringens läge bör ses över för att frigöra plats för torghandel.

69
Övre Vasastaden - innerstadstorg
I samband med omvandlingen av Övre Vasastaden tillskapas ett nytt torg i korsningen mellan Sveagatan, Götgatan, Timmermansgatan och Slöjdgatan.

Trädgårdstorget.

Utveckling
På torget och i dess närområde bör finnas utrymme för torghandel, butikslokaler, uteserveringar, cykelparkering, rekreation och aktiviteter.

70
Tranströmers plats – entrétorg
Entrétorget samspelar tydligt med stadsbibliotekets byggnad vilken kräver en viss öppen yta både arkitektoniskt för att skapa balans, men också som samlingspunkt för många människor.

Utveckling
Platsen bevaras som entrétorg.

71
Järnvägsstationen – entrétorg
Entrétorget samspelar med byggnaden vars offentliga karaktär kräver en viss öppen yta, både arkitektoniskt för att skapa balans mot byggnaden men också som samlingspunkt för många människor. Arbete har påbörjats för att förbättra ordning och struktur kring cykelparkeringen.

Utveckling
Platsen bevaras som entrétorg.

72
Saab arena – entrétorg
Entrétorget samspelar med byggnaden vars offentliga karaktär kräver en viss öppen yta, både arkitektoniskt för att skapa balans mot byggnaden men också som samlingspunkt för många människor.

Saab arena - entrétorg.

Utveckling
Platsen bevaras som entrétorg. Storleken anpassas till byggnaden, verksamhetens behov och framtida omgivande stadsmiljö.

73
Sporthallen – entrétorg

Entrétorget samspelar med byggnaden vars offentliga karaktär kräver en viss öppen yta, både arkitektoniskt för att skapa balans mot byggnaden men också som samlingspunkt för många människor.

Utveckling
Platsen bevaras som entrétorg.

74
Järntorget – nytt torg

Järntorget ingår i en serie offentliga platser runt slottet och domkyrkan. Idag finns inte en enhetlig torgmiljö utan gatukorsningen utgör tillsammans med Borggården och parkeringen mellan slottet och stadshuset en gemensam platsbildning, en entré till miljön runt slott och domkyrka. Läget är speciellt med en fantastisk vy från krönet på Storgatan längs gatan ner mot ån.

Gång- och cykelstråket, ett huvudcykelstråk, passerar genom platsen och förbinder Storgatan med Gröngatan. Det är ett stråk som kommer få större betydelse när passagen förbi Akilles längs Storgatan blir trängre. Platsen är även belägen i ett av stadens festivalstråk från Landstatsparken till Stångån via Borggården/ Järntorget och Storgatan.

Platsen har ett kulturhistoriskt värde och ingår i riksintresset för kulturmiljö för Linköpings innerstad.

Utveckling
Som en plats i ett område med stadens mest kulturhistoriskt värdefulla miljöer bör torget vara elegant och ha en bättre formgivning. Exempelvis bör parkeringen, som idag dominerar miljön på sikt avvecklas. Siktlinjen längs Storgatan bör uppmärksammas och tillvaratas.

75
Lägerhyddan - nytt torg

Idag finns en torgmiljö norr om matbutiken. Torget har en svag funktion på grund av nivåskillnader. När det sker en förnyelse längs Djurgårdsgatan finns möjlighet att skapa ett nytt torg som möter både Djurgårdsgatan och matbutiken, vilken är en viktig målpunkt i området. Platsbildningen kommer även skapa en rytm och paus längs Djurgårdsgatan.

76
Nytt torg

I samband med omvandlingen av sjukhusområdet skapas ett entrétorg vid sjukhusets norra entré. Torgets läge i anslutning till ett kollektivtrafikstråk är positivt och stärker stråket.

Abiskotorget.

77 och 78
Abisko - nytt torg och ny nod

I *Utvecklingsplan för Linköpings innerstad* pekas delar av Gottfridsberg och Vasastaden ut som komplettering- och förnyelseområden. I samband med en förnyelse bör en ny mötesplats tillskapas. Dagens torgmiljö, Abiskotorget, bedöms vara svår att införliva i en ny bebyggelsestruktur på grund av sitt läge och sin har slutna form. Ett nytt torg kommer att behöva anläggas när ny bebyggelse planeras. Föreslagen plats utgör en samlande punkt för flera strategiska stråk och får ett strategiskt läge. Platsen kan på sikt även bli en nod ur kollektivtrafiksynpunkt.

Abiskorondellens storskaliga trafikrum behöver tonas ner för att skapa en attraktivare stadsmiljö.

Se beskrivning av noder på sidan 27.

79-87
Ny nod

Se beskrivning av noder på sidan 27.

Stråk

Linköping karaktäriseras av så kallade finger- eller bandstrukturer. Stångån och det militära övningsområdet har format stadens utseende. Vattendragen och grönområdena löper framför allt i nordväst-sydostlig riktning. Länkarna på tvären är mindre utvecklade och tydliga. Stråken är värdefulla för både människor och för den biologiska mångfalden.

Vid nybyggnation är det viktigt att inte bryta viktiga gröna korridorer eller kilar.

A
Stråket mot Rydskogen

Från innerstaden och västerut finns befintliga parker som har potential till att bilda en tydligare länk till Rydskogen och Rydskogens motionscentrum. Stråket går längs den Norra Griftegården och passerar Lektorshagen där det förgrenas genom Fridhemsparken respektive längs Stenbrötsgatan.

Tillgång, nåbarhet och tillhörighet

Från Ryds motionscentrum via Fridhemsparken stödjer inte parkens gång-och cykelnät stråket, inte heller finns gena vägar i Lektorshagen som mötet stråket från Fridhemsparken vidare till Norra griftegården. Den norra sträckningen av stråket från Ryds motionscentrum via Stenbrötsgatan är något bättre genom Lektorshagen men blir otydlig i samband med Norra griftegården. Stråket bör ansluta till det i Utvecklingsplan för Linköpings innerstad utpekade strategiska stråket genom Borggårdsparken och vidare ner längs Storgatan.

I dag finns alternativa, snabba cykelvägar till Rydsskogens motionscentrum från innerstaden. Stråket blir ett rekreativt komplement, viktigt även för den biologiska mångfalden.

I innerstaden finns flera parker som genom visuell kontakt fungerar som kopplingar till stråket, exempelvis Södra Griftegården, Seminarieparken och parkerna kring slottet. Med bibehållna visuella kopplingar stärks upplevelsen av tillgång till gröna miljöer.

Utveckling
Stråket bör studeras i en helhet avseende gång- och cykelnätets sträckning i stråket, anslutande gång-och cykelnät, fysiska och visuella kopplingar till närliggande parker, passager över gator samt anslutningen till gatustrukturen i den centrala innerstadsmiljön.

B
Stråket mot Vallaskogen och Tinnerö

Från innerstaden sträcker sig ett grönt stråk som förbinder Trädgårdsföreningen, Magistratshagen, Grenadjärparken och Grenadjärvallen mot Vallaskogen eller mot Tinnerö eklandskap.

Tillgång, nåbarhet och tillhörighet
Idag saknas gång- och cykelvägar i stråket. Parkernas befintliga gång- och cykelnät stärker inte stråket. Svårigheter finns även vid passager över gator där kopplingarna mellan parkerna och stråkets sträckning är otydlig. I bl.a. Trädgårdsföreningen är cykelmöjligheten även begränsad till särskilda stråk.

Idag finns snabba cykelvägar längs Djurgårdsgatan och Lambohovsleden för att nå Vallaskogen och Tinnerö eklandskap. Stråket blir ett rekreativt komplement, viktigt även för den biologiska mångfalden.

Utveckling
Stråket bör studeras i sin helhet avseende gång- och cykelnätets sträckning i stråket, anslutande gång-och cykelnät, fysiska och visuella kopplingar till närliggande parker, passager över gator samt anslutningen till gatustrukturen i den centrala innerstadsmiljön. Variationen i anslutning till stråket stärks genom att utveckla respektive parks kvaliteter men stråkets tydlighet bibehållen.

C
Tinnerbäcksstråket

Tinnerbäcken, Linköpings näst största vattendrag, ansluter till Stångån vid Ådalaparken i Hejdegården. Längs bäcken leder ett naturskönt stråk, centralt genom flera stadsdelar i söder. Stråket förbinder därmed Linköpings innerstad med Eklandskapet, då den avviker till Smedstadbäcken, och Vidingsjöskogen vidare söderut.

Tinnerbäcken var tidigare ett meandrande vattendrag. Endast till en mindre del har Tinnerbäcken kvar sin gamla sträckning. Delvis har bäcken rätats ut till öppna diken, delvis har den kulverterats, och löper då under mark. Den huvudsakliga anledningen till denna förändring är att bäcken under lång tid har fungerat som mottagare av dagvatten från bostadsområden, bl.a. Berga och Vidingsjö.

Tinnerbäcksstråket har även biologiska och kulturhistoriska värden. För närmare beskrivning av naturvärdena se Naturvårdsprogram för Linköpings kommun.

Tillgång, nåbarhet och tillhörighet
Tinnerbäcksstråket är ett tydligt stråk där vattendraget står för kontinuiteten. Stråket nyttjas dagligen av många linköpingsinvånare, då det både är ett rekreativt stråk men också ett viktigt pendelcykelstråk. Det

är två funktioner med olika tempon och olika behov avseende framkomlighet och upplevelse längs vägen.

Utveckling

Med enkla medel skulle Tinnerbäcksstråket kunna utvecklas till ännu mycket rikare miljöer, både ur ett ekologiskt och ett socialt perspektiv. Om vattendraget bitvis återfår ett mer meandrande förlopp i kombination med översilningsmarker, där vattnet tillåts svämma över, och utjämningsmagasin skulle det vara ett sätt att klimatanpassa vattenmiljön genom att bromsa upp momentant stora flöden och bidra till ett renare vatten men även medge rikare ekologiska och sociala värden med hög tillgänglighet.

Stråket bör även studeras i sin helhet avseende gång- och cykelnätets sträckning i stråket, anslutande gång- och cykelnät, fysiska och visuella kopplingar till närliggande parker, passager över gator samt anslutningen till gatustrukturen i den centrala innerstadsmiljön. Variationen i stråket stärks genom att utveckla respektive parks kvaliteter men stråkets tydlighet bibehållen. Stråkets möte med till gatustrukturen centrala innerstadsmiljön liksom mötet med Tinnerö eklandskap bör

Tinnerbäcksstråket.

studeras och utvecklas/tydliggöras.

För att stråket ska fungera som både pendelcykelstråk och rekreativt stråk bör möjligheten att separera huvudcykelstråket med ett mer rekreerande stråk ses över.

D
Folkungavallen – Berga hage – Tinnerbäcken

Berga hage utgör en stor resurs som i dagsläget inte utnyttjas fullt ut. Ett sätt att tillgängliggöra Berga hage är att låta parken bli en del av de övergripande gröna stråken. Parken utgör en viktig länk mellan innerstadsmiljön på Folkungavallen och Tinnerbäcksstråket samt mellan Heidegården och Stångån via Atlasgatan och Tinnerbäcken.

Tillgång, nåbarhet och tillhörighet

Idag saknas ett gång- och cykelnät genom Berga hage som stärker kopplingarna mellan Folkungavallen respektive Atlasgatan och Tinnerbäcken. En gång- och cykelväg mellan Berga hage över Ramstorpsgatan till Tinnerbäcksstråket saknas helt.

Utveckling

Stråket bör studeras i sin helhet avseende gång- och cykelnätets sträckning i stråket, passager över gator samt anslutningen till gatustrukturen i Folkungavallen.

E
Stångåstråket

Stångån är Linköpings största vattendrag och förbinder staden med Roxen i norr och Eklandskapet i söder. Stråket längs Stångån är viktigt för Linköpingsbornas rekreation men har även stor biologisk betydelse. Stråkets varierande karaktär gör att de största naturvärdena finns i de norra delarna av stråket mot Roxen samt i de södra delarna mot Slattefors.

Stångåstråket.

Tillgång, nåbarhet och tillhörighet

Stångåstråket är välutnyttjat av stadens invånare men har potential att utvecklas med tanke på dess läge i staden. Stråket har en varierande karaktär även genom innerstaden, vilket är en upplevelsemässig kvalitet. Variationen, i kombination med målpunkter och landmärken längs stråket, bidrar också till orienterbarheten. Staden har emellertid hittills i stor utsträckning vänt ån ryggen.

Utveckling

Stråket beskrivs mer ingående i Översiktsplan för staden, sida 101-106, där även inriktningar för stråkets utveckling ges.

F

Stångån Skäggetorp - nytt grönt stråk

Norra delarna av Linköping är av naturen mer flackt och saknar förändringar i topografi som skapar naturliga gröna stråk. Desto viktigare blir det att utveckla nya. Ett nytt rekreationsstråk föreslås sammanbinda Stångån och den framtida stadsparken med de norra stadsdelarna.

G

Stångån - Tallboda - nytt grönt stråk

Norra delarna av Linköping är av naturen mer flackt och saknar förändringar i topografi som skapar naturliga gröna stråk. Desto viktigare blir det att utveckla nya.

Ett nytt rekreationsstråk föreslås sammanbinda Stångåstråket med bostadsbebyggelsen i Tallboda. Stråket bör passera grönområdet vid Kallerstad lertäkt.

Handelsba

Fortsatt planering

Med utgångspunkt i inriktningar och strategier tillsammans med plankartan finns det stöd för fortsatt arbete med Linköpings mötesplatser på detaljplanenivå men också till viss del för en prioritering av konkreta insatser.
I det här kapitlet återfinns en kort beskrivning av genomförandet av planen samt en checklista för detaljplaneskede och omvandling/förändring av befintliga mötesplatser, på en generell nivå.

Den här planen ger en övergipande inriktning för Innerstadens torg och parker vilket ska vara ett stöd för planeringen av investeringar i den offentliga miljön men också inriktningar i arbetet med program eller detaljplanearbeten. Som stöd i det fortsatta arbetet med offentliga mötesplatser finns checklistor längre fram i kapitlet.

Eftersom översiktsplanen är långsiktig med utblick mot 200 000 invånare i kommunen, varav cirka 50 000 i innerstaden, är behoven och insatserna som lyfts i den här planen fördelade över en lång tid. Flera av de större insatserna som byggnation av nya torg och parker ingår i större stadsomvandlingsprojekt vilket innebär att kostnaden till stora delar täcks av respektive projekt, dvs med exploateringsmedel. En del insatser bekostas av investeringspengar för den offentliga miljön.

I planen anges vissa grundkriterier som en närpark, stadsdelspark, innerstadspark och stadspark bör ha. Detta innebär i en del fall att investeringar krävs för att uppfylla kriterierna. Beroende på vad som saknas och statusen på miljön idag, krävs olika stora investeringar. Ibland räcker det exempelvis med en komplettering av vegetation för att skapa en avskärmning från en trafikmiljö eller en grön oas. På andra platser kan det istället finnas ett behov av att ta ett helhetsgrepp om hela platsens utformning.

I planen belyses en grund av värden/funktioner de olika typerna av miljöer bör ha men inte i vilken omfattning. Detta ger en möjlighet att anpassa varje insats efter platsens behov och önskad budget. Exempelvis är lekmiljöer ett kriterium för närpark och stadsdelspark. En lekmiljö kan variera från en enklare lekskulptur till

en iordningställd lekplats, varför kostnaden kan skilja sig åt. Ambitionen är dock att miljöerna ska vara kvalitativa och anpassade till platsens förutsättningar.

Den offentliga miljön behöver även kontinuerligt ses över och rustas upp. För detta avsätts pengar årligen och den här planen ska ses som ett av verktygen vid prioriteringar av dessa åtgärder.

Med en variationsrikare och kvalitativare miljö kommer kostnaden för skötseln av våra miljöer att öka. Detta ska dock ses i ljuset av att befolkningsmängden inom den utvidgade innerstaden på sikt nära fördubblas. Fler kommer således att kunna nyttja och tillgodogöra sig miljöerna.

Checklista vid förändrad markanvändning

Vid förändrad markanvändning av mötesplatser i gröna miljöer eller i form av torg bör förändringen analyseras utifrån konsekvenser avseende kvalitet, tillgång, nåbarhet och tillhörighet.

Framtagna checklistor ska ses som ett stöd som vid behov kan användas i arbetet med omvandling och utveckling av offentliga mötesplatser.

Checklistan nedan baseras på planens inriktningar och strategier för offentliga mötesplatser.

CHECKLISTA

Stadsomvandling av område/planering av ny stadsdel

Kvalitet

- Har områdets värden identifierats och kartlagts, inklusive eventuellt behov av ekosystemtjänster? Kan befintliga värden integreras i den föreslagna markanvändningen? Om inte, hur kan de ersättas på annan plats? Stärker värdena varandra?
- Hur ser utbudet av mötesplatser ut i närområdet avseende storlek och innehåll? Kan något extra adderas mötesplatserna i det här området så att de kompletterar innehållet i de befintliga?
- Kan stadsdelens mötesplatser förses med någon ”unik” funktion som skapar attraktivitet och ger ett besöksmönster från en större del av staden?
- Planera för mångfunktionalitet, hur kan värden och funktioner stärka varandra?

Tillgång

- Tillse att mötesplatserna får en stadsmässig inramning avseende distinkt avgränsning, god tillgänglighet, tydliga stråk och entréer samt en mångfunktionalitet för att skapa en tydlig byggsten i stadsstrukturen.
- Säkerställ att mötesplatserna är väl synliga i gatustrukturen med tydliga entréer.
- Säkerställ att planerade mötesplatser medför tillräcklig tillgång m² park/invånare i stadsdelen. Ett minimum om minst ca 10 kvm/person krävs för att ytorna ska tåla slitage av besökare med bibehållen kvalitet.
- Tillse att planerade mötesplatser håller tillräckligt stor yta för att kunna rymma önskade kvaliteter (enligt planens inriktningar och strategier).
- Överväg möjligheten att använda grönytefaktor som ett redskap i områden med tät bebyggelse och områden där behovet av gröna miljöer är stort.
- Överväg möjligheten att anlägga fickparker i områden med tät bebyggelse eller där behovet av gröna miljöer är stort.
- Vid större nybyggnation eller omvandlingsområden - går det att tidigt etablera målpunkter och aktiviteter som skapar ett besöksmönster i området?
- Finns ekonomiskt utrymme för att sköta planerade ytor, inklusive föreslagen kvalitetsnivå?
- Behövs en skötselplan för att säkra att investerade värden bibehålls?

Nåbarhet

- Finns det barriärer inom eller till området? Kan dessa överbryggas för att öka tillgängligheten till befintliga och nya mötesplatser?
- Beakta tillgänglighets- och framkomlighetsaspekter både inom och till strategiska mötesplatser.

Tillhörighet

- Skapas tydlighet i vad som är privat och vad som är offentligt?
- Kan alla känna sig välkomna? – Har planering och gestaltning belysts ur ett genus- och mångfaldsperspektiv?
- Hur har linköpingsborna varit delaktiga i processen?
- Kommer miljön upplevas som trygg?
- Ska skola eller förskola finnas i området som kan gynnas av att samutnyttja platsen för att skapa större målpunkter och därmed ökad trygghet?
- Vad har platsen/platserna för identitet? Ska den ingå i en större helhet eller ha en stark egen identitet?
- Hur förhåller sig platsen till stadsmiljöprogrammets programmering?
- Finns det naturvärden som kan nyttjas för skolor och förskolor i pedagogiskt och rekreativt syfte? (skolskog) Går det att förlägga skola/förskola nära befintliga naturområden?

CHECKLISTA

Anlägga ny mötesplats/omgestalta befintlig mötesplats i befintlig bebyggelsestruktur

Kvalitet

- Behöver mötesplatsens sociala värden stärkas för att kunna nå önskad klassning som Närpark, Stadsdelspark eller som Stadspark/stadspark med evenemangskaraktär?
- Hur ser utbudet av mötesplatser ut i närområdet avseende storlek och innehåll? Kan något extra adderas den här mötesplatsen så den kompletterar befintligt utbud?
- Kan mötesplatsen förses med någon ”unik” funktion som skapar attraktivitet och ger ett besöksmönster från en större del av staden?
- Tillvaratas platsens kulturhistoriska eller ekologiska värden? Kan de utvecklas? Stärker de varandra?
- Kan platsens mångfunktionalitet utvecklas?
- Vilka ekosystemtjänster har platsen idag? Kan platsen utveckla fler som staden har behov av?

Tillgång

- Tillse att mötesplatserna får en stadsmässig inramning avseende tydlig avgränsning, god tillgänglighet, tydliga stråk och entréer samt en mångfunktionalitet för att skapa en distinkt byggsten i stadsstrukturen.
- Säkerställ om möjligt att mötesplatsen är väl synlig i gatustrukturen med tydliga entréer.
- Har platsen tillräcklig storlek för att hysa de aktiviteter och kvaliteter som planeras för?
- Finns ekonomiskt utrymme för att sköta den nya/omgestaltade ytan enligt föreslagen kvalitetsnivå?
- Behövs en skötselplan för att säkra att investerade värden bibehålls?

Nåbarhet

- Finns det barriärer inom eller till området? Kan dessa i samband överbryggas för att öka tillgängligheten till befintlig/ny mötesplats?
- Beakta tillgänglighets- och framkomlighetsaspekter både inom och till den offentliga mötesplatsen.

Tillhörighet

- Upplevs platsen privat eller offentlig – kan naturliga gränser skapas för att tillse möjlighet att utnyttja ytorna maximalt?
- Kan alla känna sig välkomna? – Har gestaltningen belysts ur ett genus- och mångfaldsperspektiv?
- Upplevs miljön trygg?
- Hur har linköpingsborna varit delaktiga i processen?
- Finns skola eller förskola i området som kan gynnas av att samutnyttja platsen?
- Vad har platsen för identitet? Ingår den i ett större sammanhang eller stråk eller ska den ha en stark egen identitet?
- Hur förhåller sig platsen till stadsmiljöprogrammets programmering?

Förtätning i befintlig stad - Komplettering av ny bebyggelse i befintlig mötesplats

Kvalitet

- Utgå från mötesplatsen - hur stärks dess kvaliteter av omvandlingen/förändringen?
- Har områdets värden (sociala, kulturhistoriska och ekologiska) identifierats och kartlagts, inklusive eventuellt behov av ekosystemtjänster? Kan befintliga värden integreras i den föreslagna markanvändningen? Om inte, hur kan de ersättas på annan plats?

CHECKLISTA

- Vilket ekonomiskt värde har områdets ekosystemtjänster idag? Behöver eventuellt bortfall kompenseras?
- Kan kvarvarande miljöers mångfunktionalitet utvecklas?
- Utgå från befintlig mötesplats innehåll, form och läge i stadsstrukturen och beskriv de grundläggande tankarna kring hur en förtätning skulle stärka kvaliteterna i den befintlig miljö. Är de kvalitetshöjande effekterna större än de negativa?
- Vid förändringar av markanvändningen i offentliga mötesplatser - balansera förändringar med förhöjd kvalitet i den del som inte tas i anspråk.
- Vidta vid behov kompensationsåtgärder.

Tillgång
- Hur ser tillgången på mötesplatser ut i området?
- Hur förändras mängden grönyta per person av föreslagen åtgärd – är nivåerna fortfarande tillfredställande?
- Tillse att kvarvarande parkmark håller tillräckligt stor yta för att kunna rymma önskade kvaliteter.
- Överväg möjligheten att använda grönytefaktor som ett redskap i områden med större behov av gröna miljöer.

Nåbarhet
- Finns det barriäreffekter inom området? Kan dessa överbryggas för att skapa bättre tillgänglighet till kvarvarande mötesplatser?
- Hur ser utbudet av unika funktioner ut i närområdet?
- Ligger området längs ett av de gröna stråken? Hur påverkas stråkets sammanhang?

Tillhörighet
- Privat/offentligt – kan naturliga gränser skapas för att tillse möjlighet att utnyttja ytorna maximalt?
- Kan alla känna sig välkomna? – Har gestaltningen belysts ur ett genus- och mångfaldsperspektiv?
- Hur har linköpingsborna varit delaktiga i processen?
- Upplevs miljön trygg? Kan tillkommande bebyggelse göra att den upplevs tryggare?
- Vad har platsen för identitet? Ingår den i ett större sammanhang eller stråk eller ska den ha en stark egen identitet?
- Hur förhåller sig platsen till stadsmiljöprogrammets programmering?

Förändrad markanvändning/utveckling av gröna stråk

- Målsättningen bör vara att insatser som görs för att förstärka en specifik funktion i stråket också bidrar till att förstärka övriga funktioner. Ska exempelvis rekreationsvärdet förstärkas längs en grön länk för trädlevande organismer, bör inhemska träd som även gynnar de biologiska värdena väljas.
- Utveckla stadens rekreativa stråk genom att förbättra orienterbarhet, framkomlighet och göra dem sammanhängande.
- Tydliggör stråken genom namnsättning och skyltning på stråket, exempelvis med namnet på slutpunkten.
- Stärk anslutande kopplingar till stadens stråk från intilliggande stadsdelar.
- Utveckla de offentliga mötesplatserna längs respektive stråk.

Miljöbedömning

Linköpings mötesplatser - innerstadens torg och parker är ett tillägg till *Översiktsplan för staden Linköping* (antagen av kommunfullmäktige 2010). Miljöbedömningen för planen är således en komplettering till miljökonsekvensbeskrivningen för översiktsplanen för staden. Bedömningen av vilka konsekvenser för miljön som *Linköpings mötesplatser - innerstadens torg och parker* kan komma att medföra har således gjorts med utgångspunkt i bedömningen av miljökonsekvenser av *Översiktsplan för staden Linköping.*

Förändring av markanvändning i förhållande till *Översiktsplan för staden Linköping*

Linköpings mötesplatser - innerstadens torg och parker avser att inom planens geografiska avgränsning ersätta avsnittet Grönstruktur på sidorna 94-101 i *Översiktsplan för staden Linköping*. Inriktningsrutan för Stångåstråket på sidan 101 gäller dock fortfarande. Skillnaderna avses bli bekräftade i samband med antagandet av detta tillägg.

Avgränsning av miljöbedömningen

Avgränsningen av denna miljöbedömning utgår från avgränsningen för *Översiktsplan för staden Linköping* men har kompletterats med en analys av vilka faktorer som är aktuella att behandla i den här planen. I samråd med Länsstyrelsen har Linköpings kommun bedömt att planen *Linköpings mötesplatser - innerstadens torg och parker* inte innebär betydande miljöpåverkan och därför inte kräver en miljökonsekvensbeskrivning. Istället görs en miljöbedömning där tyngdpunkten ligger på **Vattenkvalitet, Natur- och rekreationsvärden, Kulturvärden och stads- och landskapsbild** och **Riskfrågor.**

Liksom för *Översiktsplan för staden Linköping* sker miljöbedömningen för den här planen på en övergripande, principiell nivå. De miljöaspekter, som berörs mest, bör följas upp vidare i den fortsatta planeringen, i kommande detaljplaner eller bygglovsprövningar.

Miljömål

Det nationella miljömålet *God bebyggd miljö* har bedömts vara det miljömål som har särskild betydelse med avseende på innehållet i planen. Även i miljökonsekvensbeskrivningen för *Översiksplan för staden Linköping* är detta miljömål med delmål det som särskilt beskrivs.

Regeringen har fastställt tio preciseringar av miljökvalitetsmålet *God bebyggd miljö*:

1. Hållbar bebyggelsestruktur
2. Hållbar samhällsplanering
3. Infrastruktur
4. Kollektivtrafik, gång och cykel
5. Natur- och grönområden
6. Kulturvärden i bebyggd miljö
7. God vardagsmiljö
8. Hälsa och säkerhet
9. Hushållning med energi och naturresurser
10. Hållbar avfallshantering

Utifrån dessa har ett antal miljöfaktorer identifierats som relevanta för bedömning i den här planen:

1. Energianvändning
2. Luftkvalitet och buller
3. Vattenkvalitet
4. Natur- och rekreationsvärden
5. Kulturvärden och stads- och landskapsbild
6. Riskfrågor

Vattenkvalitet, Natur- och rekreationsvärden, Kulturvärden och stads- och landskapsbild och *riskfrågor* bedöms vara viktigast.

Nollalternativ och alternativ utformning

I en miljöbedömning bedöms effekterna mot ett nollalternativ, det vill säga hur miljön bedöms påverkas om aktuellt planförslag inte genomförs. Det är nollalternativet som planförslaget och övriga alternativ ska jämföras mot.

Nollalternativet till denna miljöbedömning utgörs av *Översiktsplan för staden Linköping,* så som den antogs i juni 2010. *Linköpings mötesplatser - innerstadens torg och parker* grundas på de övergripande inriktningarna i *Översiktsplan för staden Linköping:*

- Rundare, tätare och mer sammanhängande stad
- Hållbar tillgänglighet
- Attraktiva parker, mötesplatser och gaturum

Dessa sammanfattas i planen i en övergripande vision: Linköping – en tät och sammanhållen stad med god livsmiljö.

I planen redovisas förhållningssätt och inriktningar för hur översiktsplanen för staden, på en strategisk nivå, ska förverkligas med avseende på hur nyttjandet av det offentliga rummet kan maximeras för att visionen ska uppnås.

Planförslag

Planförslaget innebär att mötesplatserna klassas utifrån befintliga och önskade kvaliteter. Varje plats beskrivs utifrån begreppen kvalitet, tillgång, nåbarhet och tillhörighet och anger önskad utveckling på strategisk nivå.

Nivå, osäkerhet och kunskapsunderlag

Arbetet med denna miljöbedömning har grundats på befintlig lagstiftning i plan- och bygglagen (PBL) samt miljöbalken (MB). Bedömningarna av vilka effekter planförslaget kan medföra har gjorts utifrån befintligt kunskapsunderlag, som har tagits fram av Linköpings kommun. Bedömningarna har utgått från dagens situation, det vill säga nuvarande miljöbelastning.

Beskrivning av eventuell betydande miljöpåverkan

I följande avsnitt redovisas:

- de faktorer som bedöms aktuella att behandla med avseende på eventuell betydande miljöpåverkan av *Linköpings mötesplatser - innerstadens torg och parker,*
- befintliga förhållanden,

• den bedömning av eventuell betydande miljöpåverkan som gjorts i miljökonsekvensbeskrivningen för *Översiktsplan för staden Linköping,*
• en bedömning av eventuell betydande miljöpåverkan av förslag i planen samt vad denna påverkan innebär för miljökonsekvensbeskrivningen för översiktsplanen,
• pågående arbete och förslag till fortsatt arbete med att hantera miljöaspekter i samband med framtida utveckling av Linköpings stad.

Miljöfaktor: Energianvändning

Befintliga förhållanden: Linköpings fjärrvärmenäts kapacitet är väl utnyttjad i dagsläget, varför en utbyggnad i kombination med kapacitetshöjande åtgärder kommer att behöva göras för att klara förväntad expansion av fjärrvärmeleveranserna. Den totala fjärrvärmeleveransen beräknas dock inte öka beroende av en successiv energieffektivisering i befintligt byggnadsbestånd och allt högre energikrav vid nybyggnation.

Fjärrkyla är en relativt ny nyttighet i Linköping. I dag finns två större fjärrkylnät. Dessa system byggs ut successivt varför den totala fjärrkylleveransen bedöms öka kraftigt i framtiden.

I Linköping är elnätet idag väl utbyggt för distribution av el via mottagnings-stationer och lokala nätstationer och distributionsnät. Även ett utbyggt fibernät bidrar i viss mån till energibesparing genom att det möjliggör fjärrstyrning av energikrävande processer och att människor kan utföra ärenden via internet och därmed minska antalet resor.

Eventuell betydande påverkan enligt *Översiktsplan för staden Linköping:* Utbyggnad för ett stort antal nytillkommande boende och verksamma i staden innebär ökad energiåtgång för transporter och uppvärmning.

Förändring och bedömning av eventuell betydande påverkan för översiktsplanen genom *Linköpings mötesplatser - innerstadens torg och parker:* I huvudsak ingen förändring i förhållande till *ÖP staden.*

I *Linköpings mötesplatser - innerstadens torg och parker* belyses förutom mötesplatserna även stråkens betydelse. Attraktiva, kontinuerliga och strategiskt placerade stråk kan innebära att fler väljer att exempelvis cykla till jobb eller skola. I planen finns strategier för hur stråken kan utvecklas för att öka bl.a. attraktiviteten. Detta kan minska behovet av transporter, framförallt med bil, med minskad klimatpåverkan som följd.

Stadens större sammanhängande gröna miljöer fungerar också temperatursänkande. Det kan skilja ett par grader mellan en hårdgjord miljö och en park. Detta kan eventuellt utnyttjas i framtiden när behovet av kyla sommartid förväntas öka. Exempelvis kan miljöer som är känsliga för hög värme, exempelvis äldreboenden, placeras i parknära miljöer. Det krävs mer studier inom området men potentialen bör uppmärksammas redan nu så att inte förutsättningarna försämras på grund av okunskap.

Idag finns markvärme i en del av våra torg och stråk i innerstaden. Skulle ytan med markvärme öka för att öka platsernas tillgänglighet ökar energianvändningen.

Pågående och fortsatt arbete: Linköpings kommun arbetar kontinuerligt med energi- och klimatrådgivning, mobility management och annat som rör beteendepåverkan kopplat till energianvändning. Kommunen arbetar också kontinuerligt med att stötta och möjliggöra klimat- och miljövänlig energiproduktion, som exempelvis solel. Under våren 2015 lanseras en solkarta för hela kommunen, där fastighetsägare kan se vilken möjlig mängd solel som deras hustak kan ge.

Den trafikplan som Linköpings kommun för närvarande arbetar med att ta fram, avser bland annat behandla frågor som rör energianvändning i transporter genom att styra mot färdmedelsförändring i enlighet med trafikstrategin, bland annat mot fler resor med cykel.

Miljöfaktor: Luftkvalitet och buller

Befintliga förhållanden: Miljökvalitetsnormer för luft enligt EU:s direktiv om luftkvalitet och renare luft är aktuella inom planområdet. Inom planområdet finns det gatuavsnitt intill

bostäder där partikelhalterna (PM_{10}) riskerar att överstiga gällande miljökvalitetsnorm för utomhusluft.

Planområdet berörs av flygbuller från Saab samt av järnvägs- och biltrafikbuller. Regeringen har fattat beslut om en förordning om riktvärden för trafikbuller, som trätt i kraft 1 juli 2015. Lagändringen innebär beträffande flygbuller att det blir möjligt att bygga bostäder i hela staden med undantag för några mindre områden i Kallerstad (Stångebro) och Tannefors. Också med avseende på järnvägs- och biltrafikbuller blir det enklare att bygga lägenheter i innerstadsmiljöer.

Eventuell betydande påverkan enligt *Översiktsplan för staden Linköping:* Fler människor påverkas av störningar i stadsmiljön om staden förtätas med fler invånare och vissa nya byggelseområden kan vara utsatta för buller och luftföroreningar.

Förändring och bedömning av eventuell betydande påverkan på översiktsplanen genom *Linköpings mötesplatser - innerstadens torg och parker:* I huvudsak ingen förändring i förhållande till översiktsplanen.

I planen beskrivs även den reglerande ekosystemtjänsten som innebär att vegetation binder partiklar. För vissa gator i Linköping, där nivåerna riskerar att överstiga miljökvalitetsnormerna för luft, kan vegetation vara till hjälp för att binda partiklar.

Vegetation dämpar buller relativt dåligt, men icke hårdgjorda miljöer och vegetation sprider dock inte buller på samma sätt som hårdgjorda miljöer där ljudet lätt studsar. Vegetation kan även fungera visuellt avskärmande, vilket beskrivs i planen. I bullerstörda områden kan bullerskärmar eller t.ex. kompletterande bebyggelse fungera bulleravskärmande för resterande grön miljö som får högre vistelsevärden.

Pågående och fortsatt arbete: Linköpings kommun arbetar kontinuerligt för att åtgärda problemen med överskriden miljökvalitetsnorm för utomhusluft och med att förbättra luftkvaliteten i Linköpings innerstad. Detta görs främst genom åtgärder som föreslås i *Åtgärdsprogram för partiklar PM_{10}* (antaget 2014). Programmet upptar exempelvis minskad biltrafik och minskad hastighet för biltrafik, minskad användning av dubbdäck genom informationskampanjer, ny halkbekämpning, förbättrad beläggning på vägarna, ny städteknik och dammbindning.

Linköpings kommun arbetar för närvarande med att ta fram ett åtgärdsprogram för omgivningsbuller. Detta kommer bland annat att innehålla en kartläggning av befintligt omgivningsbuller i Linköpings innerstad och förslag på åtgärder för att minska detta.

Den trafikplan, som Linköpings kommun för närvarande arbetar med, avser att bl.a. behandla frågor som rör luftkvalitet och buller på en översiktlig nivå.

Frågor om luftkvalitet och buller kommer även att hanteras i samband med detaljplaneläggning och lovgivning för åtgärder i Linköpings innerstad.

Miljöfaktor: Vattenkvalitet

Befintliga förhållanden: Miljökvalitetsnormer för vattenförekomster enligt EU:s vattendirektiv är aktuella inom planområdet. Delar av Stångån/Kinda kanal är idag klassad med måttlig ekologisk status och har kvalitetskrav att uppnå god ekologisk status 2021. Tinnerbäcken är idag klassad med dålig ekologisk status och har kvalitetskrav att uppnå god ekologisk status 2021.

Eventuell betydande påverkan enligt *Översiktplan för staden Linköping:* Förtätning och utbyggnad innebär att tätortens hårdgjorda ytor ökar och därmed kan också dagvattenavrinningen öka. Detta kan påverka både dagvattenmängder och vattenkvalitet.

Förändring och bedömning av eventuell betydande påverkan för översiktsplanen genom *Linköpings mötesplatser - innerstadens torg och parker:* Ingen förändring i förhållande till översiktsplanen.

I planen föreslås ingen ändrad markanvändning men de potentiella ekosystemtjänster, som icke hårdgjorda ytor kan bidra med, lyfts i planen. Inga specifika ytor pekas ut som särskilt viktiga utan inför en eventuell förändrad markanvändning behövs detta studeras i varje enskilt fall.

Pågående och fortsatt arbete: Linköpings kommun och Tekniska verken arbetar för närvarande med att ta fram en dagvattenpolicy och en dagvattenstrategi, vilka bland annat kommer att behandla frågor som rör vattenkvalitet och metoder för processer för rening.

Frågor om vattenkvalitet kommer också att hanteras i samband med detaljplaneläggning och lovgivning för åtgärder i Linköpings innerstad.

Miljöfaktor: Natur- och rekreationsvärden

Befintliga förhållanden: De områden med högst naturvärden pekas ut i kommunens *Naturvårdsprogram* samt som riksintresse för naturvården eller som Natura 2000-objekt. De rekreativa miljöerna kan vara många och inte nödvändigtvis gröna utan kan lika gärna vara andra platser som upplevs attraktiva och skapa rekreativa upplevelser. Dominerande är ändock Stångån/ Kinda kanal som passerar genom planområdet. Trots att Stångån Kinda kanal länge har varit påverkad av intilliggande verksamheter och idag sträcker sig genom en tätort, har ån bitvis ett högt naturvärde. Kinda kanal utgör också riksintresse för friluftslivet.

Stångån Kinda kanal omfattas av det generella strandskyddet på 100 meter. Inom planområdet finns ett antal rödlistade arter.

Eventuell betydande påverkan enligt *Översiktsplan för staden Linköping:* Förtätning, nytillkommande bebyggelseområden och byggande av trafikleder kan påverka natur- och rekreationsvärden.

Förändring och bedömning av eventuell betydande påverkan för översiktsplanen genom *Linköpings mötesplatser - innerstadens torg och parker:* I huvudsak ingen förändring i förhållande till ÖP staden.

Utgångspunkten är att Linköping kommer att växa i enlighet med *Översiktsplan för staden Linköping*. Tolkningen av översiktsplanens inriktningar är att Linköping även fortsättningsvis ska växa och utvecklas till en tät och sammanhållen stad med god livsmiljö. För att skapa en god livsmiljö krävs bl.a. ett väl fungerande offentligt rum vilket bland annat innebär tillgång till gröna och till rekreativa miljöer. Med utgångspunkt i möten och mötesplatser beskrivs i planen värdet av natur och rekreativa miljöer för människan och vikten av att ha tillgång till dessa bostadsnära. Planens huvudsyfte är att studera hur det går att säkerställa ett basutbud av mötesplatser med ett grundutbud av sociala värden men också belysa behovet av att det finns unika värden för ökad variation. Detta innebär att natur- och rekreationsvärdena är viktiga i planen eftersom de utgör en värdefull faktor för att skapa attraktiva mötesplatser. Inom planområdet finns värdefulla miljöer som även utgör riksintresse för friluftsliv och naturvård. Dessa, inklusive naturvårdsprogrammets områden, lyfts i planen. Naturvårdsprogrammets gröna stråk och länkar som också inryms i planen är inte bara viktiga ur ett naturvårdsperspektiv utan kan även fungera som rekreativa stråk och t.ex. sammanbinda innerstadsmiljön med de stadsnära friluftsområdena.

Intentionen i planen är att stärka och synliggöra natur- och rekreationsvärden och belysa vikten av värdefulla natur- och rekreativa miljöer i en tät och sammanhållen stad varför påverkan på miljöer med höga värden inte bör vara negativ.

Pågående och fortsatt arbete: Linköpings kommun arbetar kontinuerligt med natur- och rekreationsfrågor. Planen kommer att utgöra en utgångspunkt för fortsatt arbete, tillsammans med naturvårdsprogrammet. Frågor om riksintressen, natur- och rekreationsvärden kommer även att hanteras i samband med detaljplaneläggning och lovgivning för åtgärder i Linköping.

Miljöfaktor: Kulturvärden och stads- och landskapsbild

Befintliga förhållanden: Linköping har en lång och rik historia. Linköpings kommun är en av de mest fornlämningstäta i landet. Från stenåldern och framåt har människorna i området verkat, påverkat och format landskapet till det kulturlandskap vi ser idag. Kulturarvet i den mer än 700 år gamla staden är en viktig del av stadens identitet och en resurs i planeringen för framtiden. Linköping anses idag ha en

av de bäst bevarade stadskärnorna bland Sveriges medelstora städer. Inom planområdet finns således kulturhistoriskt intressanta och värdefulla miljöer varav en del även utgör riksintresse för kulturmiljön.

Eventuell betydande påverkan enligt *Översiktsplan för staden Linköping:* Den planerade stadsutvecklingen kan påverka befintliga kulturvärden och stads- och landskapsbild och därmed stadens identitet.

Förändring och bedömning av eventuell betydande påverkan för översiktsplanen genom *Linköpings mötesplatser - innerstadens torg och parker:* I huvudsak ingen förändring i förhållande till ÖP staden.

Kulturvärden och övriga kvaliteter i stads- och landskapsbilden viktiga när stadsmiljön utvecklas.

Som ett arbetsunderlag har platsernas kulturhistoriska miljö studerats och i planen redovisas riksintressena för kulturmiljövården samt resultatet av kompletterande, övergripande inventeringar av kulturhistoriskt värdefulla gröna miljöer som genomförts inför översiktsplanen och i arbetet med den här planen. Syftet är att tydliggöra var dessa värden finns inför stadens fortsatta utveckling. Eftersom kulturhistoriskt intressanta miljöer ofta även uppskattas av människor och innebär rekreativa värden är det värdefullt om platserna kan användas. I vissa punkter kan dock ett ökat besökstryck påverka känsliga miljöer och utpekandet av offentliga mötesplatser måste därför beakta miljöns robusthet.

Pågående och fortsatt arbete: Frågor om riksintressen, kulturvärden och stadsbild kommer även att hanteras i samband med detaljplaneläggning och lovgivning för åtgärder i Linköping.

Miljöfaktor: Riskfrågor

Befintliga förhållanden: Klimatförändringarna på jorden kan exempelvis påverka både årsmedeltemperatur, årsnederbörd och nederbördens intensitet. Temperaturförändringarna kan bland annat öka behovet av skugga för att dämpa effekterna av värmeperioder. Ökade nederbördsmängder medför både risk att områden närmast vattendrag översvämmas och att dagvattensystemet överbelastas vid intensiva regn.

Eventuell betydande påverkan enligt *Översiktsplan för staden Linköping:* I *Miljö- och riskfaktorer i Linköpings kommun* (underlag 2010) visar översvämningskarteringar att innerstaden påverkas mycket lite av översvämmande vattendrag även med hänsyn tagen till ett förändrat klimat.

Förändring och bedömning av eventuell betydande påverkan för översiktsplanen genom *Linköpings mötesplatser - innerstadens torg och parker*: Ingen förändring i förhållande till översiktsplanen.

Icke hårdgjorda miljöer kan leverera ekosystemtjänster som kan hjälpa oss i arbetet med riskfrågor. I planen beskrivs ett antal ekosystemtjänster, bland annat icke hårdgjorda ytors möjlighet att fördröja dagvatten. Dessa frågor är viktiga att studera vid förtätningar och förändringar i markanvändningen. Bättre planeringsunderlag i form av skyfallskarteringar skulle underlätta helhetsbedömningar. I planen finns dock strategier som belyser behovet av att fortsätta att studera frågorna vidare i nästa planskede.

Även förorenad mark kan utgöra en risk vid förändrad markanvändning. Frågan utreds i nästa planskede.

Pågående och fortsatt arbete: Linköpings kommun arbetar kontinuerligt med riskfrågor. Detta arbete tar bland annat utgångspunkt i underlaget *Miljö- och riskfaktorer i Linköping* som hör till översiktsplanen. Kommunen har för avsikt att uppdatera underlaget. I samband med att detta görs kan det bli aktuellt att ta fram ytterligare underlagsmaterial, exempelvis en skyfallskartering.

Frågor om översvämningsrisk samt fördröjning av dagvatten kommer att hanteras i samband med detaljplaneläggning och lovgivning för åtgärder i Linköpings innerstad.

Linköpings kommun och Tekniska verken arbetar för närvarande med att ta fram en dagvattenpolicy och en dagvattenstrategi, vilka bland annat kommer att behandla dagvattenplanering vid detaljplanering samt lov- och tillståndsprövning.

Uppföljning av eventuell betydande miljöpåverkan

Uppföljning och ytterligare bedömning av eventuell betydande miljöpåverkan av ***Linköpings mötesplatser - innerstadens torg och parker*** avses ske i enlighet med beskrivningarna av pågående och fortsatt planarbete under beskrivningen av varje miljöfaktor.

Exploatörer och verksamhetsutövare har ett ansvar att beakta de bestämmelser och riktlinjer som finns samt vid behov bekosta åtgärder.

Riksintressen

Enligt miljöbalken 3 kap ska områden som är av riksintresse skyddas mot åtgärder som kan påtagligt skada riksintresset. Av översiktsplanen ska det enligt plan- och bygglagen 3 kap 5§ framgå hur kommunen avser att tillgodose riksintressena.

Inom den framtida utvidgade innerstaden i Linköping finns riksintressen för kulturmiljövård, friluftsliv, kommunikationer, luftfarten och totalförsvaret.

Kommunen har redovisat sin syn på riksintressena i bilagan *Riksintressen i Linköpings kommun*, som hör till den 2010 antagna översiktsplanen *Gemensam översiktsplan för Linköping och Norrköping*.

Sedan kommunens beslut 2010 har några förändringar skett avseende statens anspråk på riksintressen. Trafikverket har beslutat om val av korridor för Ostlänken. När översiktsplanen antogs 2010 var detta beslut inte fattat. Trafikverket har också gjort ändringar beträffande avgränsning av riksintresset Linköpings flygplats. Försvarsmakten har redovisat nya beskrivningar och avgränsningar av totalförsvarets riksintressen. Vissa förändringar av riksintresseområdena för naturvård har också skett. Dessutom pågår 2016 översyn av flera andra riksintressen.

Saabs flygplats är riksintresse för luftfart, dvs civil flygverksamhet. Bullerstörningarna från den civila flygverksamheten är emellertid av liten omfattning och innebär inte någon begränsning för bostadsbyggande i innerstaden. Under 2015 utreds om Saabs flygfält ska bli riksintresse för industriell produktion.

Under 2014-2015 behandlas också riksintressen i en av regeringen tillsatt utredning. Utredningen har delredovisas 2014-08-15 och slutredovisas 2015-12-01. Utredaren ska bland annat föreslå förändringar beträffande riksintressesystemet som innebär att onödiga inskränkningar i planeringen eller användningen av mark- och vattenområden inte sker. Frågan om att utveckla ett system där avvägningar kan göras mellan riksintressen och behovet av bostadsbyggande ska behandlas med förtur.

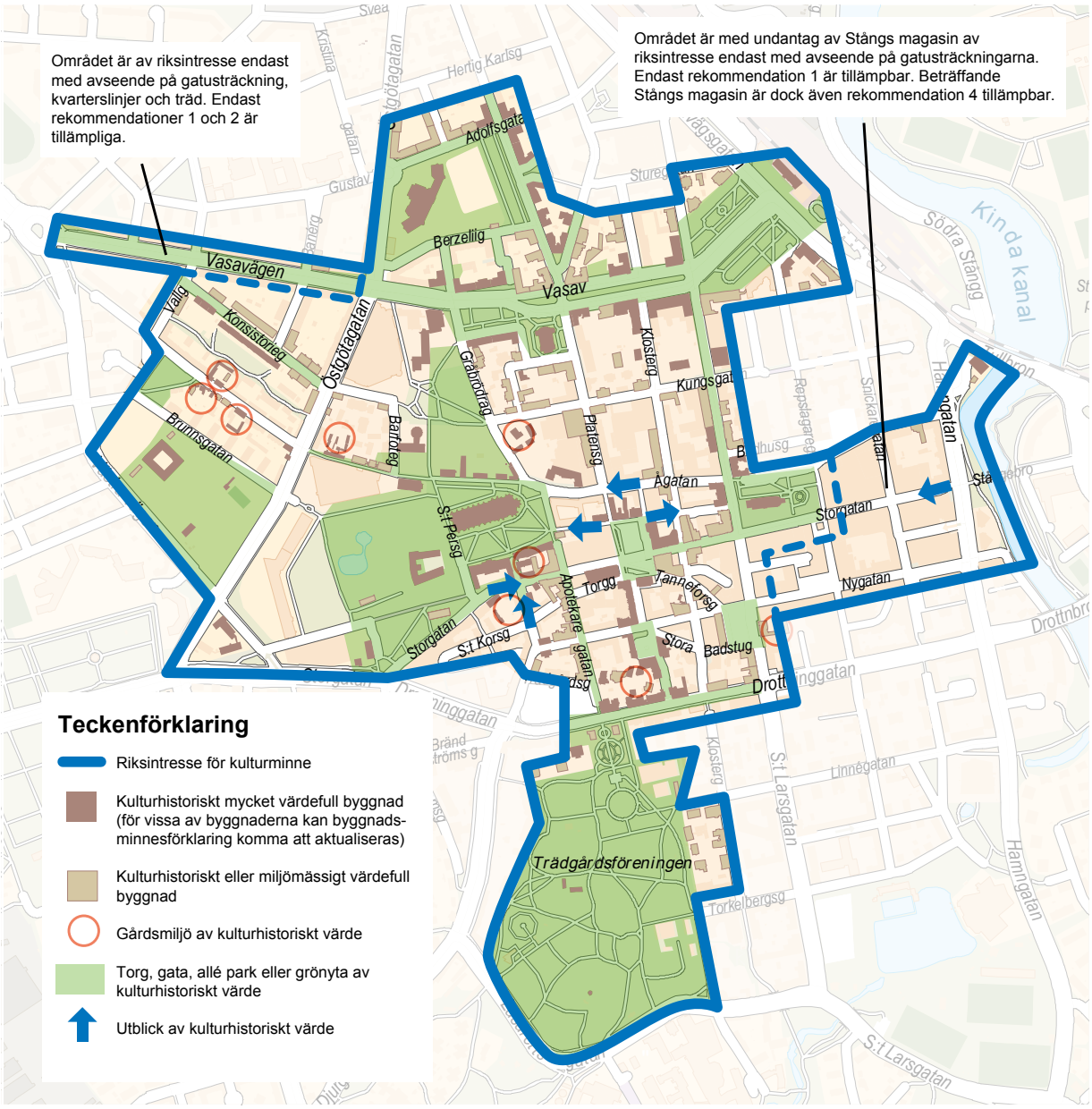

Riksintresse för kulturmiljövården, Linköpings stadskärna.

När detta skrivs (2016) finns alltså stora oklarheter när det gäller riksintressena. När regering och riksdag fattat beslut om buller, statliga myndigheter genomfört sin översyn av riksintressena och ett eventuellt beslut om förändrat riksintressesystem fattats, kommer Linköpings kommun att ta ett samlat grepp beträffande riksintressena. Kommunen kommer då att se över och fatta beslut om sin syn på aktuella riksintressen.

Nedan redovisas riksintressena inom berört område av *Utvecklingsplan för Linköpings innerstad*. Dessutom görs en kortfattad redovisning av hur kommunen avser att tillgodose riksintressena.

Riksintressen för kulturmiljövården

Linköpings stadskärna

Översiktsplan för staden Linköping har som inriktning att ett bevarande av stadskärnans kvaliteter är grundläggande och att framtida förändringar i huvudsak ska bidra till att förstärka och utveckla den karaktär som redan finns. De kulturhistoriska värdena ska brukas och ses som en tillgång. Det tematiska tillägget *Utvecklingsplan för Linköpings innerstad* innebär ingen förändring i detta synsätt.

Kommunen vidhåller den avgränsning och de rekommendationer som länsstyrelsen och kommunen kom

överens om i samband med upprättandet av *Översiktsplan för Linköpings innerstad,* 1995. Detta innebär att nedanstående rekommendationer kommer att vara vägledande vid prövning av detaljplaner, områdesbestämmelser, bygglov, rivningslov och marklov inom det avgränsade riksintresseområdet.

1. Befintliga gatusträckningar, befintliga kvartersindelningar och befintliga kvarterslinjer bör i huvudsak bibehållas. Gatuöverbyggnader, till exempel inglasningar och broar, bör undvikas.
2. Parker, alléer och grönytor av kulturhistoriskt värde* bör bevaras. De gatuträd och träd på kvartersmark som har betydelse för stadsbilden, bör bevaras.
3. En ny byggnad bör i regel placeras i tomtgräns mot gata. Byggnaden bör ej vara högre än omgivande bebyggelse. En byggnads proportioner, takform, taklutning, material och färger bör harmonisera med omgivningen.
4. Befintliga byggnader av kulturhistoriskt eller miljömässigt värde** får inte förvanskas. Sådana byggnader skall underhållas så att deras särart bevaras. Ovan nämnda byggnader bör inte rivas.
5. Förändringar av torg och gaturum (markbeläggning, belysning, möblering, träd m m) bör prövas med hänsyn till de kulturhistoriska och miljömässiga värdena.
6. Vid prövning av väsentliga förändringar enligt punkt 1-5 bör samråd ske med antikvarisk expertis.

**) Med ”parker, alléer och grönytor av kulturhistoriskt värde” avses de parker, alléer och grönytor som markerats på kartan ”Riksintresset Linköpings stadskärna”.*

***) Med ”Befintliga byggnader av kulturhistoriskt eller miljömässigt värde” avses de byggnader som fått markeringen ”kulturhistoriskt mycket värdefull byggnad” eller ”kulturhistoriskt eller miljömässigt värdefull byggnad” på kartan ”Riksintresset Linköpings stadskärna”.*

Kinda kanal

Kommunens rekommendationer för att tillgodose riksintresset för kulturmiljövård är: ”För att bibehålla kanalområdets värde från kulturhistorisk synpunkt ska byggnader och tekniska anläggningar från den tid då kanalen anlades eller hade betydelse för varutransporter och som hört samman med kanalverksamheten bevaras och underhållas. Säkerställande ska ske genom byggnadsminnesförklaring eller planläggning.”

För sträckan Stångebro – Gumpekullabron har riksintresset preciserats till att innefatta:

1. Kajerna vid Nya Hamnen
   Den västra stranden på sträckan Stångebro – Gumpekullabron är i sin helhet stenskodd. Här finns också stentrappor, pollare och förtöjningsringar av järn. Dessa anläggningar utgör den så kallade Nya hamnen, som togs i bruk 1867 och utvidgades 1881.
2. Gamla Tullhuset
   Färdigställt 1876 efter stadsbyggmästare Henrik Elfwings ritningar.
3. Stångs magasin
   Stångs magasin har använts som magasin under kanaltiden, inte minst med koppling till Göta kanal. Byggnaden är uppförd som kvarn i början av 1800-talet, men förlorade när Kinda kanal anlades förutsättningen att fungera som kvarn. Stångs magasin ingår även i riksintresset för Linköpings stadskärna.
4. Kinda kanals nuvarande så kallade gästhamns byggnad, det vill säga byggnaden sydväst om Stångs magasin.

Avvägningar mellan Kinda kanal/riksintresse för kulturmiljö och Ostlänken/riksintresse för kommunikationer kommer att göras i det fortsatta arbetet med

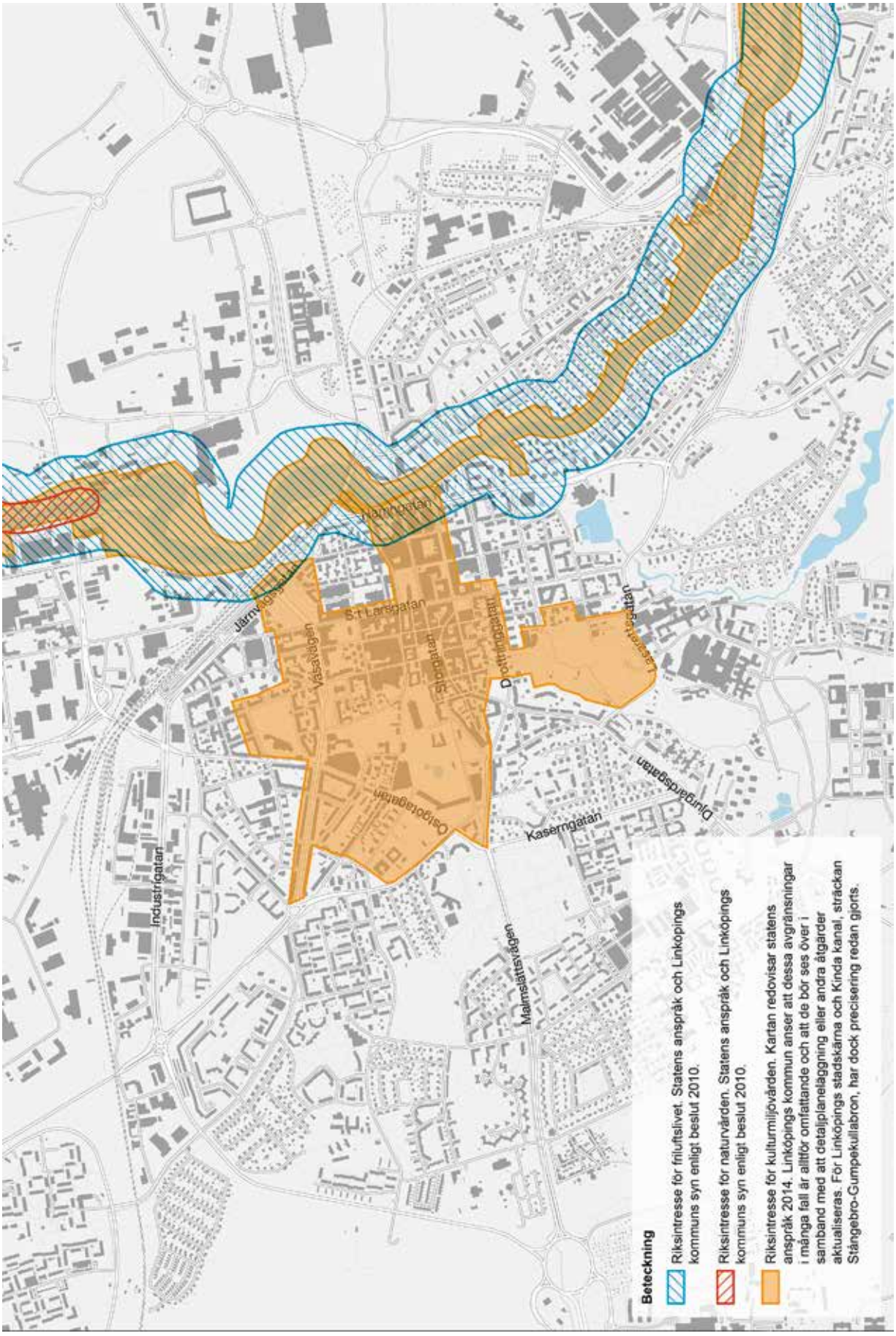
Hamngatan
Järnvägsgatan
S:t Larsgatan
Vasavägen
Storgatan
Drottninggatan
Lasarettsgatan
Djurgårdsgatan
Kaserngatan
Östgötagatan
Industrigatan
Malmslättsvägen
Beteckning
Riksintresse för friluftslivet. Statens anspråk och Linköpings kommuns syn enligt beslut 2010.
Riksintresse för naturvården. Statens anspråk och Linköpings kommuns syn enligt beslut 2010.
Riksintresse för kulturmiljövården. Kartan redovisar statens anspråk 2014. Linköpings kommun anser att dessa avgränsningar i många fall är alltför omfattande och att de bör ses över i samband med att detaljplaneläggning eller andra åtgärder aktualiseras. För Linköpings stadskärna och Kinda kanal, sträckan Stångebro-Gumpekullabron, har dock precisering redan gjorts.

bland annat järnvägsplan och detaljplaner. Kommunen anser inte att motstående riksintressen bör hindra utbyggnad av riksintresset Götalandsbanan/ Ostlänken.

Göta kanal
För avsnittet från Roxen till Nya hamnen, det vill säga till och med Stångs magasin, överlappar Göta kanal och Kinda kanal varandra. De värden som redovisas under preciseringen av riksintresset Kinda kanal tillgodoser även riksintresset Göta kanal.

Riksintresse för friluftslivet
Kinda kanal
Kommunens rekommendationer för att tillgodose riksintresset för friluftsliv är:
”För att tillgodose friluftslivets intressen ska möjligheterna att röra sig utmed stränderna, till exempel genom strandpromenader, bibehållas och utvecklas inom den befintliga staden och tillgodoses i samband med utbyggnad av staden”.

Göta kanal
Kommunens rekommendationer för att tillgodose riksintresset för friluftsliv är:
”För att tillgodose friluftslivets intressen ska möjligheterna att röra sig utmed stränderna, till exempel genom strandpromenader, bibehållas och utvecklas inom den befintliga staden och tillgodoses i samband med utbyggnad av staden”.

Riksintresse för totalförsvaret
Malmens flygfält utgör riksintresse för totalförsvaret. Riksintresset har en omgivningspåverkan dels i form av buller, dels i form av hinderfrihet. Influensområdet för buller ligger utanför aktuellt planområde. Vad gäller höga objekt, 20 m och högre utanför samlad bebyggelse och över 45 m inom samlad bebyggelse, är hela landets yta influensområde enligt Försvarsmakten. Plan- och bygglovsärenden som rör sådana höga objekt ska remitteras till Försvarsmakten. Kommunen har inte accepterat att hela kommunen är influensområde för höga objekt.

Riksintresse för kommunikationer
Luftfarten
Saabs flygfält är av riksintresse för luftfarten. Inga åtgärder som hindrar flygtrafik enligt gällande tillstånd bör tillåtas inom riksintresseområdet. Riksintressets avgränsning består dels av själva flygplatsområdet, dels av influensområdet, det vill säga den yttre gränsen av den sammanlagda ytan av flygplatsens hinder-begränsande yta och bullerbegränsande yta. Beträffande hinderfrihet redovisas influensområdet i kartan. Beträffande flygbuller kommer Boverkets allmänna råd för flygbuller, det vill säga bland annat FBN 55 dBA, att tillämpas. Influensområdet redovisas i kartan. Om flygfältet också i fortsättningen ska utgöra riksintresse är för närvarande (2015) under omprövning.

Järnvägen
Järnvägarna Södra stambanan, Götalansbanan/ Ostlänken samt regionbanorna Linköping-Hultsfred inklusive terminalanläggningar och bangårdar utgör riksintressen. Järnvägarna ska skyddas mot åtgärder som kan påtagligt försvåra tillkomsten eller utnyttjandet av dem. Götalandsbanans/Ostlänkens korridorer redovisas på kartan. Kommunen anser inte att motstående riksintressen bör hindra utbyggnad av riksintresset Ostlänken/Götalandsbanan.

Kompletterande järnvägsutredning Ostlänken
Trafikverket genomförde under 2013-2014 en Komplettering till järnvägsutredning Ostlänken, för centrala Linköping sträckan Malmskogen-Glyttinge (utställningshandling, februari 2014) . Syftet med

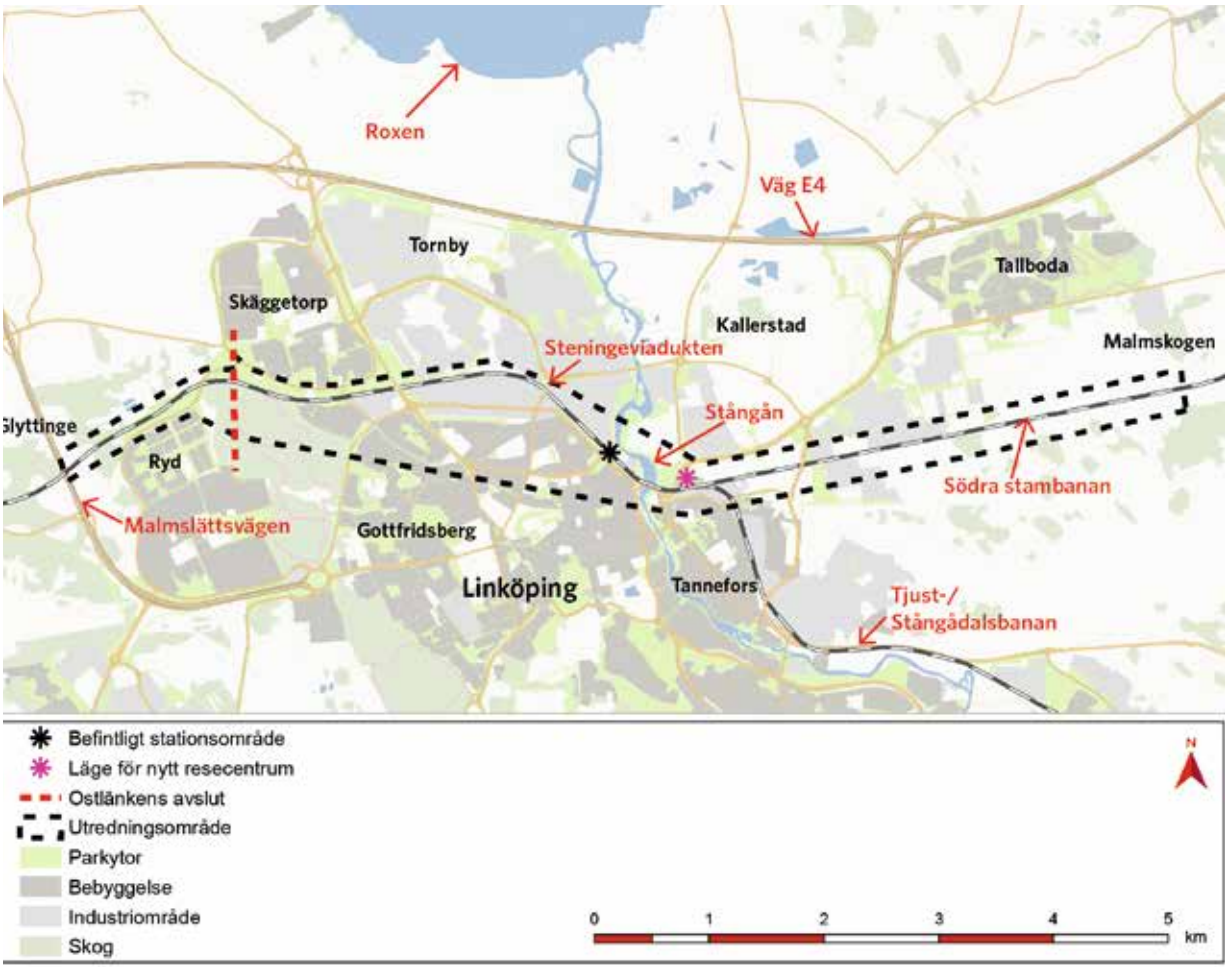

Kartan redovisar den kompletterande järnvägsutredningens utredningsområde. Trafikverket 2014.

utredningen var att studera Ostlänkens hela sträckning genom centrala Linköping inklusive möjligheten att förlägga banan under mark. I den kompletterande utredningen studerades fyra korridorer. Utredningsområdet omfattar sträckan mellan Malmskogen och Glyttinge, vid Malmslättsvägen.

De studerade korridorerna i den kompletterande utredningen är:
Korridor A - Ostlänken och Södra stambanan ovan mark och på upphöjd bro över Stångån enligt förslag från järnvägsutredningen 2010.
Korridor B - Ostlänken och Södra stambanan ovan mark och på upphöjd bro över Stångån med fortsättning till Glyttinge.
Korridor C - Ostlänken och Södra stambanan i tunnel under staden.
Korridor D - Ostlänken i tunnel under staden och Södra stambanan ovan mark och på upphöjd bro över Stångån.

Kommunfullmäktige i Linköping har mot bakgrund av den kompletterande järnvägsutredning fattat beslut om att förorda korridoralternativ C. Med anledning av detta är korridoralternativ C utgångspunkt för *Utvecklingsplan för Linköpings innerstad*.

Vilka har arbetat med översiktsplanen?

Beställare

Beställare av *Linköpings mötesplatser - innerstadens torg och parker* är kommunstyrelsen i Linköping.

Medverkande

Översiktsplanen för *Linköpings mötesplatser - innerstadens torg och parker* är upprättad inom miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningens översiktsplaneavdelning. Ansvariga tjänstemän är kommundirektör Peder Brandt, samhällsbyggnadsdirektör Anna Bertilson och översiktsplanechef Fanny Wahlqvist. Politiskt har arbetet letts av kommunstyrelsens planeringsutskott.

Arbetet har i huvudsak bedrivits av projektledare/planförfattare

Matilda Westling, översiktsplanerare (projektledare och planförfattare)
Christina Lagneby, översiktsplanerare (bitr. projektledare och planförfattare)

Arbetet har bedrivits i projektform och i projektgruppen har förutom ovanstående ingått:

Alexandru Babos, stadsantikvarie, teknik- och samhällsbyggnadskontoret
Björn Tjus, teknik- och samhällsbyggnadskontoret, stadsmiljöavdelningen
Marie Knutsson, kommunekolog, teknik- och samhällsbyggnadskontoret, stadsmiljöavdelningen
Gunnar Ölfvingsson, kommunekolog, teknik- och samhällsbyggnadskontoret
Liselotte Johansson, stadsträdgårdsmästare, teknik- och samhällsbyggnadskontoret, drift och underhåll
Erik Adolfsson, teknik- och samhällsbyggnadskontoret
Johanna Wiklander, stadsarkitekt
Roger Stigsson, teknik- och samhällsbyggnadskontoret, detaljplaneavdelningen
Roger Björk, miljökontoret
Ylva Bengtsson, bygglovskontoret
Victoria Kurtsson, kommunlantmäteriet
Christer Gunnarsson, utbildningskontoret
Anders Petersson, omsorg- och äldrekontoret
Christin Ericsson, kultur- och fritidskontoret
Anders Svensson, Tekniska verken Ab
Joar Hjertberg, räddningstjänsten
Julia Appelgren, praktikant, teknik- och samhällsbyggnadskontoret

Layout, kartor och illustrationer: Birgitta Hjelm, teknik- och samhällsbyggnadskontoret
Foto: Där inget annat anges kommer fotografier från miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningens bildarkiv.
Tryck: Elanders Sverige AB, 2016

Synpunkter på planförslaget välkomnas!

Vi vill ha dina synpunkter senast den 30 september 2016

Märk synpunkterna **Linköpings mötesplatser - innerstadens torg och parker** och skicka dem till:

Linköpings kommun
KS Registrator
581 81 Linköping

eller med e-post till:

kommun@linkoping.se

Upplysningar lämnas av:

Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen, telefon 013-20 64 00

Översiktsplanerare Matilda Westling, matilda.westling@linkoping.se